

การศึกษาเรื่องการใช้สวนสาธารณะของเมืองพัทยา
กรณีศึกษา สวนชายหาดเมืองพัทยา

A STUDY OF PUBLIC PARKS IN PATTAYA CITY
CASE STUDY : PATTAYA BEACH PARK

ยัตติพงศ์ อินทร์ตัน
YATTIPONG INTARUT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2541

ISBN 974-622-198-1

เลขที่.....
เลขทะเบียน..... 31045
วัน, เดือน, ปี..... ๒๐ ๐๘ 2541

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**A STUDY OF PUBLIC PARKS IN PATTAYA CITY
CASE STUDY : PATTAYA BEACH PARK**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF URBAN AND REGIONAL PLANNING PROGRAM
IN URBAN AND ENVIRONMENTAL PLANNING
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

1998

ISBN 974-622-198-1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPY RIGHT 1998

SCHOOL GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเรื่องการใช้สวนสาธารณะของเมืองพัทยา
กรณีศึกษาสวนชายหาดเมืองพัทยา

นักศึกษา

นายณัฐพงศ์ อินทร์ตัน

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญวิทย์ พงษ์ขวัญ

หลักสูตร

การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม

พ.ศ.

2541

บทคัดย่อ

สวนสาธารณะเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของผู้คน เป็นสถานที่ผ่อนคลายจากปัญหาต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว เช่น ปัญหาการงาน ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาครอบครัว เป็นต้น ในเมืองใหญ่จะมีความต้องการสถานที่พักผ่อนหย่อนใจมากกว่าในชนบท เนื่องจากผู้คนในเมืองใหญ่จะมีปัญหาในด้านต่าง ๆ มากกว่าคนในชนบท ดังนั้นสวนสาธารณะในเมืองจึงมีความจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาความขาดแคลนสถานที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของประชากรเมือง และเป็นการกระจายโอกาสให้ประชาชนทุกระดับชั้น ได้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาสให้ดีขึ้นได้

การศึกษานี้เป็นการศึกษาว่า ปัจจัยลักษณะส่วนตัวของประชากร เช่น เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ฯลฯ ปัจจัยการมีส่วนร่วมมาใช้สวนด้วย และปัจจัยโอกาสในการมาใช้สวน เช่น ระยะเวลาในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการมาใช้สวน เป็นต้น จะมีผลต่อพฤติกรรมการมาใช้สวน ได้แก่ ประเภทกิจกรรมสันทนาการ ความถี่ในการมาใช้สวน ระยะเวลาที่ใช้สวน วันที่มาใช้สวนอย่างไร นอกจากนั้นยังศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้มาใช้สวนต่อสิ่งแวดลอมทางกายภาพของสวน และการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้มาใช้สวนในแต่ละระดับ ได้แก่ ระดับการจำหน่ายได้ การพักผ่อน การร่วมกิจกรรมสันทนาการกัน การคบกันเป็นเพื่อนตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลเกี่ยวข้องต่าง ๆ

ในการศึกษานี้ได้นำแนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ แนวความคิดทางด้านความพึงพอใจและปัจจัยเกี่ยวข้องต่อสิ่งแวดลอมทางด้านกายภาพของสวนสาธารณะ แนวความคิดทางด้านการมีปฏิสัมพันธ์กันทางสังคมและปัจจัยเกี่ยวข้องต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้คนในพื้นที่สวนสาธารณะเป็นแนวทางในการศึกษาและสร้างกรอบแนวความคิดในการ

วิจัย โดยใช้วิธีการสังเกตลักษณะทางกายภาพและแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการสัมภาษณ์สอบถามประชากรตัวอย่างในบริเวณสวนพื้นที่ศึกษา บริเวณสวนสาธารณะชายหาดเมืองพัทยาช่วงจากโค้งข้างโรงแรมดุสิตรีสอร์ตไปจนถึงหน้าท่าเทียบเรือชั่วคราว บริเวณพัทยาใต้ และใช้แผนที่อ้างอิงประกอบการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่กระจายตัวอย่างทั่วถึง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ (Chi - Square Test) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ โดยกำหนดให้มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า

1. ทางด้านพฤติกรรมการใช้สวน

1.1 สำหรับพฤติกรรมในการมาใช้สวนทางด้านการเลือกกิจกรรมสันทนาการ พบว่าส่วนใหญ่เลือกกิจกรรมนั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร และพบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการเลือกกิจกรรมสันทนาการ

1.2 สำหรับพฤติกรรมในการมาใช้สวนทางด้านความถี่ในการมาใช้สวน พบว่า ผู้ใช้สวนส่วนใหญ่ใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง/เดือน และพบว่าปัจจัยลักษณะส่วนตัว คือ การศึกษา ปัจจัยด้านโอกาสในการมาสวนฯ คือระยะเวลาในการเดินทาง ค่าใช้จ่าย วิธีการเดินทาง ปัจจัยการมี/ไม่มีผู้ร่วมมาด้วย ประเภทกิจกรรมสันทนาการที่เลือก มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการมาใช้สวนสาธารณะ

1.3 สำหรับพฤติกรรมในการมาสวนทางด้านระยะเวลาที่อยู่ในสวน พบว่า ผู้ใช้สวนส่วนใหญ่ใช้เวลาในสวนมากกว่า 3.5 ชั่วโมง และไม่เกิน 1.5 ชั่วโมงมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน และพบว่า อายุผู้มาใช้สวนมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่อยู่ในสวน

1.4 สำหรับพฤติกรรมในการมาสวนทางด้านวันที่มาใช้สวน พบว่าผู้มาสวนส่วนใหญ่มาใช้สวนไม่กำหนดวันแน่นอนแล้วแต่สะดวก

2. ด้านความพึงพอใจของผู้มาใช้สวนต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

2.1 ในด้านพื้นที่หลัก พบว่า องค์ประกอบที่มีผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่พอใจในสัดส่วนสูง ได้แก่ พื้นที่ประกอบกิจกรรม ทางเดิน อากาศ อุณหภูมิ ดันไม้ใหญ่ ทิวทัศน์ทางด้านทะเล องค์ประกอบที่มีผู้พอใจส่วนใหญ่แต่สัดส่วนไม่สูง ได้แก่ ระดับเสียง ไม้ดอก ไม้ประดับ ทิวทัศน์ด้านถนน องค์ประกอบที่มีผู้เห็นเฉย ๆ ส่วนใหญ่ ได้แก่ มุมนั่งสงบส่วนตัว จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า

2.1.1 อายุผู้ใช้สวนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อทางเดิน และความพึงพอใจต่อระดับเสียง โดยทุกกลุ่มอายุส่วนใหญ่พอใจต่อระดับเสียง แต่กลุ่มอายุมากกว่า 40 ปี มีสัดส่วนผู้พอใจน้อยที่สุด

2.1.2 อายุผู้ใช้สวนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อระดับเสียง โดยกลุ่มอายุ 15-25 ปี และ 26-40 ปีส่วนใหญ่พอใจ ส่วนกลุ่มอายุมากกว่า 40 ปีส่วนใหญ่มีความเห็น เฉย ๆ

2.1.3 ระดับการศึกษาของผู้ใช้สวนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อไม้ดอก ไม้ประดับ โดยกลุ่มต่ำกว่ามัธยมศึกษา กลุ่มมัธยมศึกษาและอนุปริญญาส่วนใหญ่พอใจ แต่กลุ่มปริญญาตรีหรือสูงกว่าส่วนใหญ่ไม่พอใจ

2.1.4 เพศของผู้ใช้สวนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อทิวทัศน์ด้านถนน โดย เพศหญิงส่วนใหญ่พอใจ ส่วนเพศชายส่วนใหญ่เห็นเฉย ๆ

2.2 ด้านการจัดการภายในสวน พบว่าผู้ใช้สวนส่วนใหญ่พอใจต่อการจัดการในสวนฯ ได้แก่ การบำรุงรักษาต้นไม้ การบำรุงรักษาพื้นที่กิจกรรมสันทนาการและอุปกรณ์ การรักษาความสะอาด แต่มีสัดส่วนผู้พอใจไม่สูงนัก และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการกับตัวแปรใด ๆ

3. ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในแต่ละระดับของผู้ใช้สวน พบว่าผู้ใช้สวนมีปฏิสัมพันธ์กันในระดับเจ้าหน้าที่และตกทายกันมาก มีปฏิสัมพันธ์กันในระดับร่วมกิจกรรมสันทนาการหรือพูดคุยกันรองลงมา และมีปฏิสัมพันธ์กันในระดับคบเป็นเพื่อนน้อย

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า

3.1 เพศของผู้ใช้สวนมีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่ตกทายด้วย จำนวนคนร่วมกิจกรรมสันทนาการหรือพูดคุยด้วย จำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนด้วย โดยเพศชายมีปฏิสัมพันธ์ในแต่ละระดับมากกว่าเพศหญิง

3.2 ประเภทกิจกรรมสันทนาการที่ผู้ใช้สวนเลือก มีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่เจ้าหน้าที่ โดยพบว่า กลุ่มนั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหารส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ไม่ได้เลย ส่วนกลุ่มเดินเล่นและวิ่งหรือสเก็ตบอร์ดส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ได้มากกว่า 5 คน

3.3 ความถี่ในการมาใช้สวน มีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่เจ้าหน้าที่ จำนวนคนที่ตกทายด้วย จำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมด้วย จำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนด้วย โดยกลุ่มมาสวนมากกว่า 10 ครั้ง/เดือน ส่วนมากมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมากกว่า 5 คนในทุกระดับ

4. ในท้ายสุดจากการศึกษานี้ได้เสนอแนะว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.1 ควรเพิ่มกิจกรรมสันทนาการที่ส่งเสริมให้เพศหญิงมาใช้สวนมากขึ้น
- 4.2 ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการเข้าถึงสวน และใช้สวนได้
- 4.3 ควรเพิ่มอุปกรณ์กิจกรรมสันทนาการประเภท active recreation ในสวนอีกในพื้นที่ที่ยังเหลืออยู่ที่เป็นลาน โลงและสนามทรายในสัดส่วนที่ไม่มากเกินไป
- 4.4 รัฐบาลโดยหน่วยปกครองท้องถิ่น ควรจัดพื้นที่ทำกิจกรรมสันทนาการหรือสวนให้กระจายอยู่เป็นจุด โดยแทรกเป็นระยะอาจอยู่ในรัศมีเดินเท้า หรือไกลกว่าเล็กน้อย หากสามารถเชื่อมพื้นที่นี้ด้วยกันอาจด้วยทางเดินหรือแนวต้นไม้ จะเกิดความต่อเนื่องของกิจกรรมยิ่งขึ้น
- 4.5 ควรจัดทำมุมสงบส่วนตัวให้มีมากขึ้นอาจโดยจัดที่นั่งบางกลุ่มใหม่หรือใช้ไม้พุ่มหรือไม้บังตาช่วย
- 4.6 ควรแก้ไขปัญหาระดับเสียงในบางครั้งด้วยการเข้มงวดและลงโทษขูดยานที่ส่งเสียงดังเกินกำหนดในถนนเลียบบ้านนี้
- 4.7 หน่วยงานเกี่ยวข้องควรเอาใจใส่ในการจัดการดูแลรักษาต้นไม้ยิ่งขึ้น
- 4.8 หน่วยงานท้องถิ่นควรหาทางออกข้อบัญญัติหรือผังเมืองเฉพาะ เพื่อรักษาภูมิทัศน์ใน อาคารบริเวณริมถนนเลียบบ้านนี้ และรณรงค์ขอความร่วมมือจากพลเมืองให้เห็นความสำคัญ
- 4.9 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มมาตรการทางด้านการรักษาความสะอาดให้มากขึ้น เช่น การเพิ่มจำนวนถังขยะ ควบคุมขยะเกิดจากร้านค้าอาหาร ในสวนหรือชายหาด จัดการขยะจากร้านค้าฝั่งตรงข้ามถนนเลียบบ้าน
- 4.10 เพื่อส่งเสริมมิตรภาพและการมีปฏิสัมพันธ์กันของพลเมืองควรส่งเสริมให้มีผู้ทำกิจกรรมวิ่งมาก ๆ โดยอาจปรับปรุงพื้นที่วิ่งให้ดีกว่าเดิม หรือหากมีโครงการทำสวนแห่งอื่น ควรจัดพื้นที่กิจกรรมวิ่งให้มีสัดส่วนมากเป็นพิเศษ

Thesis Title A Study of Public Parks in Pattaya City
 Case Study : Pattaya Beach park

Student Mr. Yattipong Intarut

Thesis Adviser Assistant Prof. Chanvit Pongkhwan

Degree Master of Urban and Regional Planning Program in Urban and
 Environment Planning

Year 1998

ABSTRACT

Public parks are recreation places for people to use for relaxing after confronting with many problems occurring in daily life such as work problems, economic problems, family problem etc. Population in urban area is more congestive than in rural area ; and therefore, need more recreation areas. One of strategies in development plan of urban area is to provide equal opportunities for people in all social level to utilize park facilities to meet their needs.

The Objectives of this thesis is to study how demographic factors, with or without friend coming together, accessibility and expenditure in using the park affecting the park users behavior such as recreation activities chosen by users, frequency in using park, time spending in the park and visiting day. Besides, this thesis focuses on users' satisfaction in physical environment in the park and in social interaction between park users and. relating factors.

This study started out by reviewing literature on park using behavior concepts, physical environments in the park concepts and social interaction concepts in order to create thinking frames. A questionnaire survey was conducted in December 1997 with a sample of 192 park users using Pattaya Beach park, a 2.4 kilometer length beach from Dusit Resort hotel to South Pattaya area.

The collected data was compiled and analyzed using the Statistical Package for Social Sciences (SPSS/PC+). Frequencies and percentages were calculated to describe the

samples' characteristics, level of satisfaction in physical environment, level of social interaction among users. Chi-square statistic were used to test the hypothesized relationships.

The findings are as follows :

1 Users' behavioral aspect,

1.1 In recreation activity preference , users were mostly sitting and enjoying scenery, eating, chatting with friend in the park.

1.2 In frequency of using the park , users mostly came to the park at least 10 times in a month.

1.3 In Duration at time spending in the park, users mostly spent either more than 3.5 hours or less than 1.5 hours per visit.

1.4 In visiting day , users mostly had no preference on any particular day to visit the park. Users visited the park as time permitted.

2. Users' satisfaction in physical environment aspect,

2.1 In major areas , the study shows that there are 3 distinct element groups. First group consists of the elements in the park that users highly satisfied which are activity areas, walkway, air quality, temperature, large plantation, seaside view. The second group consists of the elements that most users satisfied but not in high level as the first group which were sound level, decorating plant, roadside view. The third group consists of the elements that users mostly rated as 'indifferent' was the amount of private sitting area.

The analysis of factors effecting the users'satisfaction shows that

2.1.1 Users'age has a relationship with users'satisfaction in walkway design and the satisfaction of noise level. Most people up to the age of 40 years old, are satisfy with both, while most people above age of 40 years old are less satisfactory.

2.1.2 Users' age has a relationship with the sound level in the park. 15-25 years old and 26-40 years old group are mostly satisfy the sound level, however above 40 years old group mostly has 'indifferent' opinion.

2.1.3 Users' education background has a relationship with users' satisfaction in decorating plants. Groups with education below high school level and in high school or technical school level are mostly satisfy with the decorating plants in this park, however the bachelor degree or higher degree group is mostly not satisfy.

2.1.4 Users' sex has a relationship with users' satisfaction in road-side view. Female users are mostly satisfy the road-side view. Male users are mostly have 'indifferent' opinion.

2.2 In term of management, the study finds that users are mostly satisfied in management of the park which comprised of plants maintenance, building areas and equipment maintenance and park cleanliness. Nevertheless, the level of satisfaction are not very high.

3. The analysis of social interaction among park users also shows that most social interaction are recognizing level and addressing level. Less interaction are found in co-recreation activity level. Friendship level has least social interaction. the analysis of factors affecting social interaction finds that :

3.1 Users' sex has a relation with the amount of addressing, the amount of co-activity participating, and the amount of friends known in the park. Male users have more interaction than female users in every social interaction level.

3.2 Users' recreation activity preference has a relationship with number of people being recognized in the park. It was found that group of users sitting and enjoying scenery, eating and chatting mostly could not recognize anyone. The group of users walking and jogging could mostly recognize more than 5 people.

3.3 Frequency in using the park has a relation with the number of recognized people, addressed people, co-activity participated people and the number of friends known in the park. The relationship was that users with more than 10 times per month frequency mostly had social interaction with more than 5 people in each level.

4. The suggestion from the study are as follows:

4.1 Add more activities that attract females in using park.

4.2 Add facilities for the disable persons so that they can easily access in the park.

4.3 Add more Active Recreation activities in some vacant spaces in order to create diversity of activities.

4.4 If possible, Pattaya City municipality should construct more parks and join them together with walkway in some areas that are in walking distances.

4.5 Add more private sitting corners in the park by rearranging some sitting areas or by using plants as the partitions.

4.6 Reduce noise level by concentrating on law enforcement on noisy vehicles.

4.7 more concentration on plantation

4.8 If possible, Pattaya City should set up some local regulations or some specific plans to protect the environment and scenery in this beach-park area so that it can sustain good conditions.

4.9 More concentration on park cleanliness by adding more garbage trashes, and controlling garbage from foodseller in the park and from the shops on the opposite side of the Beachroad.

4.10 To promote friendship among inhabitants, add more jogging tracks in this park or in new developing park to promote jogging activity because joggers are high frequently users who tend to be more social interact as shown in the study.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ด้วยความกรุณาจากท่าน ผศ.ชาญวิทย์ พงษ์ขวัญ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. นันทนา ศิริประภาศิริ และ ผศ.ดร. นพดล สหชัยเสรี ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาในการทำวิจัยรวมทั้งให้ความช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนสละเวลามาเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์และกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ และภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และให้คำแนะนำผู้วิจัยมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษามาโดยตลอด และขอขอบคุณพี่น้องทุกคนในครอบครัว เพื่อนๆ พี่ น้องทุกคนที่ไม่สามารถนำมากล่าวถึงในที่นี้ได้ให้ความช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆ นักศึกษาภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองทุกท่าน โดยเฉพาะคุณพิสิฐศักดิ์ ดวงยอด คุณชลทิพย์ สร้อยทอง คุณเปกรณ์ เทพจร คุณสุกัญญา แสงเพ็ญพราว คุณศักดิ์สกุล สุมณเมธิ และขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาทุกท่านที่กรุณาให้ความสนับสนุน และอนุญาตให้มาทำการศึกษาวิจัย ประโยชน์ใดๆ ที่พึงได้รับอันเกิดจากการศึกษาหรือการนำรายงาน วิจัยฉบับนี้ไปใช้ผู้วิจัยใคร่ขออุทิศให้แก่ ครู อาจารย์ และผู้ที่มีพระคุณทางด้านวิชาการที่ผู้วิจัยได้นำแนวความคิด และความรู้ของท่านมาใช้ทั้งที่ได้อ้างอิงและมีได้อ้างอิงมา ณ ที่นี้ด้วย

ญัตติพงศ์ อินทร์ตัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	V
กิตติกรรมประกาศ.....	IX
สารบัญ.....	X
สารบัญตาราง.....	XII
สารบัญภาพ.....	XVI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 สวนสาธารณะของเมืองพัทยา.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	4
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ.....	6
2.2 แนวความคิดทางด้านความพึงพอใจและปัจจัยเกี่ยวข้อง ต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของสวนสาธารณะ.....	16
2.3 แนวความคิดทางการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและ ปัจจัยเกี่ยวข้อง ต่อการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้คนในพื้นที่สวนสาธารณะ.....	19
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	25
3.1 พื้นที่ศึกษา.....	25
3.2 ประชากรเป้าหมาย.....	25
3.3 การสุ่มตัวอย่างและขนาดตัวอย่าง.....	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การเก็บข้อมูล.....	32
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
3.6 ข้อจำกัดในการศึกษา.....	37
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	39
4.1 ลักษณะของผู้มาใช้สวน	39
4.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้สวน	43
4.3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของสวน	55
4.4 การวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในสวน	76
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
5.1 ผลการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะชาย หาดพัทยาและปัจจัยที่มีอิทธิพลเกี่ยวข้อง.....	89
5.2 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้มาใช้สวนต่อสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพของสวนและปัจจัยที่มีอิทธิพลเกี่ยวข้อง.....	93
5.3 ผลการศึกษาวิเคราะห์การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในแต่ละระดับ ของผู้มาใช้สวนสาธารณะและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กัน.....	95
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	98
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	104
ประวัติผู้เขียน.....	110

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงการจัดกลุ่มกิจกรรมสันตนาการแบบต่าง ๆ.....	8
3.1 แสดงการสำรวจจำนวนผู้มาใช้สวน.....	29
4.1 แสดงลักษณะส่วนตัวของผู้มาใช้สวน.....	39
4.2 แสดงข้อมูลลักษณะโอกาสในการมาใช้สวน.....	41
4.3 แสดงการมี/ไม่มีผู้ร่วมมาด้วย.....	42
4.4 แสดงประเภทกิจกรรมสันตนาการ.....	43
4.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับประเภทกิจกรรมสันตนาการ.....	44
4.6 แสดงความถี่ในการมาสวน.....	45
4.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาเกี่ยวกับถี่ในการใช้สวน.....	46
4.8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางมาสวนกับความถี่ในการมาใช้สวน.....	47
4.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการมาใช้สวนกับความถี่ในการมาใช้สวน.....	48
4.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีในการเดินทางกับความถี่ในการมาใช้สวน.....	49
4.11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทกิจกรรมสันตนาการที่เลือกกับความถี่ในการใช้สวน..	51
4.12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีเพื่อนมาสวนด้วยกันกับความถี่ในการมาใช้สวน.....	52
4.13 แสดงระยะเวลาที่อยู่ในสวน.....	53
4.14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุผู้มาใช้สวนกับระยะเวลาที่ใช้สวน.....	54
4.15 แสดงวันที่มาใช้สวน.....	55
4.16 แสดงระดับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบพื้นที่หลัก.....	56
4.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุของผู้มาใช้สวนกับความพึงพอใจต่อทางเดิน.....	60
4.18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทกิจกรรมสันตนาการที่เลือกกับความพึงพอใจต่อทางเดิน.....	61
4.19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความพึงพอใจต่อระดับเสียง.....	65
4.20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความพึงพอใจต่อไม้ดอกไม้ประดับ.....	69
4.21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของผู้มาใช้สวนกับความพึงพอใจต่อทิวทัศน์ทางด้านถนน..	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.22 แสดงความพึงพอใจต่อการจัดการ.....	74
4.23 แสดงจำนวนคนที่จำหน่ายได้.....	76
4.24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทกิจกรรมสันตนาการกับจำนวนคนที่จำหน่ายได้.....	77
4.25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการใช้สวนกับจำนวนคนที่จำหน่ายได้.....	78
4.26 แสดงจำนวนคนที่ทักทาย.....	79
4.27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับจำนวนคนที่ทักทายด้วย.....	80
4.28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการใช้สวนกับจำนวนคนที่ทักทายด้วย.....	81
4.29 แสดงจำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมสันตนาการหรือพูดคุยกัน.....	82
4.30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับจำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมสันตนาการหรือพูดคุยกัน....	83
4.31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการใช้สวนกับจำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมสันตนาการ.....	84
4.32 แสดงจำนวนคนที่คบกันเป็นเพื่อน.....	85
4.33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับจำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนด้วย.....	86
4.34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการใช้สวนกับจำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนด้วย.....	87

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ.....	6
2.2 แสดงทางเลือกในการทำกิจกรรมสันทนาการของบุคคล.....	11
2.3 แสดงการเกิดความพอใจของบุคคล.....	17
3.1 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของสวน.....	27
3.2 แสดงการใช้ที่ดินของเมืองพัทยาในบริเวณที่ศึกษา.....	28
3.3 แสดงการกระจายตำแหน่งผู้สอบถามตัวอย่าง.....	31
3.4 กรอบแนวความคิด 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ.....	33
3.5 กรอบแนวความคิด 2 ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อสิ่งแวดล้อมทางด้าน กายภาพของสวน.....	34
3.6 กรอบแนวความคิด 3 ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้มาใช้สวน.....	35
4.1 แสดงกิจกรรมสันทนาการหลักในสวน ชายหาดพัทยา.....	58
4.2 แสดงสภาพทางเดินโดยทั่วไป.....	59
4.3 แสดงลักษณะมุมนั่งเล่นส่วนใหญ่ในสวน.....	63
4.4 แสดงต้นไม้ใหญ่.....	66
4.5 แสดงบริเวณไม้ดอก ไม้ประดับในบริเวณพื้นที่สวน.....	68
4.6 แสดงทิวทัศน์ด้านถนน.....	71
4.7 แสดงทิวทัศน์ทางด้านทะเล.....	73

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สวนสาธารณะในเขตเมือง เป็นกระบวนการและวิธีการแก้ปัญหาความขาดแคลนสถานที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจที่ดี เนื่องจากมีระยะทาง และระยะเวลาในการเดินทางน้อยมาก ค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่ำ การบริการขนส่งสาธารณะสามารถจัดการได้ง่าย การลงทุนภาครัฐสามารถกระทำได้ไม่ลำบากนัก และที่สำคัญที่สุดสวนสาธารณะเป็นการกระจายโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยสามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ใกล้เคียงกับชนชั้นอื่น คือ ทุกชนชั้นสามารถที่จะมาใช้บริการในสวนสาธารณะได้อย่างเท่าเทียมกัน เรามักจะพบเห็นภาพที่ผู้คนหลังไหลไปใช้สวนสาธารณะในวันหยุดอยู่เป็นประจำ โดยเฉพาะกลุ่มประชากรที่ทำงานในระดับใช้แรงงาน ที่หยุดพักผ่อน เสาร์-อาทิตย์ สวนสาธารณะเป็นที่ที่พวกเขา สามารถใช้เวลาว่างและพักผ่อนได้โดยสะดวกเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายน้อยซึ่งพวกเขาสามารถรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในกิจกรรมดังกล่าวได้ ตัวอย่างของสวนสาธารณะที่มีลักษณะนี้ ในเขตกรุงเทพมหานคร คือ สวนจตุจักร สวนลุมพินี และยังพบลักษณะใกล้เคียงกันในสวนสาธารณะอื่นในเมืองใหญ่ที่มีอยู่อย่างกระจุกกระจาย ในเขตเมืองที่มีความหนาแน่นรองลงมาจากกรุงเทพมหานคร

ผลจากการสำรวจมาตรฐานของพื้นที่เปิดโล่งและสวนสาธารณะพบว่า ยังมีความขาดแคลนมากและอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐาน หน่วยงานของรัฐเดิมไม่ได้ตระหนักถึงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จึงไม่มีการเตรียมพื้นที่ดังกล่าวไว้รองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรในอนาคต เมื่อประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้น จึงเกิดขาดแคลนพื้นที่เพื่อรองรับจำนวนประชากรที่ต้องการพื้นที่สวนสาธารณะแต่การจัดการ จัดซื้อ หรือเวนคืนเพื่อใช้ในกิจกรรมดังกล่าวในอนาคตสำหรับประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายที่มีงบประมาณจำกัด และราคาที่ดินในเขตเมืองที่มีราคาสูงมากทำได้ไม่ง่าย ดังนั้นภาครัฐ ควรจะให้ความสนใจและวางแผนในเรื่องดังกล่าวอย่างจริงจัง และเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

จากปัญหาความขาดแคลนดังกล่าว จากความต้องการสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในเขตเมืองที่เพิ่มสูงขึ้น และจากการที่คนหลังไหลออกไปนอกเขตเมืองเพื่อท่องเที่ยวในวันหยุดไปยังสถานที่ตากอากาศเมืองชายทะเล เช่น บางแสน พัทยา ระยอง ตราด เป็นต้น เมืองพัทยาซึ่งถูกกำหนดให้เป็นเมืองพักตากอากาศในระดับภูมิภาคตามแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จึงได้รับผลกระทบจากการลั่งไหลของผู้คนจากกรุงเทพฯในวันหยุด และจากความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเมืองพัทยาเอง ที่ต้องการสถานที่พักผ่อนหย่อนใจด้วย จึงควรต้องมีการวางแผนเพื่อรองรับประชากรเหล่านี้

1.2 สวนสาธารณะในเมืองพัทยา

ปัจจุบันมีอยู่ 3 แห่งด้วยกัน คือ

1. สวนหย่อมข้างที่ว่าการอำเภอบางละมุง

มีขนาดเล็กตั้งอยู่บริเวณชุมชนนาเกลือ เป็นสวนที่มีพื้นที่ขนาดเล็กมาก ประมาณ 1 ไร่ ในสวนประกอบไปด้วย ต้นไม้ และ อุปกรณ์เครื่องเล่นเด็กเป็นส่วนใหญ่ ให้บริการกับชุมชนบริเวณนาเกลือ

2. สวนเฉลิมพระเกียรติ (สวนสุขภาพ ร. 9)

มีพื้นที่ประมาณ 15 ไร่ ตั้งอยู่บนเขามีพื้นที่ลาดชัน เป็นสถานที่ออกกำลังกายของผู้ใหญ่ เน้นทางด้าน Active Recreation และมีอุปกรณ์การเล่นของเด็กเล็กบ้าง พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกประเภท ร้านอาหาร ห้องน้ำ ให้บริการแก่ประชาชนในเมืองพัทยาทั่วไป โดยเฉพาะย่านชุมชนพัทยาใต้ ท้าพระยา และจอมเทียน เขาพระตำหนัก

3. สวนสาธารณะริมชายหาดพัทยา

ตั้งอยู่บริเวณชายหาดระหว่างพัทยาเหนือ - พัทยาใต้ ความยาวประมาณ 2.4 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นสวนขนานคู่ไปกับชายหาดพัทยวมและมีทางเดินภายในสวนโดยตลอด ให้บริการแก่ประชาชนในเมืองพัทยาโดยทั่วไป โดยเฉพาะ ชุมชนพัทยานาเกลือ พัทยาเหนือ และพัทยากลาง ลักษณะภูมิอากาศอบอุ่นตลอดปี ภายในสวนประกอบด้วยต้นไม้ใหญ่ ไม้ดอก ไม้ประดับ ม้านั่ง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพเหล่านี้ส่งเสริมให้ทัศนียภาพของสวนสาธารณะที่มีความสวยงามจากทิวทัศน์รอบด้านมีความน่ามาใช้มากขึ้น กิจกรรมในสวนเน้นทางการพักผ่อนชมทิวทัศน์และกิจกรรมออกกำลังกายบางประเภท เช่น วิ่ง สเก็ตบอร์ด และเดิน ปัจจุบันสวนสาธารณะริมหาด พัทยาใต้ได้รับผลกระทบจากมลภาวะที่เกิดจากขยะมูลฝอยในบริเวณสวนทั่วไป ปัญหาด้านน้ำเสียบริเวณชายหาดและปัญหาเสียงรบกวนในบางครั้ง ปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของพ่อค้าแม่ค้าที่วางขายสินค้าในบริเวณสวน ปัญหาการประกอบการค้าในบริเวณสวนซึ่งต่อเนื่องกับชายหาด ทำให้เกิดความไม่น่าดูขึ้นในบริเวณสวนในบางคราว เนื่องจากการขาดระเบียบวินัยในการดูแลรักษาสวนสาธารณะของผู้ที่มาใช้สวนเอง ตลอดจนการที่สวนต้องรับภาระรองรับนักท่องเที่ยวที่มาพักผ่อนตากอากาศในบริเวณสวนดังกล่าวจนไม่มีเวลาให้ดูแลรักษา ทำให้เกิดความไม่น่าดูขึ้นใน

บริเวณสวนสาธารณะนี้ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากเมืองพัททยาไม่มีสวนสาธารณะกระจายไปตามแหล่งชุมชนต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และเพียงพอต่อความต้องการของประชากร สวนสาธารณะที่มีอยู่ก็ยังมีปัญหาหลายประการ จึงทำให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้วิจัยต้องการทำการวิจัยเพื่อทราบพฤติกรรมของผู้มาใช้สวนและความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในสวนตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ ระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้ใช้สวนและปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อนำไปทำเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงสวนสาธารณะให้มีสภาพที่ดีและเป็นที่พอใจของผู้ใช้ยิ่งขึ้น และนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การวางแผน นำข้อมูลประกอบพิจารณาเสนอแนะในการที่จะจัดทำสวนสาธารณะในโอกาสต่อไป

ผู้ศึกษาได้เลือกสวนสาธารณะชายหาดเมืองพัททยา เนื่องจากเป็นสวนสาธารณะที่มีพื้นที่ใหญ่ที่สุดและมีผู้มาใช้มากที่สุดในจำนวนสวนสาธารณะทั้ง 3 แห่งของเมืองพัททยา นอกจากนั้นยังเป็นสวนที่มีความสำคัญ คือ มีลักษณะติดชายหาดพัททยา ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นหน้าตาของเมืองพัททยา มีนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติผ่านและพบเห็นจำนวนมาก จึงนำสวนสาธารณะแห่งนี้มาทำการศึกษาวิจัย

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้มาใช้สวนสาธารณะ และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมาใช้สวนสาธารณะชายหาดพัททยา
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจ และปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ ของผู้มาใช้สวนสาธารณะชายหาดพัททยาทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของสวน
3. เพื่อศึกษาระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ของผู้มาใช้สวนสาธารณะชายหาดพัททยา

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้สวน ความพึงพอใจต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้ใช้สวน ในส่วนการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้ใช้สวนนั้น ที่จริงแล้วมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม 2 ประการ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของสวนเอง และปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ในการศึกษาครั้งนี้จะมุ่งเน้นเป็นเฉพาะการศึกษาทางด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลทางด้านจิตวิทยา ซึ่งได้แก่ปัจจัยที่ดึงดูดบุคคลให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สนใจกันเท่านั้น ส่วนปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของสวนนั้นไม่นำมาศึกษาและแสดงไว้ในการศึกษาครั้งนี้

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบพฤติกรรมการใช้สวน และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สวน, ระดับความพึงพอใจ และปัจจัยที่มีผลต่อความพอใจของผู้ใช้สวนต่อสวนสาธารณะชายหาดพิทยาทาง ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในบริเวณสวน, ระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้มาใช้สวน และปัจจัยที่มีผลต่อระดับการปฏิสัมพันธ์
2. เพื่อนำข้อบกพร่องทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ยังไม่เป็นที่พอใจ ของผู้มาใช้สวน หรือที่ผู้วิจัยพบว่าอาจปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ ไปเสนอแนะให้หน่วยงานรับผิดชอบทำการปรับปรุงให้ดีขึ้น และพยายามรักษาส่วนที่เป็นที่พอใจของผู้ใช้สวนแล้วให้ได้ หรือให้ดีขึ้นเพื่อให้สวนสาธารณะนี้สามารถตอบสนองความต้องการผู้มาใช้สวนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการพิจารณา สำหรับผู้เกี่ยวข้องในการวางแผน และวางแผนในการจัดทำสวนสาธารณะอื่น ๆ เพื่อให้ได้สวนสาธารณะที่เหมาะสม ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างแท้จริง ส่งเสริมมิตรภาพระหว่างพลเมือง และเกิดประสิทธิภาพในการจัดการดูแลโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

พฤติกรรมการใช้สวน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้มาใช้สวนเลือกกระทำในการมาใช้สวนสาธารณะ ได้แก่ การเลือกกิจกรรมสันทนาการ ความถี่ในการมาใช้สวน วันที่มาใช้สวน ระยะเวลาที่อยู่ในสวน

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่เป็นทรัพยากรที่มีอยู่ทางกายภาพทั้งที่มีอยู่เองตามธรรมชาติ สิ่งปลูกสร้าง และผลการจัดการด้านต่างๆในสวนสาธารณะ

ระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หมายถึง ระดับการมีพฤติกรรมทางสังคมกันระหว่างผู้มาใช้สวนที่มาใช้สวนสาธารณะแห่งนี้ โดยแบ่งออกเป็น ระดับการจำหน้าได้ ระดับการทักทาย ระดับการร่วมกิจกรรมสันทนาการ หรือพูดคุยกัน ระดับการคบเป็นเพื่อน

ปัจจัยที่มีผลต่อการพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ หมายถึง ปัจจัยด้านต่าง ๆที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะทั้งการเลือกกิจกรรม จำนวนครั้งที่มาใช้ วันที่มาใช้สวน และระยะเวลาที่อยู่ในสวน

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้มาใช้สวนต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในสวนสาธารณะ ได้แก่ ปัจจัยลักษณะส่วนตัว พฤติกรรมการใช้สวน เป็นต้น

ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้มนุษย์มีความพึงพอใจและเกิดการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกัน ได้แก่ ปัจจัยลักษณะส่วนตัว ปัจจัยพฤติกรรม การมาใช้สวน เป็นต้น

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

เพื่อนำไปสู่การสร้างกรอบหรือแนวความคิดในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อและประเด็นที่จะทำการศึกษาดังนี้ คือ

2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

มนุษย์เราใช้เวลาพักผ่อนหย่อนใจเพื่อหลีกเลี่ยงงานในชีวิตประจำวัน หรือหลีกเลี่ยงภาระผูกพันในชีวิตประจำวัน โดยการพักผ่อนหย่อนใจก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนางาน ทักษะและสังคมโดยส่วนรวม สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในสภาพสังคมปัจจุบันก็คือ ประชาชนมีความต้องการพื้นที่เพื่อการใช้เวลาว่างพักผ่อนหย่อนใจมากขึ้นกว่าเดิม แต่พื้นที่รองรับต่อความต้องการดังกล่าวมีไม่เพียงพอ และทันต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้นได้

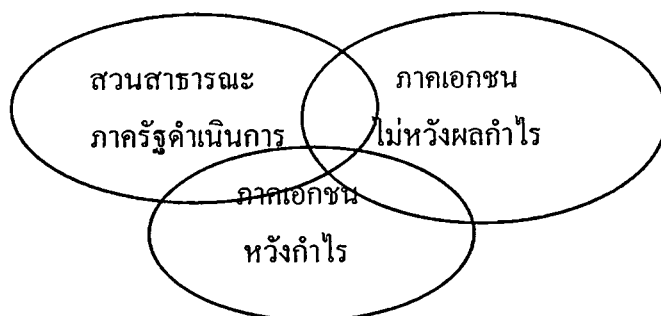
พื้นที่ที่ใช้เวลาว่างพักผ่อนหย่อนใจ ของประชาชนในปัจจุบันประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ

- สวนสาธารณะที่ภาครัฐเป็นผู้ดำเนินการ
- สวนสาธารณะที่ภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินการแต่ไม่หวังผลกำไร เช่น มูลนิธิต่าง ๆ

YWCA สมาคมการกุศลต่าง ๆ

- สถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่ธุรกิจเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ โดยหวังผลกำไร เช่น โรงภาพยนตร์ สถานโบว์ลิ่ง สนามกอล์ฟ สวนสนุกประเภทต่าง ๆ ดังแสดงในแผนภูมิด้านล่างนี้

ภาพที่ 2.1 แสดงลักษณะการดำเนินการของพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชาชนบางส่วนโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยเลือกใช้บริการสวนสาธารณะ เพราะเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจราคาถูก เป็นสวัสดิการจัดให้โดยรัฐ ประชาชนทุกคนสามารถใช้บริการได้อย่างเท่าเทียมกัน ไม่จำกัดชนชั้นทางสังคมหรือระดับรายได้ โดยมีกิจกรรมสันทนาการให้บริการต่างๆหลากหลายแตกต่างกันออกไปตามประเภทและขนาดของสวนสาธารณะ เพื่อจะทำความเข้าใจต่อกิจกรรมสันทนาการที่มีอยู่ในสวนสาธารณะ จึงได้นำการศึกษาถึงการจำแนกประเภทของกิจกรรมสันทนาการ ว่ามีการจำแนกออกได้อย่างไร เป็นที่ประเภท จากวรรณกรรม ที่ได้มีผู้ศึกษาไว้ ดังนี้

2.1.1 การจำแนกตามประสบการณ์ที่ได้รับและตามพื้นที่กิจกรรมที่คล้ายคลึงกัน

Gold (Seymour M. Gold :1980) กล่าวว่า กิจกรรมสันทนาการ สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

⇒ Physical Recreation เป็นกิจกรรมที่ใช้ความพยายามทางร่างกายเป็นส่วนใหญ่

⇒ Social Recreation เป็นกิจกรรมที่ส่วนใหญ่เป็นความเกี่ยวข้องกับสังคมหรือการร่วมสังคมเป็นส่วนใหญ่

⇒ Cognitive Recreation เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้ การเรียนรู้วัฒนธรรม การศึกษา การสร้างสรรค์ หรือความงดงาม

⇒ Environment Related Recreation เป็นกิจกรรมที่ใช้ทรัพยากรหรือแหล่งธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ เช่น น้ำ ลำธาร ทิวทัศน์ ทะเล สัตว์ป่า ฯลฯ เป็นสถานที่หรือจุดสนใจของกิจกรรม

ประโยชน์ในการแบ่งแยกกิจกรรมสันทนาการแบบนี้ คือ จะสามารถจัดกลุ่มกิจกรรมที่เป็นประเภทเดียวกันหรือคล้ายกันไว้ด้วยกัน หรืออาจใช้สถานที่แบบเดียวกันได้ เพื่อประโยชน์ในด้านความประหยัดจากการยึดหยุ่นในการใช้พื้นที่ ถ้าหากเป็นกิจกรรมหมวดหมู่เดียวกันกิจกรรมสันทนาการที่แบ่งแบบนี้อาจมีทั้งกลางแจ้ง (outdoor) หรือในร่ม (indoor) ก็ได้ ดังตัวอย่างแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงการจัดกลุ่มกิจกรรมสันทนาการแบบต่างๆ

ประสบการณ์ทางสันทนาการ แบบ	กลุ่มกิจกรรม	ตัวอย่างกิจกรรม
<u>กิจกรรมด้านกายภาพ</u>		
กลางแจ้ง	<ul style="list-style-type: none"> - การเล่นแบบอิสระและการใช้ร่างกายตนเอง - การใช้สนามและพื้นแบบแจ้ง - การใช้พื้นที่หญ้า - กีฬาสนามกว้าง - กีฬาที่ต้องจัดองค์กรและจัดสภาพพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - การกระโดด การป็น การถ่าย การสั้น - การเล่นสเก็ตบอร์ด การวิ่ง - วอลเลย์บอล บาสเก็ตบอล - เทนนิส - คริกเก็ต แบดมินตัน กอล์ฟ - เบสบอล รักบี้ ฟุตบอล - อเมริกันฟุตบอล
ในร่ม	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ร่างกายตนเอง - กีฬาที่ต้องจัดองค์กรและจัดสภาพพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - เบสบอล - บาสเก็ตบอล วอลเลย์บอล - สควอด
<u>กิจกรรมทางด้านสังคม</u>		
กลางแจ้ง	<ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> - บาสเก็ตบอล โบว์ลิ่ง - เทนนิส ยิมนาสติก-สควอด
ในร่ม	<ul style="list-style-type: none"> - การเฝ้าดู - การมีส่วนร่วม - การเฝ้าดู 	<ul style="list-style-type: none"> - ปิคนิค เต็นท์ ภัตตาคาร - ดูกีฬา ละคร ฟังเพลง - สังสรรค์ งานฝีมือ เต็นท์ - เล่นเกมส์ - ดูกีฬา ภาพยนตร์ ละคร - โทรทัศน์

ดัดแปลงจาก Application Of a Recreation Experience Components Concept for a Comprehensive Recreation Planning by Monty Christensen , Pennsylvania State University, 1975
อ้างถึงใน Seymour M. Gold :1980

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 การจำแนกตามความพยายามของร่างกาย

Hackett (Brian Hackett :1975:35) กล่าวว่า กิจกรรมสันทนาการสามารถจำแนกได้อีกแบบหนึ่งโดยใช้ความพยายามทางร่างกายเป็นเกณฑ์ ซึ่งอาจแบ่งอย่างง่ายได้ เป็น 2 ประเภท ดังนี้ คือ

⇒ **Passive Recreation** เป็นกิจกรรมสันทนาการที่ไม่ใช้การออกแรง ออกกำลังกาย แต่เป็นไปในลักษณะที่สงบ การผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อย ซึ่งได้แก่ กิจกรรมประเภทชื่นชมธรรมชาติ, การฟังดนตรีในที่สาธารณะ ภูมิทัศน์ของเมือง การได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติ การนั่งเล่นในสวนสาธารณะ เป็นต้น

⇒ **Active Recreation** เป็นกิจกรรมสันทนาการที่ต้องออกแรง ออกกำลังกาย ได้แก่ การเดิน, การวิ่ง, การเล่นกีฬากลางแจ้งประเภทต่าง ๆ เช่น วัยน้ำ ฟุตบอล บาสเก็ตบอล หรือแม้แต่กีฬาในร่ม เช่น การเล่นสควอต แบดมินตันในร่ม เป็นต้น

การที่จะนำเกณฑ์การแบ่งแบบใดมาใช้ประโยชน์นั้น ก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการในการใช้มากที่สุด

การจัดแบ่งประเภทของกิจกรรมสันทนาการทั้งสองวิธีนี้ สอดคล้องกับแนวความคิดทางด้านความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ที่กล่าวถึงความต้องการที่จะทำกิจกรรมสันทนาการ การออกกำลังกาย การพักผ่อน ของมนุษย์นั้นเป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานโดย Maslow (abraham M. Maslow, 1954 : 90 อ้างถึงใน Seymour M. Gold :1980) ได้จัดกลุ่มและลำดับความต้องการของมนุษย์เกิดขึ้นเป็นขั้นตอน ถ้าความต้องการอันหนึ่งได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว ความต้องการถัดไปที่สูงกว่าก็อาจจะเกิดขึ้น แต่ถ้าความต้องการแรกยังไม่ได้รับการตอบสนองแล้ว ก็อาจยังไม่เกิดความต้องการขั้นต่อไป โดยความต้องการแบ่งออกได้เป็น 5 ระดับ ดังนี้ คือ

1. **Physiological Needs** คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย ได้แก่ ความต้องการพักผ่อน การพักผ่อนหย่อนใจ การออกกำลังกาย การทำกิจกรรมสันทนาการ ความต้องการตอบสนอง ความหิว การกระหายน้ำ ความต้องการทางเพศ และทางชีวภาพ ความต้องการทางด้านสุขภาพ

2. **Safety Needs** ความต้องการความปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง ได้แก่ ความต้องการด้านความปลอดภัยและความมั่นคง ความต้องการด้านกฎหมายและคุณธรรม ความต้องการด้านระเบียบ ความต้องการด้านความมั่นคงต่อการมีผู้ป้องกันเหตุร้ายและความไม่ปลอดภัยทั้งปวง

3. **Social Needs** ความต้องการทางด้านสังคม ความรักความสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ ความต้องการความรักจากมิตรสหาย และครอบครัว ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ความต้องการได้รับความยอมรับจากผู้อื่น ความต้องการมีขอบเขต บารมีของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. Self-Esteem Needs ความต้องการมีชื่อเสียง สังคมยอมรับถึงคุณค่า ได้แก่ ความ

ต้องการเป็นคนที่มีคนนับหน้าถือตา ความต้องการมีสถานภาพ ชื่อเสียง รางวัล ความต้องการ
การได้รับความมีค่าจากสังคม ความพึงพอใจในการให้

5. Self-Actualization Needs ความต้องการเป็นเลิศ การตอบสนองจุดประสงค์ตนเอง

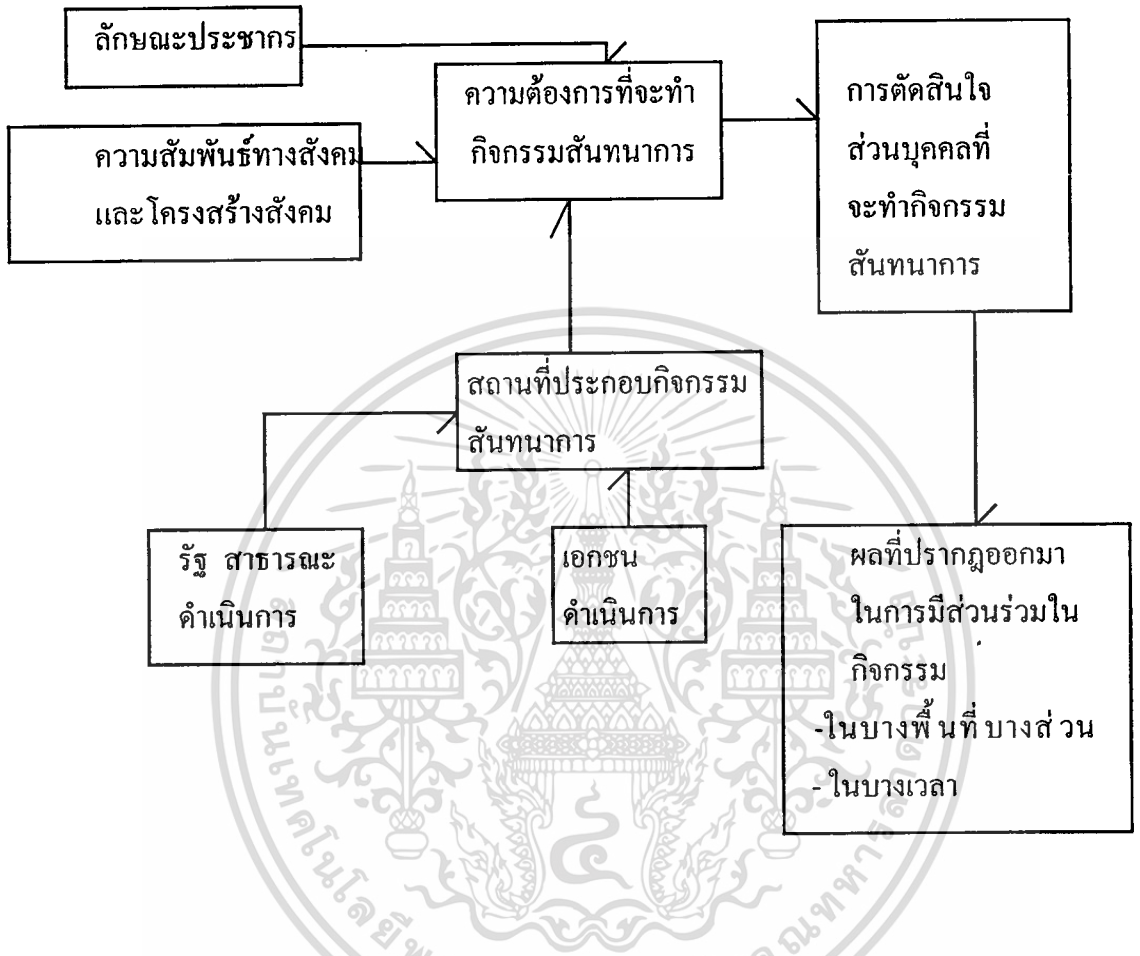
ได้แก่ ความต้องการเข้าใจในตนเอง ความต้องการมีศักยภาพอย่างเต็มที่ ความต้องการมีศักยภาพ
ทางจิตใจอย่างเต็มที่ ความต้องการให้บริการ การตอบแทนสังคม การทำกิจกรรมเพื่อสังคม

ซึ่งก่อนที่จะถึงระดับขั้นที่ 5 Self-Actualization Needs นั้น บางท่านได้แบ่งแยกออกเป็น
เป็นขั้นตอนที่ย่อยไปอีก คือ มีขั้น Creative and aesthetic Needs ความประทับใจเริ่มต้น ได้แก่
ความต้องการทางด้านศิลปะ วรรณกรรม ปรัชญา ความต้องการซาบซึ้งในความงดงาม ความ
ต้องการด้านงานสร้างสรรค์

ความต้องการทางด้านการพักผ่อน ออกกำลังกาย การทำสันทนาการ การใช้เวลาว่างนั้น
อยู่ในความต้องการระดับขั้นที่ 1 Physiological Needs นั่นเอง จึงถือได้ว่าการสันทนาการนั้นเป็น
ความต้องการเริ่มต้นของมนุษย์ ซึ่งไม่ว่าจะประสบความสำเร็จจนถึงขั้นตอนต่อไปหรือไม่ก็ยังมี
ความต้องการในระดับนี้ และความต้องการทำสันทนาการยังมีจุดประสงค์บางส่วนอยู่ในความ
ต้องการในระดับขั้นที่ 3 ด้วยนั่นคือ ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs) การไปใช้สวน
สาธารณะ เพื่อพบปะหรือมีกิจกรรมทางสังคม เล่นกีฬา คุยกันกับผู้อื่นเป็นความต้องการทาง
สังคม ในขั้นตอนความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในขั้นตอนระดับที่ 3 นี้

นอกจาก นั้น National Academy of Sciences ประเทศสหรัฐอเมริกา (National
Academy of Sciences, USA : 1975) ยังกล่าวว่า พฤติกรรมการทำกิจกรรมสันทนาการนั้นนอกจาก
จะเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์โดยทั่วไปแล้ว ความพึงพอใจ พฤติกรรมการทำกิจกรรม
สันทนาการ และการเลือกประเภทกิจกรรมสันทนาการของมนุษย์ ยังมีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้อง
ซึ่งทำให้มนุษย์ตัดสินใจเข้าทำกิจกรรมสันทนาการ เลือกประเภทกิจกรรม และสถานที่ประ
กอบกิจกรรมสันทนาการ โดยสามารถอธิบายด้วยภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 แสดงทางเลือกในการทำกิจกรรมสันตนาการของบุคคล

ซึ่ง Gold (Seymour M. Gold :1980) ได้ชี้ว่า มีปัจจัยสำคัญ 3 ประการด้วยกัน ที่จะนำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งตัดสินใจเข้าร่วมในกิจกรรมสันตนาการ ได้แก่

1. ลักษณะส่วนบุคคล, ลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ฯลฯ ลักษณะส่วนบุคคลมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมสันตนาการ โดยในตอนนี้ได้มีผู้ทำการศึกษาปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมมาใช้สวนสาธารณะนี้ไว้หลายท่านดังนี้

1.1 เพศ งาน วิจัยของ อมรรัตน์ กฤตยานวัช และปรีชา ศิริภัก กล่าวว่าเป็นเพศที่ต้องการใช้สวนสาธารณะขนาดเล็กที่มีที่ตั้งอยู่ใกล้บ้านมากกว่าเพศชาย (ปรีชา ศิริภัก 2527 : 149 อ้างถึงในพิรวรรณ พงศ์ไพบูลย์ :2538)

1.2 อาชีพ ปรีชา ศิริภัก (ปรีชา ศิริภัก 2527 : 116 อ้างถึงในพิรวรรณ พงศ์ไพบูลย์ :2538) ได้กล่าวไว้ว่า อาชีพของประชากรจะมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับความต้องการพักผ่อนหย่อนใจ ไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใจ ซึ่งกลุ่มอาชีพที่ทำงานด้านการบริหารหรือใช้ความคิดจะต้องการสวนสาธารณะที่มีพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถประกอบกิจกรรมแบบออกกำลังกาย ส่วนบุคคลที่ประกอบอาชีพที่ก่อให้เกิดความเมื่อยล้าทางร่างกาย เช่น อาชีพกรรมกรแบกหาม ช่างไม้ ช่างปูน และมักเป็นผู้ที่มีรายได้ต่ำ จะมีความต้องการสวนสาธารณะในลักษณะที่สามารถสนองตอบความต้องการ การพักผ่อนหย่อนใจแบบสงบได้ นอกจากนี้ อมรรัตน์ กฤตยานวัช (อมรรัตน์ กฤตยานวัช 2526 : 154) อ้างถึงในพิรพรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538) ยังได้กล่าวเสริมอีกว่า ผู้ที่มีอาชีพซึ่งลักษณะงานแน่นอนและมีเวลาว่างติดต่อกันนาน ๆ สามารถเดินทางไปใช้สวนสาธารณะขนาดใหญ่ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกหลากหลายต่อการสนองตอบความต้องการในการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นจำนวนมากกว่าผู้ที่มีขีดจำกัดด้านเวลาและการเดินทาง

1.3 รายได้ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร 2530 : 44

อ้างถึงในพิรพรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538) ได้ทำการศึกษาพบว่า รายได้ของประชานับเป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการใช้สวนสาธารณะ จากผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องล้วนแต่กล่าวหาว่าผู้ที่มีรายได้ น้อย (2,000 - 4,000 บาท / เดือน) มีความต้องการใช้สวนสาธารณะที่ตั้งอยู่ใกล้บ้านที่สิ้นเปลืองเวลาและค่าเดินทางไม่มากนัก และสมศักดิ์ กองชัย (สมศักดิ์ กองชัย, 2529 อ้างถึงในพิรพรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538) ยังพบว่าผู้ที่มีรายได้ น้อยยังต้องการใช้สวนสาธารณะเพื่อกิจกรรมประเภทสงบเป็นส่วนใหญ่

1.4 อายุ เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการใช้สวนสาธารณะ ปรินชา ศิริภัก (ปรินชา

ศิริภัก 2527 : 149 อ้างถึงในพิรพรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538) กล่าวว่าประชากรที่มีอายุต่างกันย่อมมีความต้องการทางด้านการพักผ่อนหย่อนใจที่แตกต่างกันไป จากแนวคิดของ Gerhard Rosenberg ซึ่งใช้เป็นพื้นฐานของการพิจารณาถึงความต้องการใช้สวนสาธารณะ กล่าวว่าความต้องการทำกิจกรรมสันทนาการมีความแตกต่างกันตามวัยดังนี้ คือ

วัยเด็ก อายุประมาณ 0 - 9 ปี เป็นวัยที่มีความต้องการทางร่างกาย (Physical need) มากที่สุด เด็กเล็กต้องการที่ที่มีแสงแดด อากาศบริสุทธิ์ เด็กโตต้องการที่สำหรับกระโดดโลดเต้น ปีนป่าย เล่นเกมส์ สนุกสนานกับกลุ่มเพื่อนเพื่อสร้างความคุ้นเคย และที่สำคัญ คือ เด็ก ๆ ต้องการความปลอดภัย และอมรรัตน์ กฤตยานวัช (อมรรัตน์ กฤตยานวัช 2526 : 71 อ้างถึงในพิรพรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538) กล่าวว่า เด็ก ๆ จึงต้องการที่โล่งว่าง มีสิ่งที่น่าสนใจน่าตื่นเต้น เช่น เครื่องเล่นต่าง ๆ เป็นโลกส่วนตัวของเขา มีความปลอดภัย สามารถเข้าถึงได้ง่ายและพบกับความต้องการได้ทันที ไม่ว่าในเวลาใดที่ต้องการ จึงต้องการสวนสาธารณะที่อยู่ใกล้บ้านที่สะดวกในการควบคุมจากผู้ปกครองหรือบิดามารดา เนื่องจากวัยนี้ไม่สามารถเดินทางไปสวนสาธารณะได้ด้วยตนเอง (สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร 2530 : 43 อ้างถึงในพิรพรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538)

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัยเยาวชนหรือวัยรุ่น ซึ่งมีอายุระหว่าง 10 - 19 ปี เป็นวัยที่มีความต้องการด้าน Psychological need มากที่สุด มีความอยากรู้อยากเห็น ค้นหา อยากร่วมกิจกรรม ชอบสังเกตสิ่งรอบตัว อยากรพบเห็นรู้จักกับบุคคลอื่น ฉะนั้นจึงต้องการพื้นที่สำหรับอยู่กับพวกเป็นกลุ่มได้แก่ พื้นที่ซึ่งกว้างขวางพอที่จะมีสนามฟุตบอล ที่วิ่งออกกำลังกาย และที่นั่งเล่นพูดคุยกัน

วัยผู้ใหญ่หรือวัยทำงาน ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 20 - 50 ปี เป็นวัยที่มีความต้องการทางสังคม (Social need) สูงสุด ต้องการความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมีเกียรติ ชื่อเสียง ความเป็นที่ยอมรับในสังคม และ Rosenberg (Gerhard Rosenberg 1967 : 111-113 อ้างถึงในพิริวรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538) กล่าวว่า ประชากรในวัยนี้จึงต้องทำงานหารายได้เพื่อครอบครัวโดยใช้เวลา ในแต่ละวันเพื่อการทำงานเลี้ยงชีพ ซึ่งเป็นความต้องการทางเศรษฐกิจประมาณ 9 ชั่วโมง คือหลังจากที่เวลาถูกใช้ไปเพื่อการทำงานแล้ว Ott Romney (1945 : 14 อ้างถึงในพิริวรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538) ได้กล่าวไว้ว่า ชาวอเมริกันในวัยผู้ใหญ่ที่มีความต้องการในการพักผ่อนหย่อนใจประมาณ 5 ชั่วโมงของแต่ละวัน นอกเหนือไปจากความต้องการด้านร่างกายสำหรับการมีชีวิตอยู่ และความต้องการทางด้านเศรษฐกิจเพื่อการทำงานเลี้ยงชีพ และผลจากงานวิจัยทั้งของ อมรรัตน์ กฤตยานวิษ (2526 : 156 อ้างถึงในพิริวรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538) และ สมศักดิ์ กองไชย ต่างก็ล้วนกล่าวว่า วัยนี้เป็นวัยที่ใช้สวนสาธารณะขนาดใหญ่ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกหลากหลาย แต่ตั้งอยู่ไกลจากบ้าน เนื่องจากเป็นวัยที่ยังมีสุขภาพแข็งแรง จึงไม่มีข้อจำกัดในการเดินทางไกล

วัยสูงอายุ ซึ่งมีอายุ 50 ปีขึ้นไป เป็นวัยที่ขึ้นกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ผู้สูงอายุควรได้รับการปกป้องให้พ้นจากความอึดอัด และที่สำคัญควรปกป้องผู้สูงอายุให้พ้นจากความเจ็บเหงา การถูกทอดทิ้งให้โดดเดี่ยว Rosenberg (Gerhard Rosenberg 1967 : 111-133) กล่าวว่า ในวัยนี้ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physical need) เริ่มกลับมาอีก และจากการศึกษาของสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร 2530 : 44 อ้างถึงในพิริวรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538) พบว่า วัยนี้เป็นวัยที่มีความต้องการสวนขนาดเล็กในละแวกบ้านเนื่องจากเป็นวัยที่มีข้อจำกัดด้านการเดินทาง อีกทั้งยังมีความต้องการนั่งเล่นแบบสบาย ๆ นั่งพูดคุยกันกับคนวัยเดียวกัน หรือพาลูกหลานมาเที่ยวมากกว่าการออกกำลังกาย

นอกจากนี้ การศึกษาถึงกลุ่มอายุที่กระจายตัวอยู่ในชุมชน จะช่วยบ่งชี้ให้ทราบว่าควรที่จะต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจประเภทออกกำลังกาย (Active recreation) หรือแบบสงบ (Passive recreation) มากน้อยเพียงใดเพื่อสนองตอบความต้องการที่แตกต่างกันไปตามวัย (เดชา บุญค้ำ, ม.ป.ป. อ้างถึงใน อติสร เล็กดำรงศักดิ์ และ อิศรา ศรีศักดิ์ วัฒนะ, ม.ป.ป.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ระดับการศึกษา เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับอาชีพและรายได้ (สมศักดิ์ กองไชย, 2529 อ้างถึงในพีรวรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538) และการศึกษาของประชากรเชื่อว่าเป็นสิ่งช่วยให้คุณภาพชีวิตของประชากรมีการพัฒนาสูงขึ้น และยังช่วยให้ประชากรมีความเข้าใจต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ง่ายและเป็นระบบ รวมทั้งสามารถมองเห็นประโยชน์จากการปฏิบัติตามเงื่อนไขบางอย่างว่าจะทำให้ชีวิตมีคุณภาพยิ่งขึ้น (ปรีชา ศิริภัก 2527 : 163 อ้างถึงในพีรวรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538) และที่สำคัญการศึกษายังช่วยทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพักผ่อนหย่อนใจ จึงมีความต้องการสวนสาธารณะตามความรู้สึกต้องการที่แท้จริงของตน (สมศักดิ์ กองไชย, 2529 อ้างถึงในพีรวรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538)

1.6 ความเสื่อมโทรมทางสุขภาพอนามัยของประชาชน ที่วัดจากจำนวนผู้พิการทุพพลภาพจึงไม่ต้องการไปใช้สวนสาธารณะ เนื่องจากไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการประชาชนกลุ่มนี้ (Seymour M. Gold 1980 : 98) นอกจากนี้ อมรรัตน์ กฤตยานวิษ (: 2526 : 90) พบว่า ผู้ที่มีความอ่อนล้าทั้งสมองและร่างกายจากการทำมาหากิน มักอาศัยการพักผ่อนหย่อนใจช่วยคลายความตึงเครียด จึงนับว่ามีผลต่อความต้องการ ไปใช้สวนสาธารณะเช่นกัน โดยผู้ที่ร่างกายแข็งแรงเจ็บป่วยไม่มากย่อมสามารถไปใช้สวนสาธารณะได้บ่อยครั้งกว่าผู้ที่มีข้อจำกัดของสุขภาพ

2. ความสัมพันธ์ทางสังคม

ได้แก่ การที่มีกลุ่มคนเชื้อชาติเดียวกัน, ครอบครัวเดียวกัน หรือ มีพรรคพวกเพื่อนฝูงมาร่วมทำกิจกรรมสันทนาการ หรือใช้พื้นที่สันทนาการนั้นอยู่ ทำให้เกิดการตัดสินใจในการที่จะมาใช้พื้นที่สันทนาการเดียวกันกับกลุ่มของตน

3. โอกาสทางการประกอบกิจกรรมสันทนาการที่มีอยู่

เป็นปัจจัยประการสุดท้ายที่ผู้ที่จะตัดสินใจไปประกอบกิจกรรมสันทนาการในสถานที่ใด ๆ นั้นใช้พิจารณา โดยมีปัจจัยพิจารณาที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ

3.1 ความสะดวกในการเข้าถึง (Accessibility) ความรู้สึกในด้านบวกต่อปัจจัยทางด้านการเข้าถึง ซึ่งได้แก่ ระยะทางในการเดินทางมายังสวนไม่ไกล หรือระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางสั้น วิธีการเดินทางสะดวกหรือไม่ เป็นต้น ซึ่งมีผู้วิจัยหลายท่านศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงนี้ โดยได้สรุปผลไว้ดังนี้ คือ

ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงสวนสาธารณะ (Accessibility) ซึ่งสามารถวัดได้จากเวลาหรือระยะทางในการเดินทางจากบ้านไปยังสวนสาธารณะ ซึ่งตัวแปรด้านระยะทางหรือเวลานี้ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถบอกให้ทราบถึงรัศมีการให้บริการของแต่ละสวน (Seymour M. Gold 1980 : 98) และรัศมีการให้บริการของแต่ละสวนยังขึ้นอยู่กับขนาด สิ่งอำนวยความสะดวก และองค์ประกอบภายในสวนสาธารณะด้วย (อมรรัตน์ กฤตยานวัช 2526 : 175 อ้างถึงในพิรพรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538) นอกจากนี้รัศมีการให้บริการนี้ยังบอกให้ทราบถึงพื้นที่การให้บริการ (Service area) ถ้าสวนสาธารณะอยู่ไกลจากบ้าน หรือใช้เวลาในการเดินทางมาก จึงไม่สะดวกในการเข้าถึงและยังสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากย่อมส่งผลให้ประชาชนไม่สามารถไปใช้สวนสาธารณะได้หรืออาจไปใช้ แต่ความถี่ในการไปใช้อาจจะลดน้อยลงโดย นาน ๆ ไปใช้สักครั้ง (สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร 2530 : 46 อ้างถึงในพิรพรรณ พงศ์ไพบูลย์ : 2538)

3.2 ค่าใช้จ่ายในการมาใช้พื้นที่ (Cost) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการมาใช้พื้นที่สันทนาการ เช่น ค่ารถ ค่าอาหาร ที่ต้องใช้ในสวน ค่าอุปกรณ์การทำกิจกรรมสันทนาการ ค่าใช้พื้นที่สันทนาการ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่อง เป็นต้น ถ้าหากเสียค่าใช้จ่ายมากจะทำให้ประชาชนมีความสามารถในการจ่ายน้อย ไม่สามารถมาใช้พื้นที่ได้ หรือหากจ่ายไหวก็อาจตัดสินใจมาใช้ได้ไม่บ่อย

3.3 ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพื้นที่ (Information) หมายถึง ข้อมูลและคำแนะนำต่าง ๆ ที่ทำให้เราทราบได้ว่ามีพื้นที่กิจกรรมสันทนาการดังกล่าวแล้ว และจะต้องใช้อย่างไร อยู่ที่ไหน เป็นต้น ดังที่มีผู้วิจัยศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ จากการสำรวจประชาชนในเมือง Rockford St. Petersburg และ Washington D.C. เมื่อปี ค.ศ. 1972 พบว่าสาเหตุสำคัญประการแรกที่ประชาชนไม่ต้องการไปใช้สวนสาธารณะเนื่องจากไม่รู้จักสวนสาธารณะแห่งนั้น เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้คนได้รู้จัก

จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การตัดสินใจเข้าร่วมทำกิจกรรมสันทนาการรูปแบบใด หรือที่ใด หรือพฤติกรรมการทำกิจกรรมสันทนาการนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยสามประการ คือ ปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนตัวปัจจัยทางด้านกลุ่มสังคมและปัจจัยทางด้านโอกาสในการทำกิจกรรมสันทนาการ

ซึ่งในเรื่องพฤติกรรมการทำกิจกรรมสันทนาการที่จะนำมาศึกษาวิจัยนั้น Gold (Seymour M. Gold :1980) กล่าวว่า พฤติกรรมการทำกิจกรรมสันทนาการและความพึงพอใจของผู้มาใช้พื้นที่สันทนาการหรือสวนสาธารณะใด ๆ นั้น ขึ้นอยู่กับขั้นตอนพฤติกรรมของบุคคลที่มาใช้พื้นที่สันทนาการ โดยผู้มาใช้สวนฯจะมีพฤติกรรมและประเมินความพึงพอใจจาก 5 ขั้นตอนในการทำกิจกรรมสันทนาการในพื้นที่สันทนาการหรือสวนสาธารณะใด ๆ ดังนี้ คือ

1. ขั้นตอนตั้งใจไปใช้กิจกรรมสันทนาการนั้นที่สวนสาธารณะ (anticipation) ซึ่ง ได้แก่ พฤติกรรมการตัดสินใจทำกิจกรรมสันทนาการในวัน เวลาใด การเลือกสถานที่ประกอบกิจกรรมสันทนาการหรือสวนสาธารณะใด และความบ่อยหรือความถี่ในการตัดสินใจจะไปทำกิจกรรมสันทนาการ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ขั้นตอนเดินทางมายังสวนสาธารณะ (travel to) ขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องมาจากพฤติกรรมจากข้อ 1 คือหลังจากตกลงใจเลือกสถานที่แล้ว ก็เดินทางมาโดยวิธีการต่าง ๆ

3. ขั้นตอนประกอบกิจกรรมสันทนาการในสวนสาธารณะ (on site) ซึ่งพฤติกรรมของผู้มาใช้สวนฯ ในขั้นนี้ ได้แก่ การเลือกกิจกรรมสันทนาการตามความชอบ, การใช้ระยะเวลาทำกิจกรรมสันทนาการในสวนฯ

4. ขั้นตอนเดินทางกลับยังสถานที่พักหรือกลับไปจากสวนสาธารณะ (travel back) เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องมาอีก คล้ายกับขั้นตอนที่ 2 คือเดินทางกลับ ซึ่งอาจจะโดยวิธีการเดินทางเดิม

5. ขั้นตอนสะสมประสบการณ์ที่ได้จากการมาสวนสาธารณะครั้งนี้ในทุกขั้นตอนที่กล่าวมาแล้ว (recollection) ซึ่งหากได้รับประสบการณ์ในด้านบวก ก็อาจส่งผลกลับไปสู่ข้อ 1 คือการตัดสินใจทำกิจกรรมสันทนาการอีก หากเป็นไปทางด้านบวกมากก็อาจตัดสินใจมาทำกิจกรรมสันทนาการ ได้ดียิ่งขึ้น

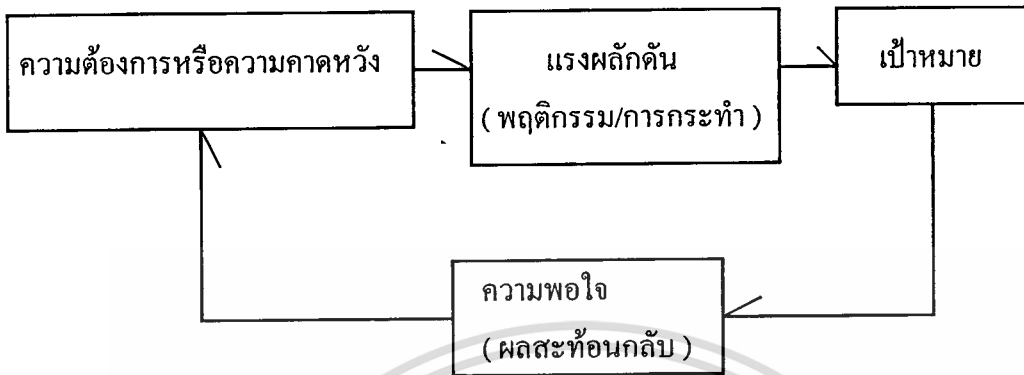
2.2 แนวความคิดทางด้านความพึงพอใจและปัจจัยเกี่ยวข้องต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของสวน

ก่อนที่จะกล่าวถึงความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสวนสาธารณะ ได้นำแนวความคิดเกี่ยวกับ ความพึงพอใจในหลายนิยาม มาศึกษา โดยได้มีผู้กล่าวไว้ดังนี้ คือ

ทฤษฎีความพึงพอใจของเชลลีย์ (Shelley, Maynad W.1975 : 252-268) ได้กล่าวสรุปว่ามนุษย์มีความรู้สึก 2 แบบ ก็คือ ความรู้สึกทางบวก และความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวก คือ ความรู้สึกที่เกิดแล้วทำให้เกิดความสุข ส่วนทางลบ คือ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วทำให้ไม่มีความสุข ความรู้สึกทางบวก ทางลบและความสุขมีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน ระบบความสัมพันธ์ทั้งสามนี้เรียกว่า ระบบความพึงพอใจ สิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความพึงพอใจแก่มนุษย์ ได้แก่ ทรัพยากร (Resources) หรือสิ่งเร้า (Stimuli) การวิเคราะห์ระบบความพึงพอใจ คือ การศึกษาว่าด้วยทรัพยากรหรือสิ่งเร้าแบบใดเป็นสิ่งที่เราต้องการ และทำให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งความพึงพอใจจะเกิดมากที่สุด เมื่อมีทรัพยากรอย่างถูกต้องและเหมาะสม

Mulins (1985 : 280 อ้างถึงในประนิตดา จ่างแก้ว : 2533) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติของบุคคล ที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ หลาย ๆ ด้าน เป็นสภาพภายในที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในงานทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เกิดจากมนุษย์จะมีแรงผลักดันบางประการในตัวบุคคล ซึ่งเกิดจากการที่ตนเองพยายามจะบรรลุถึงเป้าหมายบางอย่าง เพื่อที่จะสนองตอบต่อความต้องการ หรือความคาดหวังที่มีอยู่และเมื่อบรรลุเป้าหมายนั้นแล้วจะเกิดความพึงพอใจ เป็นผลสะท้อนกลับไปยังจุดเริ่มต้น เป็นกระบวนการหมุนเวียนต่อไปอีก ดูภาพที่ 2.3 ขนด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.3 แสดงการเกิดความพอใจของบุคคล

ซึ่งจากแนวคิดด้านความพึงพอใจที่กล่าวมาแล้วพบว่า มีลักษณะที่สอดคล้องกัน อาจสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายหรือทัศนคติด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เรียกว่า ทรัพยากร หรือสิ่งเร้า โดยจะเกิดความพึงพอใจขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้น สามารถตอบสนองความต้องการหรือแรงผลักดันที่จะบรรลุเป้าหมายบางประการให้แก่บุคคลนั้น ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม จะพอใจมากน้อยเพียงไรขึ้นกับการได้รับการสนองตอบอย่างถูกต้องและเหมาะสมในระดับใด และเมื่อเกิดความพอใจ ก็จะเป็นผลสะท้อนกลับ ไปยังจุดเริ่มต้นที่จะเกิดความต้องการหรือแรงผลักดันต่อไปอีก หมุนเวียนกันไป แต่ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันได้ ขึ้นกับความคาดหวังและประสบการณ์ที่ได้รับ

ในส่วนของความพึงพอใจของผู้มาใช้พื้นที่สำนักงานหรือสวนสาธารณะใดๆนั้น Gold (Seymour M. Gold :1980) กล่าวว่า ขึ้นอยู่กับขั้นตอนพฤติกรรมของบุคคลที่มาใช้พื้นที่สำนักงาน โดยผู้มาใช้พิจารณาและประเมินความพึงพอใจจาก 5 ขั้นตอนในการทำกิจกรรมสำนักงานในพื้นที่สำนักงานใด ๆ ดังกล่าว ไว้แล้วในเรื่อง พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ ในหน้าที่ 16

โดยผู้มาใช้สวนจะประเมินผลจากประสบการณ์ที่ได้ทุกขั้นตอน จากการมาพื้นที่สำนักงานหรือสวนสาธารณะนี้ว่าพึงพอใจหรือไม่ อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนข้อ 3. หรือขั้นตอนในพื้นที่สวนสาธารณะ (on site) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่นักวางผังจะเกี่ยวข้องด้วยมากที่สุด และเป็นขั้นตอนที่สิ่งแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่สวนจะเป็นทรัพยากรหรือสิ่งเร้าสำคัญที่จะสนองตอบต่อความคาดหวังของผู้มาใช้ โดยปกติแล้วผู้มาใช้พื้นที่สำนักงานหรือมาใช้สวนใด ๆ จะมี ความคาดหวัง อยู่ 3 ประการจากพื้นที่ประกอบกิจกรรมสำนักงานดังนี้ ได้แก่

1. คาดหวังว่าจะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินในพื้นที่สวนสาธารณะ
2. คาดหวังและเข้าใจในโอกาสและประเภทกิจกรรมที่มีอยู่ในพื้นที่ และเข้าใจว่าจะไป

ใช้กิจกรรมที่ตนเองสนใจหรือเลือกทำได้บริเวณไหน อย่างไร

3. มีความต้องการ และคาดหวังผลทางด้าน การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม, พบปะผู้อื่น และความต้องการอื่น ๆ ทางด้านจิตวิทยา เข้ามาผสมผสาน หรือเกี่ยวข้องด้วย

ในการที่จะตอบสนองความต้องการและคาดหวังทั้งสามประการนั้น ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่าผู้มาใช้สวนจะนำเอาประสบการณ์ 5 ขั้นตอนตั้งแต่เริ่มตัดสินใจจะทำกิจกรรมสันทนาการ มาถึงพื้นที่สวน จนเดินทางกลับ นำมาประเมินความพึงพอใจด้วยทั้งหมด แต่เมื่อมาถึงพื้นที่สวนสาธารณะแล้ว ในส่วนที่ผู้มาใช้พื้นที่สวนสาธารณะจะได้รับประสบการณ์ในพื้นที่สวนสาธารณะเอง และสวนสาธารณะจะสามารถตอบสนองความพึงพอใจได้ดีเพียงไรนั้น จะมีผลมาจากคุณภาพของสิ่งต่างๆดังนี้ Gold (Seymour M. Gold :1980) กล่าวไว้ว่า ตามแนวคิดทางด้านคุณภาพ พบว่าผู้มาใช้พื้นที่สันทนาการใดๆ จะมีความชอบและพึงพอใจมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับสองประการดังนี้ คือ

1. คุณภาพของแหล่งสันทนาการ (Resorce Quality)

หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้มาใช้มองว่าเป็นสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งที่มีอยู่ถาวรทางกายภาพทั้งที่เป็นลักษณะทางธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้นมา เช่น ธรรมชาติ ทิวทัศน์ ต้นไม้ น้ำ หิ้งน้ำ โต๊ะ ที่นั่ง ถังขยะ ป้าย ทางเดิน อุปกรณ์ พื้นที่สันทนาการ ฯลฯ

2. คุณภาพในการเข้าใช้

หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้มาใช้ประเมินว่าเป็นอุปสรรค (ในทางลบ) หรือสิ่งดึงดูดชักจูง (ในทางบวก) ต่อความคาดหวัง และความพอใจในระหว่างที่มาใช้พื้นที่สันทนาการ เช่น คนหนาแน่นเกินไป รอนานไป เสียงดงเกินไป ความขัดแย้ง อันตราย การจัดการที่ดี หรือแม้การแนะนำ การสอนกิจกรรมสันทนาการแบบบางประเภท หรือกฎระเบียบของพื้นที่คุณภาพและบริการของอาหาร ฯลฯ

คุณภาพทั้งสองประการนั้น ที่จริงก็คือ ทรัพยากรและสิ่งเร้าที่จะสามารถตอบสนองความคาดหวัง 3 ประการในตัวพื้นที่สันทนาการหรือสวนสาธารณะเอง ที่ได้กล่าวไว้แล้วมากน้อยเพียงไร จะส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของผู้มาใช้ กล่าวคือ หากสามารถสนองได้ดีและถูกต้องเหมาะสมต่อความคาดหวังของผู้ใช้ ก็จะเกิดความรู้สึกทางบวกคือ พึงพอใจ หากสนองได้ไม่ดี ก็อาจเกิดความไม่พึงพอใจขึ้น

โดยระดับของความคาดหวังและความพึงพอใจนั้นขึ้นอยู่กับทัศนคติซึ่งแตกต่างกันตามลักษณะส่วนบุคคล และประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล จึงอาจสรุปได้ว่าความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในพื้นที่สวนสาธารณะนั้น ขึ้นอยู่กับความคาดหวังซึ่ง

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีผลมาจากลักษณะส่วนบุคคล และประสบการณ์ในอดีตของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจรวมอยู่ได้ในลักษณะส่วนบุคคล และขึ้นอยู่กับความคาดหวังว่าทรัพยากร หรือสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่สวนสาธารณะนั้นจะตอบสนองต่อความคาดหวังเพื่อสนองพฤติกรรมการทำงาน การหรือใช้พื้นที่สันทนาการของผู้มาใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสมเพียงไร

2.3 แนวความคิดทางด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและปัจจัยเกี่ยวข้องต่อระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้คนในพื้นที่สวนสาธารณะ

จากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนแนวความคิดทางด้านความพึงพอใจและปัจจัยเกี่ยวข้องต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสวนที่กล่าวว่า โดยปกติแล้วผู้มาใช้พื้นที่สันทนาการหรือมาใช้สวนใดๆจะมีความคาดหวัง อยู่ 3 ประการจากพื้นที่ประกอบกิจกรรมสันทนาการใด ๆ ดูหน้า 18

ในประการที่สามนั้น บุคคลจะมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงไร ก็ขึ้นอยู่กับความคาดหวังส่วนบุคคลที่แตกต่างกันออกไปว่าจะได้รับการสนองตอบต่อวัตถุประสงค์การร่วมปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่น ๆ ในระดับใด ซึ่งความพึงพอใจอาจวัดในแต่ละระดับขั้นตอนการร่วมทำกิจกรรมทางสังคมหรือมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้มาใช้สวนต่อผู้อื่นที่มาใช้พื้นที่สันทนาการหรือสวนสาธารณะ นอกจากนั้นจากการศึกษาของ Griffit (: 1970 อ้างใน Diane E. Papalia : 1985) กล่าวว่า คนเราจะรู้สึกพอใจคนแปลกหน้ามากกว่าในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและสบายมากกว่าสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม เช่น ในสภาพอากาศร้อน คนแน่น ดังนั้น สภาพแวดล้อมทางกายภาพของสวนเองมีผลต่อระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้ใช้สวนด้วย

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในระดับขั้นตอนการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกันนั้น จึงศึกษาทบทวนวรรณกรรมและแนวคิดเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์กันของมนุษย์ว่ามาจากสาเหตุอะไรบ้างเพื่อนำมากำหนดกรอบหรือสร้างแนวคิดขั้นตอนระดับความพึงพอใจในการปฏิสัมพันธ์กันของบุคคลที่มาใช้พื้นที่สวนสาธารณะ โดยนักจิตวิทยา Diane E. Papalia (: 1985) ได้กล่าวไว้ว่าสาเหตุที่ทำให้คนเราสนใจผู้อื่นนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ 5 ประการ ได้แก่

1. ความใกล้ชิด (Proximity)

กล่าวถึงว่า คนที่อยู่ใกล้กันมาก ก็จะทำให้มีโอกาสเกิดความเป็นเพื่อน หรือรู้จักกันได้มากกว่า ยกตัวอย่างเช่น การศึกษาคนที่อาศัยอยู่ในอาคารเดียวกัน, แฟลตเดียวกัน คนที่มีเพื่อนมากที่สุดคือ คนที่ห้องอยู่ใกล้ตู้รับไปรษณีย์ และใกล้โถงบันไดทางเข้าออก คนที่มีเพื่อนน้อยที่

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุดคือ คนที่มีห้องหันหน้าออกถนน และคนที่จะมีโอกาสรู้จักคนได้มากคืออยู่ในตำแหน่งที่มีคนจำนวนมากอยู่รวมกัน หรือเป็นจุดที่คนจำนวนมากผ่าน เช่น ห้อง หรืออพาร์ทเมนท์ที่เป็นจุดรวมของทางสัญจร หรือนั่งโต๊ะที่มีคนเดินผ่านมาก เป็นต้น

เหตุผลที่ความใกล้ชิดทางกายภาพมีผลในการดึงดูดความสนใจ (Attract) คนอื่นได้นั้น ไม่เพียงแต่ความสะดวกและโอกาสที่มีเท่านั้น เหตุผลนอกเหนือไปจากนั้นก็คือ ถ้าคนเราพบใครบ่อย ๆ มักมีแนวโน้มที่จะคุ้นเคย หรือรู้สึกสบายเป็นกันเอง ความคุ้นเคยจะทำให้เพื่อนคลาย และสามารถคาดเดา หรือทำนายพฤติกรรมของคนที่เราพบบ่อยได้ เพื่อปรับพฤติกรรมของตนเองให้เขาพอใจ และจะพยายามเลี่ยงการกระทำที่ทำให้เขาไม่พอใจ

อีกประการหนึ่งคือ ถ้าพบกับใครบ่อย ๆ ยิ่งบ่อยเท่าไรก็มีแนวโน้มที่จะเห็นข้อดีของคน ๆ นั้นมากขึ้น และพยายามจะรักษาความสัมพันธ์ที่ดีไว้ มีการศึกษาที่สรุปว่า ถ้าคนเราคบกับใครคนหนึ่งเป็นเวลานานมาก จะมีความรู้สึกในด้านบวกต่อคนคนนั้นมากกว่าคนที่ไม่คิดว่าจะได้คบกันอีก มีผู้ได้สังเกตว่า คนเราจะชอบหรือไม่ชอบอะไร มีผลจากการพบปะกันมากกว่าหรือเปิดตัวต่อกันมากกว่า เช่น เราอาจรู้สึกชอบดนตรี ภาพเขียน งานอื่น ๆ ทางด้านศิลปะ เพราะเรารู้สึกคุ้นเคยกับงานเหล่านั้น หรือหากได้ยินโฆษณาบ่อย ๆ จะเริ่มรู้สึกชอบสินค้านั้น หลักการนี้สามารถใช้ในการพบปะกันของมนุษย์ได้

2. การดึงดูดความสนใจที่เกิดจากรูปลักษณ์ภายนอก (Physical Appearance)

กล่าวถึงว่า คนที่มีจุดเด่นทางด้านรูปลักษณ์ภายนอกมักเป็นที่สนใจของผู้คนมากกว่า, ได้รับความยอมรับมากกว่าและได้รับการปฏิบัติดีกว่า การกระทำต่าง ๆ ที่ยกย่องรูปลักษณ์ภายนอกเริ่มตั้งแต่ในวัยเด็ก เช่น เด็กหน้าตาดีมักมีเพื่อนมาก และไม่ค่อยโดนตำหนิเมื่อกระทำผิด เมื่อเข้าโรงเรียน เด็กหน้าตาดีจะได้รับความนิยมนมากกว่า จนกระทั่งถึงวัยผู้ใหญ่คนหน้าตาดีมีแนวโน้มจะได้รับการคัดเลือกปฏิบัติได้ดีกว่า และมักมีชีวิตคู่ที่ดีกว่าและมีการแต่งงานที่ดีกว่า หรือได้การงานที่ดีกว่า

สาเหตุที่รูปลักษณ์ภายนอกเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดึงดูดผู้คนมาก ก็เพราะว่า

ประการแรก คนที่รูปร่างหน้าตาดีมักเป็นที่ยอมรับและต้องการของผู้อื่นมากกว่า คนมักเห็นว่า ห่อของขวัญที่กระดาห่อสวยงามมาก ของข้างในน่าจะสวยงามมากด้วย

ประการที่สอง ถ้าหากคนส่วนใหญ่มองว่าคนที่รูปร่างหน้าตาดีจะมีนิสัยดีด้วย ก็จะส่งเสริมให้คนหน้าตาดีได้รับความนิยมน และสามารถเป็นผู้เลือกคบผู้อื่นได้มากกว่าไม่ว่าจะเป็นเพื่อน, คู่รัก คนที่ถูกเลือกมักจะมีพิเศษด้วยเช่นกัน โดยคนเราจะพยายามสร้างสถานภาพของตนเองให้ใกล้ชิดกับคนสวยงาม เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นคนที่มีพิเศษด้วยเช่นกัน

ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประการที่สาม เมื่อคนที่รูปร่างหน้าตาดีได้รับการปฏิบัติมาดีตลอดมาจะมีความรู้สึกได้รับอะไรมากกว่า ได้รับการแข่งขันหรือนำไปเปรียบเทียบกับมากกว่า และมีคนอยากอยู่ใกล้ชิดมากกว่า

โดยสรุป รูปร่างหน้าตาจะดึงดูดความสนใจผู้อื่นได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในความประทับใจเมื่อพบกันครั้งแรก (first impression) ในระดับการปฏิสัมพันธ์ในระดับต้น ๆ

3. ลักษณะเด่นพิเศษอื่น ๆ (Other Personal Characteristic)

กล่าวถึงว่า สำหรับปัจจัยความใกล้ชิดและการดึงดูดใจโดยรูปลักษณ์ภายนอก (Proximity and Physical Attraction) เป็นปัจจัย 2 ประการแรกดึงดูดให้เกิดความสนใจ เพื่อจะเริ่มต้นความสัมพันธ์ต่อไป นอกเหนือจากนั้นยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นสิ่งที่ดึงดูดผู้คนให้สนใจซึ่งกันและกันและนำมาพิจารณาตัดสินใจว่าจะรักษาความสัมพันธ์นั้นต่อไปหรือไม่ ปัจจัยเหล่านั้นได้แก่

ความเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ (Warmth)

เป็นคนอบอุ่นเมื่อใกล้ชิด ไม่เคร่งขรึม มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความเป็นมนุษย์ที่เข้ากับคนอื่นได้ง่าย สุภาพ มีอารมณ์ขัน เป็นลักษณะของ Warm Person

ความเป็นคนเก่งชอบต่อสู้แข่งขัน (Competence)

เรามักจะยกย่องคนเก่งที่ชอบต่อสู้ แต่ถ้ามีมากเกินไปเราจะรู้สึกว่าไม่ปลอดภัยเมื่ออยู่ใกล้ ปัจจัยลักษณะพิเศษเหล่านี้ทำให้คนน่าสนใจ และดึงดูดให้ผู้พบเห็นอยากทำความรู้จักด้วยเช่นเดียวกัน

4. ความคล้ายคลึงกัน (Similarity)

กล่าวถึงว่า ความมีทัศนคติที่คล้ายคลึงกันของบุคคลซึ่งจะดึงดูดความสนใจของอีกบุคคลได้ เช่น การชอบหนังสือเรื่องเดียวกัน การไม่ชอบนักการเมืองคนเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายในชีวิตเหมือนกัน การใช้เวลาว่างเหมือนกัน เป็นต้น

โดยคนเรามักจะชอบคนที่คล้ายคลึงกับเราเพราะ จะส่งเสริมให้ประสบการณ์ของเรามากขึ้น ความมั่นคงมากยิ่งขึ้น เช่น ถ้าพบว่ามีคนคิดเหมือนเรา จะรู้สึกว่าเราคิดถูกต้องมากขึ้น โดยทั่วไปคนส่วนมากชอบเป็นคนที่ถูกต้อง ดังนั้น จึงอยากชักชวนให้ผู้อื่นเข้าใจว่า ความคิดเห็นตนเองถูกต้อง จึงมักชื่นชมผู้คนที่ร่วมมุมมองกับตน และมักคิดว่าคนที่คล้ายกับตนจะดีกับตนด้วย ทำให้ตนกระทำการพฤติกรรมที่ติดต่อกับซึ่งก็สอดคล้องกับ ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforce Theory) ที่กล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ว่าคนเราชอบที่จะอยู่ร่วมกันกับคนอื่นและมีเพื่อน เพราะเราได้บางอย่างจากความสัมพันธ์ที่เรามีเพื่อน ได้แก่ ความพอใจและความมีเหตุผลในการทำงานที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน

5. การยอมรับซึ่งกันและกัน (Reciprocity)

กล่าวไว้ว่า ปัจจัยการยอมรับซึ่งกันและกันเป็นปัจจัยที่ดึงดูดคนเข้าหากันด้วย กล่าวคือ โดยธรรมชาติผู้คนส่วนใหญ่มักจะชอบผู้ที่ชอบพวกเขา ก่อน ซึ่งก็สอดคล้องกับ ทฤษฎีความเท่าเทียม (Equity Theory) ซึ่งกล่าวถึงว่า คนเราส่วนใหญ่ถ้าได้ในสิ่งที่ควรได้จะรู้สึกพอใจ แต่ถ้าเราถูกเปลี่ยน หรือต้องไปปรับเปลี่ยนคนอื่นเราจะรู้สึกไม่สบายใจ เราพยายามที่จะรักษาความถูกต้องเท่าเทียมไว้ ในทฤษฎีนี้กล่าวว่า เราจะรู้สึกดีเมื่อมีความสัมพันธ์กับคนอื่น ต่อเมื่อมีความสมดุลของผลตอบแทนและต้นทุน ซึ่งทฤษฎีนี้ได้นำไปใช้ในเชิงธุรกิจ และการอยู่ร่วมกันในสังคม ไม่ว่าจะระหว่าง เพื่อน คู่รักสามีภรรยา พ่อ แม่ ลูก

ทฤษฎีนี้ถูกนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เช่น การปฏิบัติกับเพื่อนบ้านดี เพราะเราหวังว่าเราจะได้รับการปฏิบัติที่ดีตอบแทนเช่นเดียวกันในอนาคต หวังว่าวันหนึ่งเราอาจจะได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนบ้านบ้าง หรือหลังจากที่เราได้รับเชิญไปงานเลี้ยง เราจะรู้สึกว่า ควรจะเชิญแขกหรือเพื่อนมาที่บ้านเพื่อเลี้ยงขอบคุณกลับบ้างในทำนองเดียวกัน

จากปัจจัยที่ดึงดูดผู้คนเข้าหากัน 5 ประการที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งเกิดขึ้นในขั้นตอนระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในระดับต่าง ๆ หลายระดับจากระดับต้นไปสู่ระดับที่สูงขึ้นไป โดยอาจแบ่งระดับการปฏิสัมพันธ์ ออกได้ดังนี้คือ

1. ระดับการจำหน้ากันได้ เป็นระดับเริ่มต้น คือ เมื่อผู้มาใช้สวนเกิดการดึงดูดความสนใจกัน โดยปัจจัยต่าง ๆ ในตอนเริ่มแรก เช่น ความบอยในการพบกันทำให้จำหน้าได้ ความใกล้ชิดกันเลขจำได้ หรือ ความน่าสนใจของรูปลักษณ์ภายนอกของผู้คนที่โดดเด่นจนเรา จำหน้าได้ เมื่อผ่านระดับนี้ไปแล้วอาจมีการพัฒนานำไปสู่การปฏิสัมพันธ์ในระดับถัดไป

2. ระดับการทักทายกัน เป็นระดับการพัฒนาการปฏิสัมพันธ์ในระดับสูงถัดมา หลังจากจำหน้าได้แล้ว อาจพบเห็นปัจจัยอื่นที่ดึงดูดความสนใจอื่นอีกนอกจากปัจจัยสองอย่างในระดับการจำหน้าได้

3. ระดับการร่วมกิจกรรมกัน หรือสังสรรค์กัน เป็นระดับที่พัฒนาขึ้นมาจากระดับเริ่มแรกคือ หลังจากจำหน้าได้ หรือหลังจากเริ่มมีการทักทายกันแล้ว ในระดับนี้อาจทำให้คนเห็นถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดการดึงดูดความสนใจกันเสริมเข้าไปอีกเช่น อาจเห็นลักษณะพิเศษ หรือ อาจพบทัศนคติบางประการที่คล้ายคลึงกันได้ หรือในทางตรงกันข้ามอาจพบความขัดแย้งทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนคติ หรือข้อบกพร่องอื่น ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาความสัมพันธ์ต่อไปจนถึงเป็นเพื่อนกัน ได้อาจเลือกที่จะพัฒนาต่อไป หรือหยุดความสัมพันธ์กันในระดับนี้

4. ระดับพัฒนาความสัมพันธ์กันจนคบกันเป็นเพื่อน เป็นระดับการปฏิสัมพันธ์ที่สูงขึ้นกว่า 3 ระดับข้างต้น โดยอาจผ่านปัจจัยดึงดูดซึ่งกันและกันหลายปัจจัย และในความเป็นจริงนั้นการคบเป็นเพื่อนเองยังอาจมีระดับเพื่อนที่สูงต่ำ แตกต่างกันไปเป็น เพื่อนสนิท เพื่อนสนิทมาก เหล่านี้ เป็นต้น ดังที่ Diane E. Papalia (:1985) ได้กล่าวไว้ว่า เพื่อนอาจแบ่งได้เป็นหลายแบบ เรามีเพื่อนหลายแบบเพื่อตอบสนองความต้องการ หลายระดับที่แตกต่างกันไป เช่น เพื่อนทางสังคม (Social Acquaintance) เช่น ทำกิจกรรมสนทนากันด้วยกัน เล่นกีฬาด้วยกัน เรียนด้วยกัน เพื่อนที่ดี (Good friends) เช่น เพื่อนที่ชวนกันไปดูหนังได้ เพื่อนที่ดีมาก (Best Friends) ที่สามารถเล่าและปรึกษาเรื่องที่เป็นความลับให้ฟังได้หรือเพื่อนสนิท (Close Friends) ที่สามารถขอความช่วยเหลือและขอความช่วยเหลือยามต้องการได้ แต่การที่จะพัฒนาความสัมพันธ์กันไปจนถึงขั้นการเป็นเพื่อนกันได้นั้น อาจใช้เวลา หรือความพยายามไม่เท่ากันในแต่ละบุคคล หรืออาจมีสาเหตุอื่นทำให้เกิดความล้มเหลวหรือไม่สามารถพัฒนาไปสู่การเป็นเพื่อนได้ โดยทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (Exchange Theory) อธิบายว่า ว่าคนเราจะตัดสินใจผลตอบแทน (Reward) และต้นทุน (Cost) ในทุกสิ่งทุกอย่างที่เรากระทำ โดยที่เราไม่รู้ตัว โดยเราจะนำต้นทุนมาทำการเปลี่ยนแปลงเปรียบเทียบกับผลตอบแทนโดยอัตโนมัติ ถ้าสิ่งไหนมีมากกว่าเราจะเลือกสิ่งนั้น เช่น ในกรณีความสัมพันธ์ระหว่างชายที่คบกับเพื่อนหญิงที่ถูกเขาต่อหน้าธารกำนัล ทำให้เกิดความอยากรับต้นทุน ถ้าชายมากอาจจะเลิกคบกับหญิงคนนั้น หรือในทางตรงข้ามอาจไม่เลิกคบเพราะกลัวว่าไม่สามารถหาหญิงอื่นที่ดีกว่านี้ได้อีกแล้ว การเลิกคบอาจทำให้ชีวิตอาจปราศจากหญิงอื่นอีก จึงไม่เลิกคบเนื่องจากความรู้สึกกลัวผลตอบแทนที่จะได้รับ คือความโดดเดี่ยว ต้นทุนคือการถูกดูถูกต่อหน้าธารกำนัล แต่กลัวผลตอบแทนมากกว่าจึงเลือกที่จะทนต่อไป เป็นต้น ซึ่ง การมีเพื่อนก็อาจนำเอาแนวคิดนี้มาอธิบายได้ว่า หากคนเราคบกับเพื่อนแม้ว่าเขาจะมีข้อเสียบางประการที่ไม่ถูกใจเรา แต่เมื่อเปรียบเทียบกับผลดีที่ได้เป็นเพื่อนกับเขาแล้ว หากผลดีมากกว่าเราก็อาจจะยังคงความเป็นเพื่อนได้อีกต่อไป

ระดับในการเปรียบเทียบผลตอบแทน กับต้นทุน นั้นขึ้นกับผลประโยชน์ต่ำสุดที่บุคคลคาดหวังไว้ ถ้าเราได้มากกว่าที่คาดหวังไว้เราจะพอใจ แต่ถ้าน้อยกว่า เราจะไม่พอใจ (Thibaut & Kelly ;1959 อ้างถึงใน Diane E. Papalia :1985)

แต่โดยทั่วไปแล้วมนุษย์เราเป็นสัตว์สังคมชอบที่จะมีเพื่อน และการคบกันเป็นเพื่อนถือได้ว่าเป็นระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในขั้นสูงสุด

ในส่วนของแนวความคิดทางด้านระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้ใช้สวนสาธารณะนี้ เพื่อต้องการศึกษาว่าผู้มาใช้สวน มี

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกันมากน้อยเพียงไร วัดโดยการร่วมมือปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นในหลายระดับดังกล่าวมาแล้ว ในหน้า 22-23 โดยใช้จำนวนคนที่ร่วมปฏิสัมพันธ์ด้วยในแต่ละระดับเป็นตัวชี้วัด หากมีจำนวนคนที่มีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากในแต่ละระดับ ก็แสดงว่ามีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมาก หากมีจำนวนคนน้อยหรือไม่มีเลยก็แสดงถึง มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นน้อย

จึงอาจสรุปได้ว่า การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกันระหว่างผู้ใช้งานในแต่ละระดับจะมีมากหรือน้อยเพียงไรนั้นขึ้นอยู่กับความคาดหวังต่อความต้องการร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้มาใช้สวนแต่ละบุคคล ซึ่งระดับความคาดหวังนั้นเป็นผลมาจากลักษณะส่วนบุคคลและทัศนคติของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันออกไป และยังมีผลมาจากโอกาสในการร่วมกิจกรรมทางสังคมในสวนสาธารณะของแต่ละบุคคลด้วย อันอาจแตกต่างกัน และมีผลมาจากพฤติกรรมการใช้สวน หรือพื้นที่สันทนาการของแต่ละบุคคล อาทิ เช่น หากมีพฤติกรรมการมาใช้สวนสาธารณะบ่อย หรือเลือกทำกิจกรรมที่ต้องร่วมสังคมกับผู้อื่นบ่อย ก็ยิ่งทำให้มีโอกาสที่จะเริ่มมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เร็วขึ้นและมากขึ้น และอาจนำไปสู่การมีปฏิสัมพันธ์ในระดับสูงถัดไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

3.1 พื้นที่ศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพื้นที่สวนสาธารณะเมืองพัทยา บริเวณชายหาดพัทยา ตั้งแต่บริเวณ โรงแรมคูสติร์สอร์ทถึงท่าเรือชั่วคราวพัทยาได้ โดยมีลักษณะเป็นสวนสาธารณะเลียบชายหาดพัทยามีความยาวประมาณ 2.4 กิโลเมตร เป็นสวนสาธารณะที่ตั้งอยู่ในเขตใจกลางเมืองพัทยา และใกล้ที่ตั้งของย่านการค้าและที่อยู่อาศัยประเภทหนาแน่นมาก ในเขตเมืองพัทยา (ดูภาพที่ 3.1 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของสวน หน้า 27 และภาพที่ 3.2 แสดง การใช้ที่ดินของเมืองพัทยาดำเนินการตามกฎกระทรวงฉบับที่ 61 หน้า 28) สาเหตุที่นำสวนสาธารณะแห่งนี้มาทำการศึกษาวิจัยเพราะเป็นสวนที่มีผู้คนมาใช้เป็นจำนวนมากที่สุดในจำนวนสวน 3 แห่งของเมืองพัทยา และเป็นสวนที่เป็นเสมือนหน้าต่างของเมืองพัทยาก็ด้วยเพราะมีลักษณะที่ติดกับชายหาดสำคัญของเมืองพัทยามีนักท่องเที่ยวเดินทางผ่านและพบเห็นเป็นจำนวนมาก สวนนี้เป็นสวนสาธารณะที่ไม่คิดค่าบริการ และเนื่องจากผู้เข้าใช้สวนสาธารณะมีลักษณะที่แตกต่างกันไป และมีพฤติกรรมในการใช้สวนที่แตกต่างกันออกไป อาทิเช่น ความแตกต่างกันในการเลือกกิจกรรมสันทนาการ ความถี่ในการมาใช้สวน เมื่อผู้มาใช้สวนสาธารณะมีความแตกต่างกันทำให้ผู้ใช้อย่างดังกล่าว มีทัศนคติ และความพึงพอใจต่อการใช้สวนที่แตกต่างกัน และมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่แตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อต้องการทราบถึงพฤติกรรม ทัศนคติและความพึงพอใจของผู้ที่ใช้สวนสาธารณะ ตลอดจนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้มาใช้สวนสาธารณะในพื้นที่ศึกษานี้ จึงนำสวนสาธารณะแห่งนี้ มาทำการศึกษาวิจัย

3.2 ประชากรเป้าหมาย

ประชากรท้องถิ่น หรือนักท่องเที่ยว ที่มาใช้สวนสาธารณะชายหาดพัทยาชาวไทย

3.3 การสุ่มตัวอย่างและขนาดตัวอย่าง

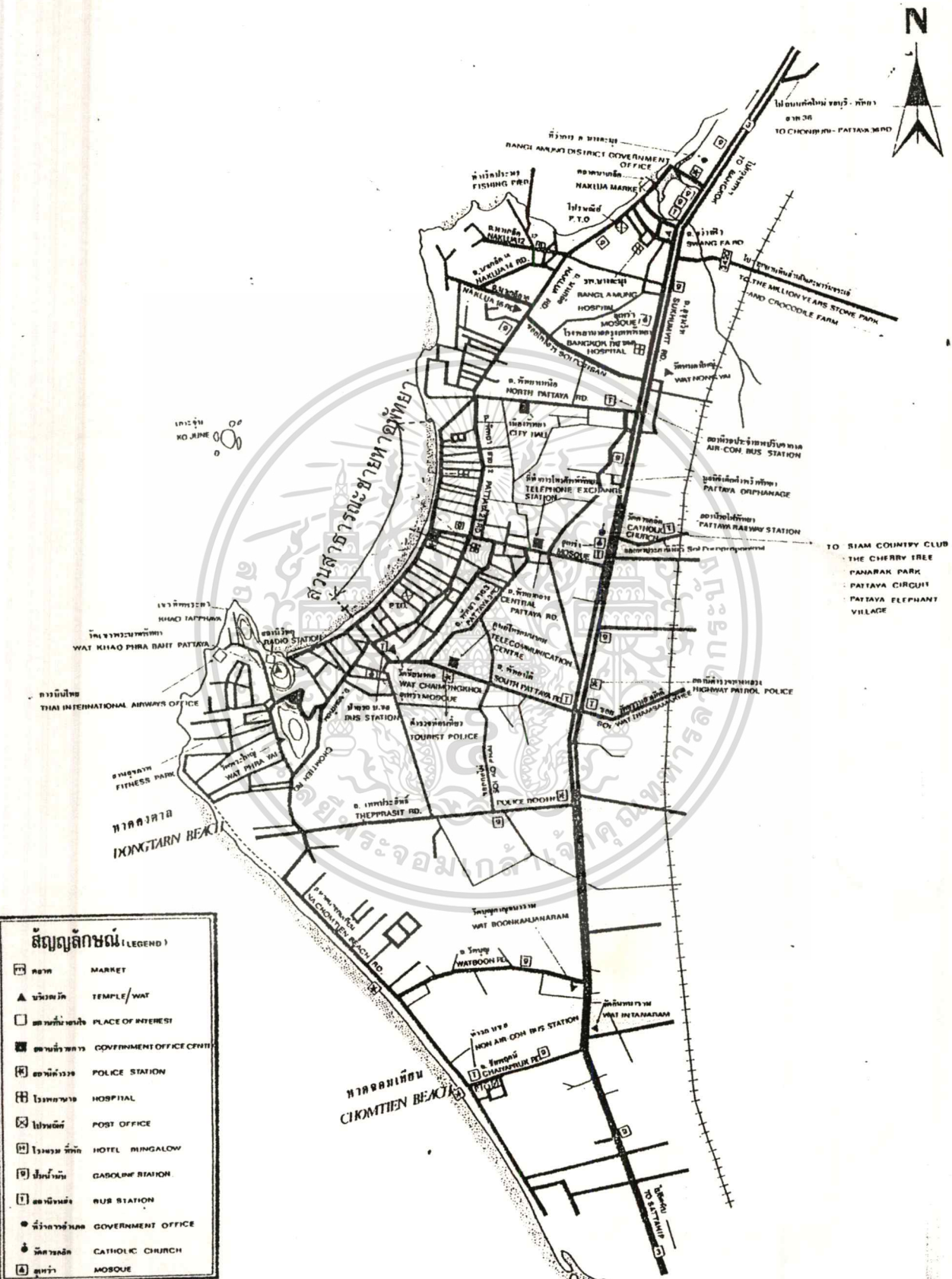
เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช่โอกาสทางสถิติ

วิธีการสุ่มตัวอย่างมีวิธีการดังนี้ คือ

3.3.1 สังกะวันทีประชากรมาใช้สวนสาธารณะหนาแน่นที่สุดใน 1 สัปดาห์ที่มีใช้วันหยุดพิเศษเช่น วันหยุดตามประเพณี หรือนักชดถกข์ต่าง ๆ และสังเกตช่วงเวลาที่มีผู้มาใช้สวนหนาแน่นในวันดังกล่าว พบว่าผู้มาใช้สวนในวันธรรมดาส่วนใหญ่จะหนาแน่นช่วงเย็นตั้งแต่เวลา 17.00 น - 18.45 น. และในวันเสาร์อาทิตย์จะหนาแน่นตั้งแต่ช่วงเช้า จากเวลาประมาณ 10.00 น. - 18.45 น. จึงได้ทำการสำรวจนับจำนวนผู้มาใช้สวน ดังตารางแสดงการสำรวจผู้มาใช้สวน (ตารางที่ 3.1 หน้า 29)

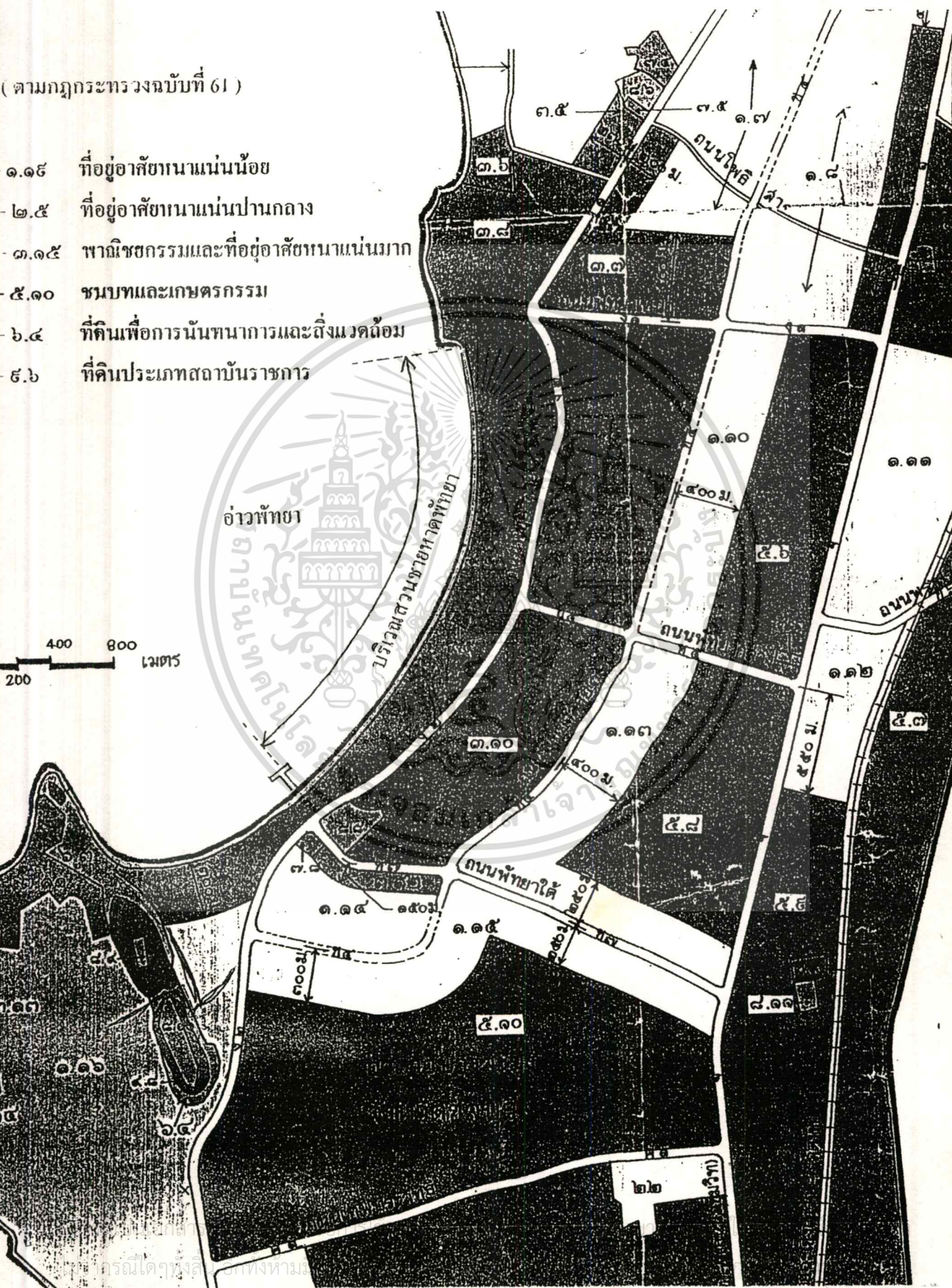
ภาพที่ 3.1 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของสวน

ที่ 3.2 แสดงการใช้ที่ดินของเมืองพัทยาในบริเวณที่ศึกษา

(ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 61)

- ๑.๑๕ ที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย
- ๒.๕ ที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง
- ๓.๑๕ พาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก
- ๕.๑๐ ชมรมและเกษตรกรรม
- ๖.๔ ที่ดินเพื่อการนันทนาการและสิ่งแวดล้อม
- ๘.๖ ที่ดินประเภทสถาบันราชการ

ตารางที่ 3.1 แสดงการสำรวจจำนวนผู้มาใช้สวน

วัน วันที่	เวลา	กิจกรรม				รวม
		นั่งเล่น ฯ	เดินเล่น	วิ่ง เสกกีตบอร์ด	จักรยาน แบดมินตัน อื่น ๆ	
พุธ 24/09/40	18.00	133 (50.38%)	99 (37.5 %)	26 (9.85 %)	6 (2.27 %)	264 (100 %)
จันทร์ 29/09/40	11.00	75 (62.5%)	34 (28.34%)	7 (5.83%)	4 (3.33%)	120 (100%)
	17.15	193 (63.91%)	88 (29.14%)	16 (5.30%)	5 (1.65%)	302 (100%)
อังคาร 30/09/40	10.30	65 (59.63%)	32 (29.36%)	10 (9.17%)	2 (1.83%)	109 (100%)
	17.00	157 (55.48%)	100 (35.33%)	21 (7.42%)	5 (1.77%)	283 (100%)
เสาร์ 18/10/40	11.30	237 (66.76%)	80 (22.54%)	32 (9.01%)	6 (1.69%)	355 (100%)
	18.00	198 (57.56%)	144 (41.86%)	2 (0.58%)	0 (0%)	344 (100%)
อาทิตย์ 19/10/40	16.30	124 (63.27%)	72 (36.73%)	0 (0%)	0 (0%)	196 (100%)
ศุกร์ 24/10/40	17.25	199 (58.02%)	117 (34.11%)	18 (5.25%)	9 (2.62%)	343 (100%)

จากการสำรวจพบว่าวันเสาร์เป็นวันที่มีผู้มาใช้หนาแน่นที่สุดทั้งช่วงเช้าและช่วงเย็น และเวลาที่เริ่มมีผู้ใช้นาแน่นคือ เริ่มจากประมาณ 10.00 น. ไปจนถึง เวลา ประมาณ 18.45 น.

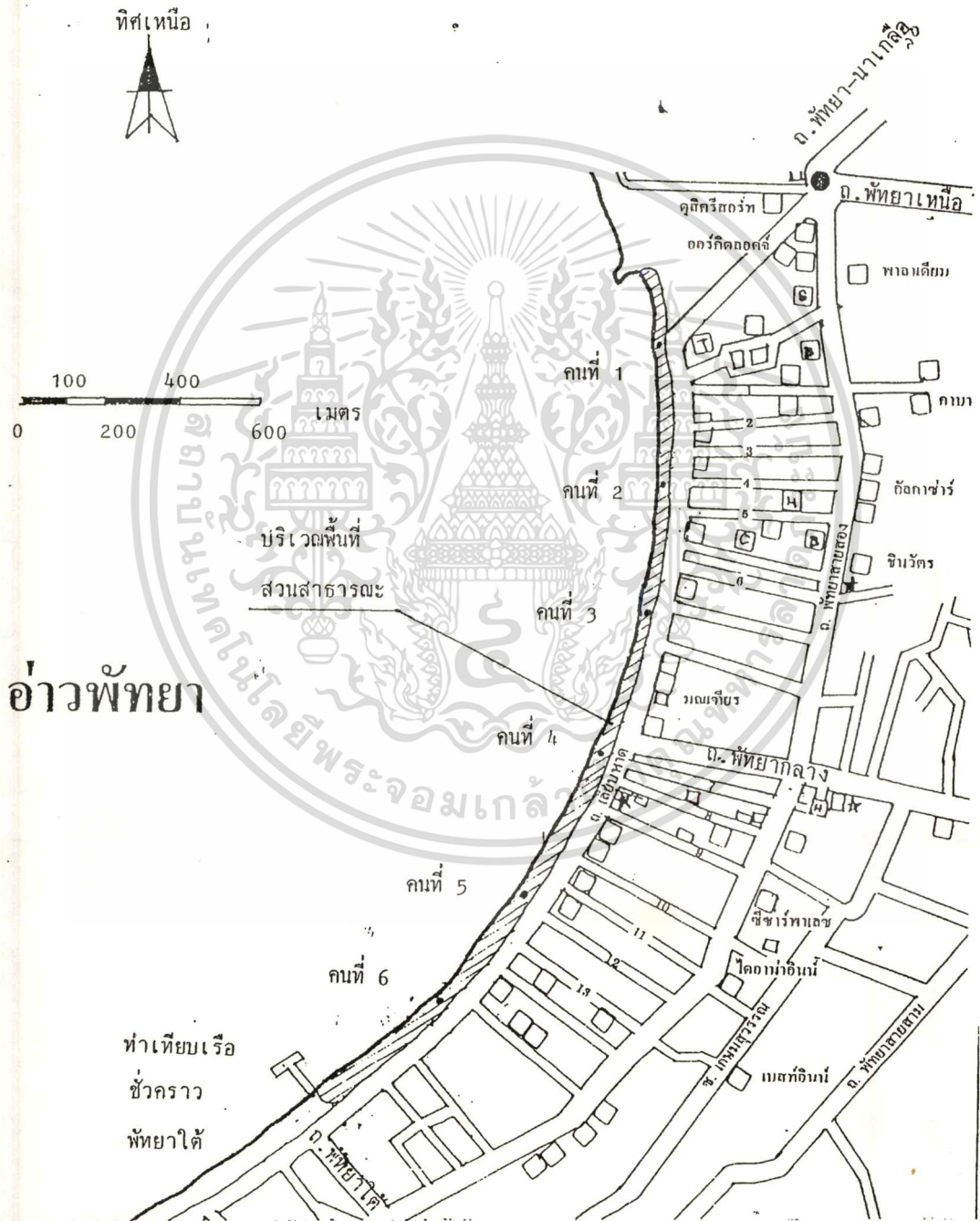
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.2 กำหนดให้ผู้มาใช้สวนสาธารณะชาวไทยเป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะให้ทำการตอบแบบสอบถาม ในวันเสาร์ที่กำหนดไว้ โดยกำหนดวันเสาร์ที่ไม่ตรงกับวันหยุดพิเศษใด ๆ คือวันเสาร์ที่ 20 ธันวาคม 2540 ในช่วงที่คนหนาแน่นตั้งแต่ช่วงเช้าจนถึงช่วงเย็น เริ่มจากเวลา 10.00-18.45 น.

3.3.3 กำหนดผู้มาใช้สวนสาธารณะ ซึ่งมีความพร้อมในการตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้มีจุดประสงค์มาค้าขายหรือให้บริการบริเวณพื้นที่สวนสาธารณะ หรือเป็นพนักงานทำความสะอาดหรือพนักงานสวนสาธารณะของทางราชการเป็นผู้ตอบแบบสอบถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ในการวิจัยและความพร้อมในการตอบแบบสอบถามอย่างเข้าใจ โดยมีผู้สัมภาษณ์ที่เข้าใจแบบสอบถามเป็นอย่างดีเป็นผู้ให้คำแนะนำในคำถามที่มีข้อ ซ้ำซ้อนสงสัย

3.3.4 กำหนดให้สอบถามตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือโดยกระจายผู้สัมภาษณ์ออกเป็น หลายส่วนให้กระจายอยู่ในทุกพื้นที่ของสวนฯ ตามความยาวของสวน ดังแสดงในภาพที่ 3.3 หน้า 31 แสดงตำแหน่งการกระจายผู้ทำการสอบถาม โดยเริ่มทำการสอบถามตัวอย่างพร้อม ๆ กัน สอบถามตัวอย่าง ให้ได้มากที่สุดในระยะเวลาดังกำหนดในข้อ 3.3.2

ภาพที่ 3.3 แสดงการกระจายตำแหน่งผู้สอบถามตัวอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การเก็บข้อมูล

3.4.1 การเก็บข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ การทำการรวบรวม สังเกต สํารวจข้อมูลเบื้องต้น เพื่อมาประกอบการสร้างกรอบแนวความคิดในการวิจัยและแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลที่ได้จากทบทวนแนวคิดทฤษฎี หรืองานวิจัยต่างๆที่ได้มีผู้ทำการศึกษารวบรวมไว้ จากเอกสาร หรือ คํารว วิทยานิพนธ์ หรือเอกสารจากแหล่งต่างๆ เช่น ห้องสมุด หน่วยงานราชการ ฯลฯ และ ข้อมูลที่ผู้วิจัยทำการสำรวจทางกายภาพ หรือสังเกตจากพื้นที่ศึกษาเอง โดยเป็นข้อมูลในส่วนที่มีได้นำมาจากแหล่งข้อมูลที่ได้มีผู้รวบรวมไว้แล้ว หรือเป็นการสำรวจหรือสังเกตเพิ่มเติมในส่วนที่ข้อมูลที่มีอยู่เดิมแล้วยังไม่เพียงพอ โดยในส่วนข้อมูลที่ผู้วิจัยทำการสำรวจเองมีขั้นตอนวิธีการ ดังนี้

ก. ทำการสำรวจจำนวนผู้มาใช้สวนสาธารณะในวันที่มีผู้มาใช้หนาแน่นที่สุดและช่วงเวลาที่มีหนาแน่นที่สุด

ข. ทำการสำรวจและสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพในส่วน ซึ่ง ประกอบไปด้วย ทางด้านพื้นที่หลักในส่วน สํารวจพื้นที่ประกอบกิจกรรมสันทนาการแบบต่าง ๆ วัสดุที่ใช้ทำพื้นที่ประกอบกิจกรรมสันทนาการ ความกว้างทางเดิน วัสดุปูทางเดิน ระดับเสียงภายในสวนสาธารณะ อากาศ มุมนั่งส่วนตัว ต้นไม้ใหญ่ ไม้ดอก ไม้ประดับ ทิวทัศน์ทางด้านทะเล ทิวทัศน์ทางด้านถนน

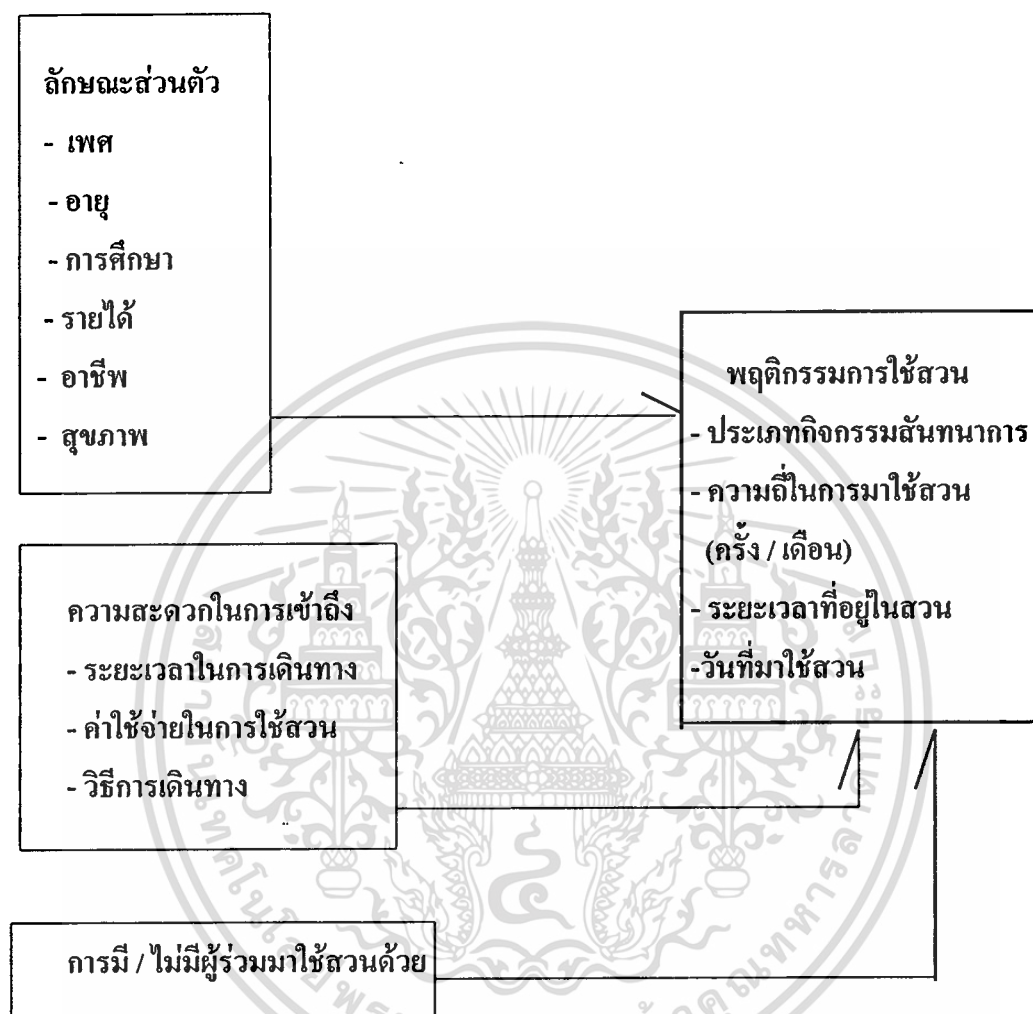
ทางด้านจัดการ ทำการสำรวจผลการจัดการทางด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาพื้นที่กิจกรรมสันทนาการและวัสดุอุปกรณ์ การดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ ทั้งไม้ใหญ่ ไม้ประดับ การรักษาความสะอาดในพื้นที่

จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาทำการกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัยและตัวแปรที่จะนำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

โดยกรอบแนวความคิดในการวิจัยที่ได้จากเก็บข้อมูล มีดังต่อไปนี้ คือ

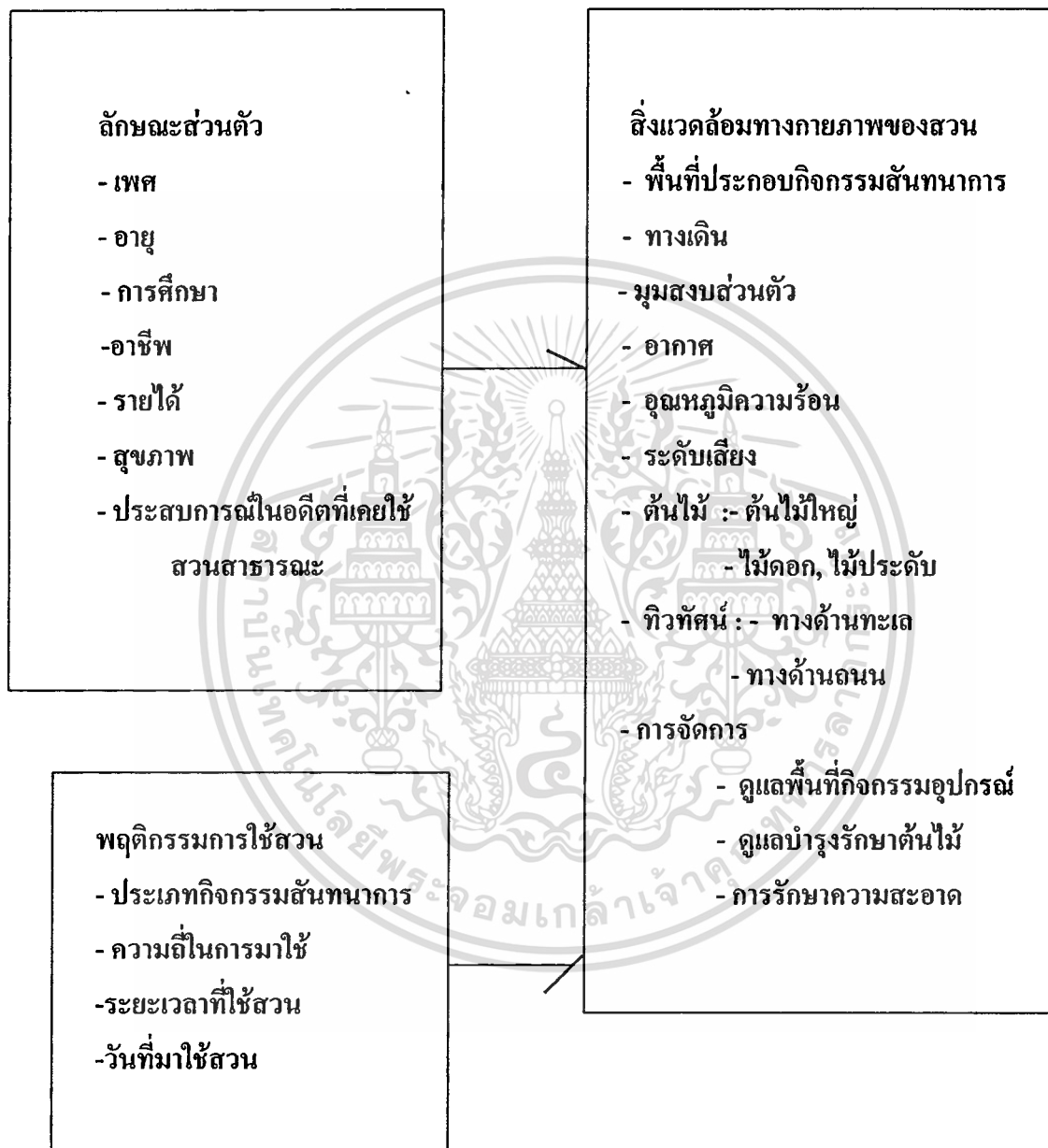
1. กรอบแนวความคิดทางด้านปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้มาใช้สวนสาธารณะ
2. กรอบแนวความคิดทางด้านปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของสวนสาธารณะ
3. กรอบแนวความคิดทางด้านปัจจัยที่มีผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้มาใช้สวนสาธารณะ

ภาพที่ 3.4 กรอบแนวความคิด 1. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

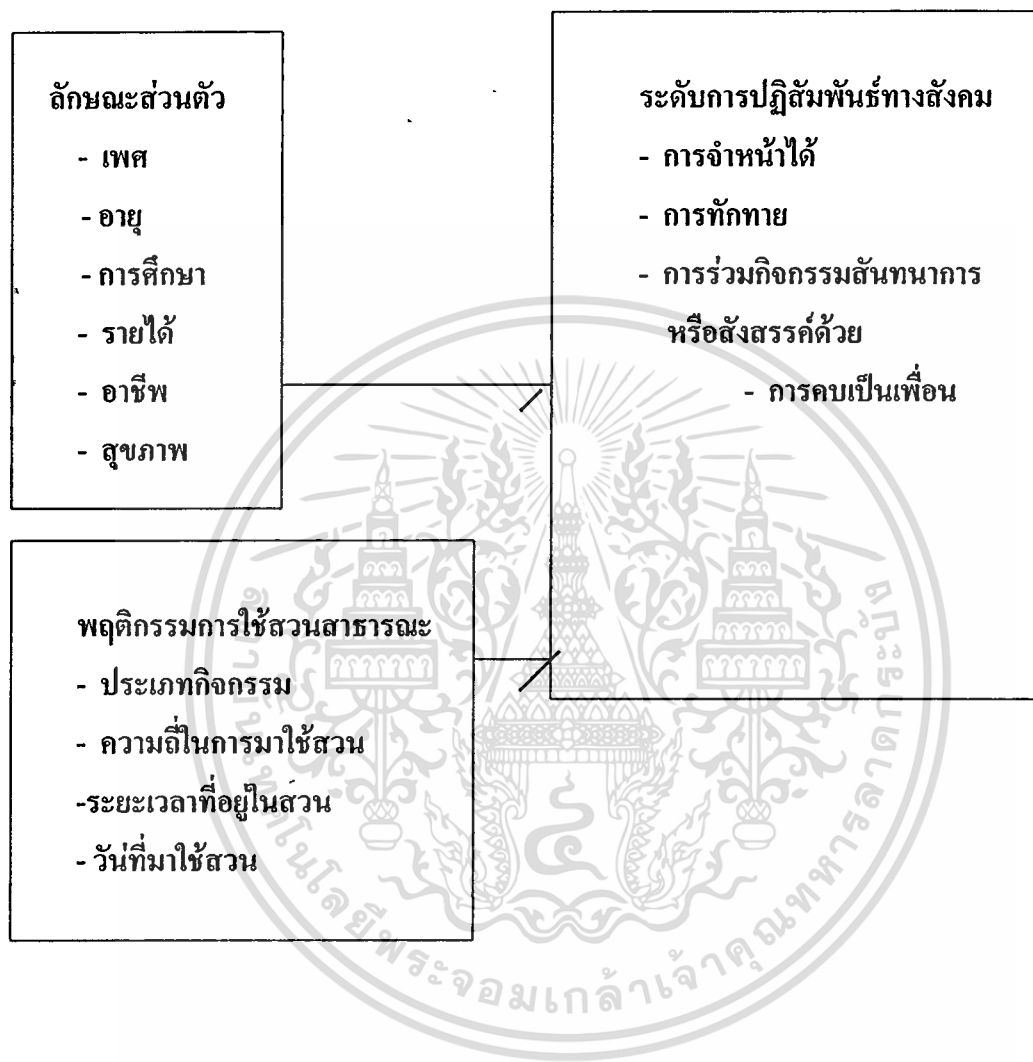

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.5 กรอบแนวความคิดที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ
ของสวน

ภาพที่ 3.6 กรอบแนวความคิดที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้มาใช้สวน

3.4.2 แบบสอบถาม เป็นขั้นตอนหลังจากกำหนดกรอบแนวความคิดและตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะเมืองพัทยา และตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสวนสาธารณะและระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้มาใช้สวนแล้วนำมาสร้างแบบสอบถาม โดยในขั้นตอนแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

3.4.2.1 จัดทำแบบสอบถาม

สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวความคิดและตัวแปรในการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย และถูกต้องน่าเชื่อถือ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทางด้านลักษณะส่วนบุคคล จำนวนคำถาม 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 สอบถามข้อมูลทางด้านพฤติกรรมการใช้สวน ได้แก่ การเลือกกิจกรรม ความถี่ในการมาสวน ระยะเวลาที่ใช้สวน วันที่มาสวน, ข้อมูลทางด้านการมีกลุ่มสังคมคือ การมีผู้ร่วมมาสวนด้วย และข้อมูลทางด้านโอกาสในการมาสวน ได้แก่ ระยะเวลาในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการมาสวน วิธีในการเดินทาง จำนวนคำถาม 9 ข้อ

ส่วนที่ 3 สอบถามข้อมูลทางด้านความพึงพอใจ ได้แก่ ความพึงพอใจทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในสวนฯ ได้แก่ ในพื้นที่หลัก และต่อการจัดการ จำนวนคำถาม 13 ข้อ

ส่วนที่ 4 สอบถามข้อมูลทางด้านระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้ใช้สวนในระดับต่าง ๆ จำนวนคำถาม 4 ข้อ

3.4.2.2 เก็บข้อมูล

ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้สวนสาธารณะในเวลากลางวันตั้งแต่เวลา 10.00 น.-18.45 น. โดยสอบถามในวันเสาร์ที่ 20 ธันวาคม 2540 (ระยะเวลาและวันที่มีผู้ใช้หนาแน่นได้กำหนดจากการสังเกตทางกายภาพในสนามดังกล่าวมาแล้ว รายละเอียดตามข้อ 3 การสุ่มตัวอย่างและขนาดตัวอย่าง) ให้ได้ตัวอย่างมากที่สุดในช่วงเวลาดังกล่าว โดยจากการเก็บข้อมูลได้จำนวนตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 192 ตัวอย่างที่ได้ตอบแบบสอบถาม

วิธีการกรอกข้อมูล โดยให้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง กรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง หากเกิดข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์หรือเป็นที่สงสัย ผู้เก็บข้อมูลที่ได้รับการฝึกฝนอย่างดี และเข้าใจแบบสอบถามจะเป็นผู้อธิบาย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์

ส่วนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สะดวกในการกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง ผู้เก็บข้อมูลจะสัมภาษณ์ผู้ตอบแบบสอบถามตามหัวข้อในแบบสอบถามและกรอกแบบสอบถามให้แทน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีสถิติเชิงพรรณนา

เป็นลักษณะการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลลักษณะส่วนตัวของประชากร และ พฤติกรรมของประชากรที่มาใช้สวนสาธารณะชายหาดพัทยา ความพึงพอใจต่อลักษณะทาง ภายนอกของสวนและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้มาใช้สวนในแต่ละระดับ มาทำการวิเคราะห์ เชิงพรรณนาเป็นคำร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบคำพรรณนา

3.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจากแบบสอบถาม

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับลักษณะทางด้านพฤติกรรมของผู้มาใช้สวนและ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับทัศนคติความพึงพอใจของประชากรกลุ่มตัวอย่างตามกรอบแนว ความคิดในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป spss / pc (Statistical Package for The Social Sciences / Personal Computer) ช่วยในการประมวลผล โดยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ หาความสัมพันธ์ คือ ไคว้สแควร์ (Chi - square) และนำเสนอในรูปแบบตารางแสดงความสัมพันธ์และคำ อธิบายผลความสัมพันธ์

3.6. ข้อจำกัดในการศึกษา

3.6.1 ระยะเวลา

ในการศึกษานี้มีข้อจำกัดทางด้านเวลา กล่าวคือ ผู้สำรวจสามารถทำการเก็บข้อมูลได้ เฉพาะในเวลากลางวันเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงมีประชากรบางส่วนเข้ามาใช้สวนสาธารณะใน เวลากลางคืน เพราะเวลากลางคืนมีอุปสรรคทางด้านแสงสว่างและความปลอดภัย จึงทำให้ผู้ทำ การวิจัยไม่สามารถหาข้อมูลในประชากรส่วนนี้ได้

3.6.2 ลักษณะทางกายภาพของสวนสาธารณะ

พื้นที่ศึกษามีลักษณะทางกายภาพยาวตลอดเหนือจรดใต้มีระยะทางประมาณ 2.4 กิโลเมตร มีถนนขนานไปกับสวนสาธารณะจึงทำให้ยากในการเข้าถึงประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพราะประชากรสามารถเข้าออกสวนสาธารณะได้ทุกจุด และมีการเปลี่ยนแปลงของจำนวน ประชากรตลอดเวลาในการคาดการณ์จำนวนผู้มาใช้สวนที่แท้จริงต่อวัน ไม่สามารถใช้วิธีการนับได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.3 การจำแนกประชากร

แม้ว่าจะมีผู้มาใช้สวนบางส่วนที่เป็นชาวต่างชาติที่จะให้ข้อมูลในการสำรวจได้ แต่ผู้สำรวจทำการถามแบบสอบถามเฉพาะชาวไทยเท่านั้น เนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านภาษา และชาวต่างชาติส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นประชากรท้องถิ่นถาวรของเมืองพัทยาหรือหน่วยชุมชนในละแวกใกล้เคียง มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานอยู่ตลอดเวลาไม่แน่นอน และส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวหลายชาติ หลายภาษา การใช้ภาษาภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียวไม่สามารถครอบคลุมนัก ท้องที่ของกลุ่มนี้ได้

นอกจากนั้น ประชากรบางส่วนที่มาใช้สวนไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะมาทำกิจกรรมสันทนาการในสวน ประชากรเหล่านี้ได้แก่ พ่อค้า แม่ค้า ที่มาบริการนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาด ซึ่งทำให้ผู้สำรวจประสบปัญหาในการแยกประชากรเป้าหมายที่แท้จริงออกจากกลุ่มบุคคลที่มาประกอบอาชีพในพื้นที่ศึกษา บุคคลกลุ่มนี้ประสงค์ที่จะตอบแบบสอบถามโดยมุ่งหวังประโยชน์แก่กลุ่มตนเอง อาจทำให้ข้อมูลเกิดความคลาดเคลื่อน ไปจากวัตถุประสงค์ในวิทยานิพนธ์นี้ได้

3.6.4 ข้อจำกัดทางด้านผู้วิจัยเอง

เนื่องจากการทำวิจัยนี้เป็นการวิจัยส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ประกอบการศึกษา จึงมีข้อจำกัดทางด้านเงินทุน ระยะเวลาของ บุคคลากรที่ต้องใช้ช่วยในการสำรวจและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ต้องอาศัยการขอความช่วยเหลือโดยส่วนตัว จึงทำให้ไม่สามารถกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนตลอดจนหาทีมผู้ร่วมทำงานอย่างต่อเนื่องเพียงพอ และชำนาญในการวิจัยอย่างแท้จริงได้ จึงทำให้เกิดปัญหาสะดุดหรือติดขัดในการวิจัยบ้างในบางครั้ง

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ลักษณะของผู้มาใช้สวน

4.1.1 ลักษณะส่วนตัว

จากการพิจารณาลักษณะส่วนตัวของผู้มาใช้สวน อันได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ สุขภาพ พบว่า ผู้ที่ใช้สวนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 62.5) ส่วนเพศหญิง มีสัดส่วนน้อยกว่า (ร้อยละ 37.5) ผู้ที่ใช้สวนส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 26 - 40 ปี รองลงมา คือ 15 - 25 ปี และต่ำที่สุดคือ 40 ปี (ร้อยละ 52.1, 36.5, 11.4 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงาน ลูกจ้าง บริษัท ร้านค้า (ร้อยละ 40.6) รองลงมา มีอาชีพพ่อค้า แม่ค้า นักธุรกิจ (ร้อยละ 30.7) ไม่มีอาชีพ นักเรียน นักศึกษา (ร้อยละ 18.8) กลุ่มที่น้อยที่สุดคือ ข้าราชการ, รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 9.9) ผู้ใช้สวนส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรืออนุปริญญา (ร้อยละ 49.5) รองลงมาคือ ต่ำกว่ามัธยมศึกษา (ร้อยละ 27.6) กลุ่มที่มีสัดส่วนน้อยที่สุดคือกลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า (ร้อยละ 22.9) ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 5,000 - 9,999 บาท (ร้อยละ 34.1) รองลงมาคือ ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 33.3) และ น้อยที่สุดคือ รายได้น้อยกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 30.7) ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มีสุขภาพดีไม่ค่อยเจ็บป่วย (ร้อยละ 71.9) รองลงมาคือ เจ็บป่วยเล็กน้อย เดือนละ 1 - 2 ครั้ง (ร้อยละ 19.8) และเจ็บป่วยมากกว่า 2 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 8.3) โดยผู้ใช้สวนส่วนใหญ่เคยใช้สวนสาธารณะอื่นที่อยู่ในพัทยา (ร้อยละ 39.6) รองลงมาคือ ไม่เคยใช้สวนสาธารณะอื่นเลย (ร้อยละ 33.3) และเคยใช้สวนสาธารณะอื่นนอกจากพัทยา (ร้อยละ 27.1)

ตารางที่ 4.1 แสดงลักษณะส่วนตัวของผู้มาใช้สวน

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	120	62.5
หญิง	72	37.5
รวม	192	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ 100 ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
15-25	70	36.5
26-40	100	52.1
มากกว่า 40	22	11.4
รวม	192	100
อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พนักงาน ลูกจ้างบริษัทร้านค้า	78	40.6
พ่อค้า แม่ค้า นักธุรกิจ	59	30.7
ไม่มีอาชีพ นักเรียน นักศึกษา	36	18.8
รับราชการ พนักงานรัฐ- วิสาหกิจ	19	9.9
รวม	192	100
ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	53	27.6
มัธยมหรืออนุปริญญา	95	49.5
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	44	22.9
รวม	192	100
ระดับรายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000 บาท	59	30.7
5,000 - 9,999 บาท	69	35.9
ตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป	64	33.3
รวม	192	100
สุขภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ค่อยเจ็บป่วย	138	71.9
เจ็บป่วยเล็กน้อย 1-2 ครั้ง/เดือน	38	19.8
เจ็บป่วยเล็กน้อยมากกว่า 2 ครั้ง/เดือน	16	8.3

เอกสารนี้เป็น **รวม** การที่สงวนไว้สำหรับการใช้งาน **192** การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ **100** ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ประสบการณ์ในการใช้สวน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยใช้ที่อื่นเลย	63	33.3
เคยใช้, อยู่ในพัททยา	75	39.6
เคยใช้, อยู่นอกพัททยา	52	27.1
รวม	190	100

4.1.2 โอกาสในการมาสวน

จากการพิจารณาปัจจัยทางด้านโอกาสในการมาสวน อันได้แก่ ระยะเวลาในการเดินทางมาสวน ,ค่าใช้จ่ายที่ใช้ทั้งหมดในการใช้สวน ขานพาทนะที่ใช้ในการเดินทาง พบว่า ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเดินทางมากกว่า 30 นาที (ร้อยละ 37) รองลงมาคือ 11 - 30 นาที (ร้อยละ 34.4) และไม่เกิน 10 นาที (ร้อยละ 28.6) ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่ไม่เสียค่าใช้จ่ายเลย (ร้อยละ 47.9) รองลงมาคือ 1 -100 บาท (ร้อยละ 31.8) และน้อยที่สุดคือ มากกว่า 100 บาท (ร้อยละ 20.3) ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่เดินทางมาโดยการใชัรถจักรยานยนต์ และรถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 51.0) รองลงมา คือ เดินเท้า หรือรถจักรยาน (ร้อยละ 33.9) น้อยที่สุดคือใช้รถสองแถว สาธารณะ (ร้อยละ 15.1) ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มีความเห็น สะดวกมากในการเดินทางมาที่สวน (ร้อยละ 49.5) รองลงมาคือ สะดวก ในจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 48.4) และไม่สะดวกมี สัดส่วนน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.1)

ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลลักษณะโอกาสในการมาใช้สวน

ระยะเวลาในการเดินทาง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10 นาที	55	28.6
11 - 30 นาที	66	34.4
มากกว่า 30 นาที	71	37
รวม	192	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในสวน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่เสียค่าใช้จ่ายเลย	92	47.9
1 - 100 บาท	61	31.8
มากกว่า 100 บาท	39	20.3
รวม	192	100
พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เดินเท้าและรถจักรยาน	65	33.9
รถจักรยานยนต์และรถส่วนตัว	98	51.0
รถสองแถวสาธารณะ	29	15.1
รวม	192	100
ความสะดวกในการเดินทาง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สะดวกมาก	95	49.5
สะดวก	93	48.4
ไม่สะดวก	4	2.1
รวม	192	100

4.1.3 การมีผู้ร่วมมาด้วย

ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มีเพื่อนมาด้วย (ร้อยละ 65.1 รองลงมาคือมาคนเดียว (ร้อยละ 34.9)

ตารางที่ 4.3 แสดงการมี / ไม่มีผู้ร่วมมาด้วย

การมี ผู้ร่วมมาด้วย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
มาคนเดียว	67	34.9
มีเพื่อนมาด้วย	125	65.1
รวม	192	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้สวน

4.2.1 ประเภทกิจกรรมที่เลือกทำในสวนสาธารณะ

ผู้ใช้งานส่วนใหญ่เลือกทำกิจกรรมนั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร (ร้อยละ 45.3) รองลงมาคือ เดินเล่น (ร้อยละ 29.2) ถัดมาคือ วิ่งหรือสเก็ตบอร์ด (ร้อยละ 25.5)

ตารางที่ 4.4 แสดงประเภทกิจกรรมสันทนาการ

กิจกรรมสันทนาการที่เลือก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร	87	45.3
เดินเล่น	56	29.2
วิ่ง หรือสเก็ตบอร์ด	49	25.5
รวม	192	100

จากการทดสอบปัจจัยที่มีต่อการเลือกกิจกรรมสันทนาการพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกกิจกรรมได้แก่ อายุ (ดูตารางที่ 4.5) ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ตามที่ได้กำหนดกรอบแนวความคิดไว้ในกรอบแนวความคิดที่ 1 ไม่พบว่ามีปัจจัยใดมีความสัมพันธ์ กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ตารางที่ 4.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับประเภทกิจกรรมสันทนาการ

อายุ (ปี)	ประเภทกิจกรรมสันทนาการที่เลือก			รวม
	นั่งเล่นชม ทิวทัศน์ พุด คุย ทาน อาหาร	เดินเล่น	วิ่งและเล่น สเกตบอร์ด	
15 - 25	35	21	14	70
% row	50	30	20	36.5
% column	40.2	37.5	28.6	
26 - 40	50	29	21	100
% row	50	29	21	52.1
% column	57.5	51.8	42.9	
มากกว่า 40	2	6	14	22
% row	9.1	27.3	63.6	11.5
% column	2.3	10.7	28.6	
รวม	87	56	49	192
% row	45.3	29.2	25.5	100

$$\lambda^2 = 21.399 \quad p < 0.05 \quad \text{sig} = 0.00026 \quad c = 0.31667$$

จากตาราง พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับทางเลือกกิจกรรมสันทนาการในสวนสาธารณะ ($\lambda^2 = 21.399$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.31667

โดยพบว่า ผู้มาใช้สวนอายุ 15 - 25 ปีและ 26 - 40 ปี ส่วนใหญ่ทำกิจกรรมนั่งเล่น (ร้อยละ 50 ตามลำดับ) ในขณะที่ผู้มาใช้สวนอายุมากกว่า 40 ปีส่วนใหญ่ทำกิจกรรมวิ่งหรือเล่นสเกตบอร์ด (ร้อยละ 63.6) ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มอายุ 15 - 25 ปี และ 26 - 40 ปี นั้นเป็นกลุ่มที่ยังมีสมรรถภาพทางร่างกายและกล้ามเนื้อดีและค่อนข้างดี ความจำเป็นในการฟื้นฟูสมรรถนะโดยการออกกำลังกายมีไม่มาก ในขณะที่กลุ่มอายุมากกว่า 40 ปี มีการถดถอยทางด้านสมรรถนะของร่างกาย สายตา การได้ยิน อย่างต่อเนื่องมากกว่าคนที่อายุน้อยกว่า (Diane E.Papalia :1985) ความจำเป็นในการฟื้นฟูกล้ามเนื้อและสมรรถนะทางร่างกายจึงมีมากกว่าคนกลุ่มนี้ จึงเลือก

กิจกรรมประเภท Active Recreation ซึ่งก็สอดคล้องและใกล้เคียงกับการศึกษาของ Rosenberg
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Gerhard Rosenberg :1967:111-113) ที่กล่าวว่าผู้สูงอายุเกิน 50 ปี มีความต้องการทางด้านร่างกาย (physical need) กลับมาอีกครั้ง หลังจากที่มิมาแล้วครั้งหนึ่งเมื่ออายุน้อย

4.2.2 ความถี่ในการมาใช้สวน

ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง/เดือน (ร้อยละ 51.6) รองลงมาคือ 1 - 2 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 30.7) กลุ่มที่มีสัดส่วนต่ำสุดคือ 3 - 10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 17.7)

ตารางที่ 4.6 แสดงความถี่ในการมาใช้สวน

ความถี่ในการมาใช้สวน (จำนวนครั้ง / เดือน)	จำนวน	ร้อยละ
1 - 2	59	30.7
3 - 10	34	17.7
มากกว่า 10	99	51.6
รวม	192	100

เมื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าทดสอบปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อความถี่ในการมาใช้สวน ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ 1 ซึ่งได้แก่ ปัจจัยลักษณะส่วนตัวผู้มาใช้สวน พบว่า ปัจจัยเดียวในลักษณะส่วนตัวของผู้มาใช้สวนที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้ง / เดือนที่มาใช้สวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ได้แก่ การศึกษา (ดูตารางที่ 4.7)

ส่วนปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์ต่อความถี่ในการมาใช้สวนอีกปัจจัยหนึ่ง ได้แก่ ปัจจัยทางด้านโอกาสในการใช้สวนสาธารณะ พบว่าปัจจัยด้านโอกาสในการใช้สวนฯที่มีผลต่อความถี่ในการใช้สวน คือ ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง (ดูตารางที่ 4.8) ค่าใช้จ่ายในการใช้สวน (ดูตารางที่ 4.9) วิธีที่ใช้ในการเดินทาง (ดูตารางที่ 4.10)

ปัจจัยอื่นตามกรอบแนวความคิดในการวิจัยที่ 1 ที่ทดสอบแล้วพบว่ามีความสัมพันธ์กับความถี่ในการมาใช้สวน ได้แก่ การมีส่วนร่วมมาสวนด้วย (ดูตารางที่ 4.12) และประเภทกิจกรรมสันทนาการที่เลือก (ดูตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความถี่ในการใช้สวน

ระดับการศึกษา (%row) (%column)	จำนวนครั้ง/เดือนที่ใช้สวน			รวม
	1 - 2	3 - 10	มากกว่า 10	
ต่ำกว่ามัธยม	11	9	30	53
	20.8	17	62.3	27.6
	18.6	26.5	33.3	
มัธยม อนุปริญญา	25	20	49	95
	27.4	21.1	51.6	49.5
	44.1	58.8	49.5	
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	22	5	17	44
	50	11.4	38.6	22.9
	37.3	14.7	17.2	
รวม	59	34	99	192
	30.7	17.7	51.6	100

$$\chi^2 = 11.60160$$

$$p < 0.05$$

$$\text{sug} = 0.02057$$

$$c = 0.23871$$

จากตารางพบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการใช้สวนสาธารณะ ($\chi^2 = 11.60160$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.23871

โดยพบว่า กลุ่ม การศึกษาคำว่าระดับมัธยมศึกษา และกลุ่มการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา หรือ อนุปริญญา ส่วนใหญ่มาใช้สวนสาธารณะมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 62.3 และ 51.6 ตามลำดับ) ในทางกลับกัน กลุ่มการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าส่วนใหญ่มาใช้สวนสาธารณะ 1 - 2 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 50) สาเหตุอาจเนื่องมาจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าถือเป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับสูง จะมีการเรียนรู้มากกว่า และได้้นำสิ่งที่เรียนรู้มาสะสมเป็นประสบการณ์เหมือนประสบการณ์ของตัวเอง ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม (Dianne E. Papalia :1985) ประชากรกลุ่มนี้ได้รับทราบข้อมูลและรอบรู้จากประสบการณ์ มากกว่าในหลาย ๆ ด้าน อาจมีโอกาสนเรียนรู้และทราบทางเลือกการใช้เวลาว่างในการพักผ่อนหย่อนใจในรูปแบบอื่น ๆ ด้วย จึงอาจตัดสินใจทำกิจกรรมสันทนาการในรูปแบบอื่นนอกจากงานการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาสวนนี้ ดังนั้น สัดส่วนร้อยละของผู้มาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง/เดือน และ 3-10 ครั้ง/เดือน จึงน้อยกว่ากลุ่มแรก

ตารางที่ 4.8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางมาสวนกับความถี่ในการมาใช้สวน

ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางมาสวน (% row)	จำนวนครั้ง/เดือนที่ใช้สวน			รวม
	1 - 2	3 - 10	มากกว่า 10	
ไม่เกิน 10 นาที	7 12.7 11.9	8 14.5 23.5	40 72.7 40.4	55 28.6
11-30 นาที	18 27.3 30.5	19 28.8 55.9	29 43.9 29.3	66 34.4
มากกว่า 30 นาที	34 47.9 57.6	7 9.9 20.6	30 42.3 30.3	71 37.0
รวม	59 30.7	34 17.7	99 51.6	192 100

$$\lambda^2 = 26.93, p < 0.05, \text{sig} = 0.00002, c = 0.35073$$

จากตารางพบว่าระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางมาสวนมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้ง/เดือนที่ใช้สวน ($\lambda^2 = 26.93$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.35073

โดยพบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาในการเดินทาง ไม่เกิน 10 นาที และกลุ่มที่ใช้เวลาเดินทาง 11 - 30 นาที ส่วนใหญ่มาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง/เดือน (ร้อยละ 72.7, 43.9) และมีลักษณะสัดส่วนเพิ่มขึ้นตามความถี่ที่ใช้สวนเพิ่มขึ้น โดย รองลงมา คือ มาใช้สวน 3 - 10 ครั้ง/เดือน (ร้อยละ 14.5, 28.8) ส่วนน้อยที่สุดคือ มาใช้สวนสาธารณะ 1 - 2 ครั้ง/เดือน (ร้อยละ 12.7, 27.3) ส่วน

กลุ่มที่ใช้เวลาในการเดินทางมากกว่า 30 นาที มีลักษณะกลับกัน คือ มาใช้สวนสาธารณะ 1 - 2 ครั้ง / เดือน เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 47.9) ส่วนรองลงมา คือ มาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 42.3) และน้อยที่สุดคือ มาสวน 3 - 10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 9.9)

เห็นได้ว่าถ้าจะพิจารณาในส่วนประชากรที่มามากกว่า 10 ครั้ง / เดือน พบว่า สัดส่วนของผู้มามากกว่า 10 ครั้ง / เดือนในกลุ่มเดินทางไม่เกิน 10 นาทีมากที่สุด (ร้อยละ 72.7) รองลงมา คือ กลุ่มที่ใช้เวลา 11 - 30 นาที (ร้อยละ 43.9) กลุ่มที่ใช้เวลาในการเดินทางมากกว่า 30 นาที มีสัดส่วนน้อยที่สุด (ร้อยละ 42.3) หากพิจารณาในกลุ่มประชากรที่มา 1 - 2 ครั้ง / เดือน มีลักษณะกลับกัน กล่าวคือ กลุ่มที่เดินทางมากกว่า 30 นาที มีสัดส่วนมากที่สุด (ร้อยละ 47.9) รองลงมา คือ กลุ่มเดินทางใช้เวลา 11 - 30 นาที (ร้อยละ 27.3) และน้อยที่สุด คือ กลุ่มเดินทางมาสวนใช้เวลาไม่เกิน 10 นาที (ร้อยละ 12.7) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Seymour M. Gold (ดูคำอธิบายตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการมาใช้สวนกับความถี่ในการมาใช้สวน

ค่าใช้จ่ายในการมาใช้สวน(บาท) (% row)	จำนวนครั้งที่มาใช้สวน / เดือน			รวม
	1-2	3-10	>10	
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	18	19	55	92
	19.6	20.7	59.8	47.9
	30.5	55.9	55.6	
1-100	18	9	34	61
	29.5	14.8	55.7	31.8
	30.5	26.5	34.3	
>100	23	6	10	39
	59.0	15.4	25.6	20.3
	39.0	17.6	10.1	
รวม	59	34	99	192
	30.7	17.7	51.6	100

$$\chi^2 = 21.250 \quad p < 0.05 \quad \text{sig} = 0.00028 \quad c = 0.31567$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตาราง พบว่าค่าใช้จ่ายในการใช้สวนมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้ง / เดือน ในการมาใช้สวนสาธารณะ ($\lambda^2 = 21.250$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.31567

โดยพบว่า ผู้ที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย และเสียค่าใช้จ่ายไม่เกิน 100 บาท ส่วนใหญ่มาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 59.8, 55.7) ส่วนผู้ที่เสียค่าใช้จ่ายมากกว่า 100 บาท มีลักษณะกลับกันคือ ส่วนใหญ่มาใช้สวน 1 - 2 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 59)

หากจะพิจารณาในส่วนประชากรที่มาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน จะเห็นได้ว่าผู้ใช้จ่ายน้อยที่สุดคือ ไม่เสียค่าใช้จ่ายเลยมีสัดส่วนมากที่สุด (ร้อยละ 59.8) รองลงมาคือ กลุ่มเสียค่าใช้จ่าย 1 - 100 บาท (ร้อยละ 55.7) ส่วนน้อยที่สุดคือ กลุ่มที่เสียค่าใช้จ่ายมากที่สุด คือ ใช้จ่ายมากกว่า 100 บาท (ร้อยละ 25.6) ในทางตรงข้ามหากจะพิจารณาในส่วนประชากรที่มาใช้สวน 1 - 2 ครั้ง / เดือน กลุ่มที่มีสัดส่วนมากที่สุดกลับเป็นกลุ่มที่เสียค่าใช้จ่ายมากที่สุด คือ มากกว่า 100 บาท (ร้อยละ 59) รองลงมาคือ 1 - 100 บาท (ร้อยละ 29.5) น้อยที่สุด คือ กลุ่มที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายเลย (ร้อยละ 19.6) ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวความคิดของ Seymour M. Gold (คู่มืออธิบายตารางที่ ส.5)

ตารางที่ 4.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีในการเดินทางกับความถี่ในการมาใช้สวน

วิธีในการเดินทาง (% row)	จำนวนครั้ง/เดือนในการมาใช้สวน			รวม
	1 - 2 (% column)	3 - 10	มากกว่า 10	
เดินหรือจักรยาน	10	16	39	65
	15.4	24.6	60.0	33.9
	15.8	47.1	39.4	
รถจักรยานยนต์ หรือรถยนต์ส่วนบุคคล	36	13	49	98
	36.7	13.3	50.5	51.0
	61.0	38.2	49.5	
รถสองแถว	13	5	11	29
	44.8	17.2	37.9	15.1
	22.0	14.7	11.1	
รวม	59	34	99	192
	30.7	17.7	51.6	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับไว้สำหรับครูผู้สอนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุยให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 $\lambda^2 = 12.84259$ $p < 0.05$ $\text{sig} = 0.01207$ $c = 0.25039$
 ไม่ว่าจะผิดตรงไหน อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตาราง พบว่า วิธีการเดินทางมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการมาใช้สวน ($\lambda^2 = 12.84259$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0:05 โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.25039

โดยพบว่า กลุ่มเดินหรือจักรยาน และกลุ่มจักรยานยนต์หรือรถยนต์ ส่วนใหญ่มาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 60.0, 50.0 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มเดินทางมาโดยรถสองแถว ส่วนใหญ่มาสวน 1 - 2 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 44.8)

โดยหากแยกพิจารณาในส่วนผู้มาสวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือนในแต่ละกลุ่มวิธีการเดินทางพบว่า สัดส่วนมากที่สุดคือ เดินและจักรยาน (ร้อยละ 60.0) รองลงมาคือ รถจักรยานยนต์และรถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 50.0) น้อยที่สุดคือ รถสองแถว (ร้อยละ 37.9) และหากพิจารณาในส่วนผู้มาใช้สวน 1 - 2 ครั้ง / เดือน พบว่ากลับเป็นไปในทางตรงกันข้ามคือ สัดส่วนมากที่สุดคือ เดินทางโดยรถสองแถว (ร้อยละ 44.8) รองลงมาคือ รถจักรยานยนต์ และรถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 36.7) น้อยที่สุดคือ เดินหรือจักรยาน (ร้อยละ 15.4)

ซึ่งก็เป็นไปตามแนวคิดของ Gold (Seymour M. Gold : 1980: 111) ที่กล่าวว่าโอกาสในการทำกิจกรรมสันทนาการ ขึ้นอยู่กับ ปัจจัยความสะดวกในการเข้าถึง, ปัจจัยค่าใช้จ่าย, ปัจจัยข้อมูลข่าวสาร โดยทางด้านปัจจัยความสะดวกในการเข้าถึงนั้น ได้แก่ ความสะดวกทางด้านระยะเวลาเดินทาง ซึ่งสอดคล้องกับตารางแสดงความสัมพันธ์ ตารางที่ 4.8 ระยะทาง วิธีการเดินทาง ซึ่งสอดคล้องกับตาราง แสดงความสัมพันธ์ ตารางที่ 4.10 ส่วนทางด้านปัจจัยค่าใช้จ่ายก็สอดคล้องกับตารางแสดงความสัมพันธ์ ตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทกิจกรรมสันทนาการที่เลือกกับความถี่ในการใช้
สวน

กิจกรรมสันทนาการ การ (% row)	จำนวนครั้งที่มาใช้สวน			รวม
	1 - 2 (% column)	3 - 10	มากกว่า 10	
นั่งเล่นชม ทิวทัศน์, พุดคุย ,ทานอาหาร	42 48.3 71.2	16 18.4 47.1	29 33.3 29.3	87 45.3
เดินเล่น	14 25.0 23.7	13 23.2 38.2	29 51.8 29.3	56 29.2
วิ่งและสเก็ต	3 6.1 5.2	5 10.2 14.7	41 83.7 41.7	49 25.5
รวม	59 30.7	34 17.7	99 51.6	192 100

$\lambda^2 = 36.92$ $p < 0.05$ $sig = 0.000$ $c = 0.40515$

จากตารางพบว่ากิจกรรมสันทนาการที่เลือกใช้มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการมาใช้สวนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.40515

หากพิจารณาในส่วนมาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน ในแต่ละประเภทกิจกรรม สัดส่วนมากที่สุดคือ กลุ่มวิ่ง หรือเล่นสเก็ตบอร์ด (ร้อยละ 83.7) รองลงมาคือ เดินเล่น (ร้อยละ 51.8) น้อยที่สุด คือ นั่งเล่น ชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร (ร้อยละ 33.3) และหากพิจารณาในส่วนมาใช้สวน 1 - 2 ครั้ง / เดือน พบว่าเป็นไปในทางตรงข้ามคือ สัดส่วนมากที่สุดคือ กลุ่มนั่งเล่น ชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร (ร้อยละ 48.3) รองลงมาคือ เดินเล่น (ร้อยละ 25) และ น้อยที่สุด คือ วิ่งหรือเล่นสเก็ตบอร์ด (ร้อยละ 6.1) ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า กลุ่มวิ่งหรือสเก็ต เป็นกลุ่มที่ประกอบกิจกรรมสันทนาการแบบใช้กำลัง ในขณะที่กลุ่มนั่งเล่น เป็นกลุ่มที่ไม่ใช้กำลัง ส่วนกลุ่มเดินเล่นนั้น อาจจัดเป็นกลุ่มใช้กำลังในบางส่วนคือส่วนที่ตั้งใจมาออกกำลังกายจริงๆ ก็ได้ และอาจจัดเป็นกลุ่มไม่ใช้กำลังในบางส่วนคือส่วนที่ต้องการออกมาเดินเล่นเพื่อชมทิวทัศน์เท่านั้นก็ได้ การประกอบ

กิจกรรมแบบใช้กำลัง ได้แก่ การวิ่งหรือเล่นสเก็ตบอร์ดนั้น เป็นกิจกรรมที่ต้องการความต่อเนื่อง และต้องการความถี่ในการประกอบกิจกรรม เพื่อให้ได้ประสิทธิผลต่อสุขภาพและร่างกายมากที่สุด จึงมีความจำเป็นต้องมาบ่อย ในขณะที่กิจกรรมแบบไม่ใช้กำลัง คือ กิจกรรมนั่งเล่น ชม ทีวีทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร เป็นการตอบสนองความต้องการการพักผ่อนทางจิตใจหรือสังคม จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมาบ่อยหรือต้องประกอบกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง อาจเว้นห่าง หรือหยุด ได้โดยไม่กระทบต่อสุขภาพ หรือให้ผลต่อร่างกายเหมือนกิจกรรมการวิ่ง ในส่วนกลุ่มเดินเล่นนั้น เนื่องจากเป็นกลุ่มกิจกรรมที่บางส่วนอาจจัดเป็นกิจกรรมแบบใช้กำลัง หรือบางส่วนจัดเป็นไม่ใช้กำลัง จึงมีสัดส่วนที่ทั้งมาบ่อยและมาไม่บ่อยเป็นสัดส่วนที่ไม่เด่นชัดเท่ากับ กลุ่มวิ่งหรือเล่นสเก็ตบอร์ด และกลุ่มนั่งเล่นชมทีวีทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร

ตารางที่ 4.12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีเพื่อนมาสวนด้วยกับความถี่ในการมาใช้สวน

การมีเพื่อนร่วมมาสวนด้วย (% row) (% column)	จำนวนครั้ง/เดือน			รวม
	1-2	3-10	มากกว่า 10	
ไม่มี	14	8	45	67
	20.9	11.9	67.2	
	23.7	23.5	45.5	
มี	45	26	54	125
	36	20.8	43.2	
	76.3	76.5	54.5	
รวม	59	34	99	192
	30.7	17.7	51.6	

$$\chi^2 = 10.030$$

$$P < 0.05$$

$$\text{Sig} = 0.0060$$

$$C = 0.22282$$

จากตาราง พบว่า การมีเพื่อนมาสวนด้วยมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการมาใช้สวน ($\chi^2 = 10.030$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.22282

โดยพบว่าทั้งกลุ่มมีและไม่มีเพื่อนมาสวนสาธณะด้วย ส่วนใหญ่มาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน แต่หากแยกพิจารณาในส่วนมาสวน 1-2 ครั้ง/เดือนและ 3-10 ครั้ง/เดือน พบว่ากลุ่มมีเอกสารเป็นเอกสารทสวงไวสาหรับการเื่องานเพื่อกการศึกษาเทานัน ไม่อนุญาตเินาไปใช้ประโยชน์ดานการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อนมาสวนด้วยมีสัดส่วนที่เด่นชัดกว่ากลุ่มไม่มีเพื่อนมาสวนด้วย (ร้อยละ 36, 20.9 และ 20.8 ,11.9 ตามลำดับ) แต่ในส่วนมาสวนมากกว่า 10 ครั้ง/เดือน กลับมีลักษณะกลับกัน คือ กลุ่มไม่มีเพื่อนมาสวนกลับมีสัดส่วนเด่นชัดกว่ากลุ่มมีเพื่อนมาสวนด้วย (ร้อยละ 67.2, 43.2 ตามลำดับ) ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า แม้ว่าในส่วนของผู้มาสวน 1-2 ครั้ง/เดือน และ 3-10 ครั้ง/เดือน จะสอดคล้องกับแนวความคิดที่ว่า ปัจจัยด้านกลุ่มสังคม คือ การมีกลุ่มต่าง ๆ ของตนเอง หรือมีคนที่มาร่วมทำกิจกรรมสันทนาการด้วย เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลตัดสินใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมสันทนาการ (Seymour M. Gold :1980 :111) กล่าวคือ เมื่อมีเพื่อนร่วมมาใช้สวนด้วย ทำให้ตัดสินใจทำกิจกรรมสันทนาการได้ง่ายขึ้น จึงมีสัดส่วนมีเพื่อนร่วมมาสวนด้วยมากกว่าไม่มีเพื่อน แต่ในกรณีมาสวนมากกว่า 10 ครั้ง/เดือนนั้น พบว่ากิจกรรมสันทนาการส่วนใหญ่ที่เลือก คือ วิ่งหรือเล่นสเก็ตบอร์ด (ดูตารางที่ 4.11) ผู้ทำกิจกรรมนี้มีอาจมีเหตุผลความจำเป็นหรือมีวัตถุประสงค์ทางด้านสุขภาพเฉพาะตนจึงจำเป็นต้องมาบ่อย การที่จะหาเพื่อนที่มีความจำเป็นหรือวัตถุประสงค์แบบเดียวกันและมีเวลาว่างที่จะมาพร้อมกันได้ นั้น อาจมีโอกาสน้อย จึงทำให้ไม่มีเพื่อนมาสวนเป็นส่วนใหญ่

4.2.3 ระยะเวลาที่อยู่ในสวน

ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่ในสวนมากกว่า 3.5 ชั่วโมง (ร้อยละ 35.9) รองลงมา มีสัดส่วนใกล้เคียงกันคือ ไม่เกิน 1.5 ชั่วโมง (ร้อยละ 33.9) กลุ่มที่น้อยที่สุดคือ อยู่ในสวนระหว่าง 1.5 - 3.5 ชั่วโมง (ร้อยละ 30.2)

ตารางที่ 4.13 แสดงระยะเวลาที่อยู่ในสวน

ระยะเวลาที่อยู่ในสวน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 1.5 ชั่วโมง	65	33.9
1.5 - 3.5 ชั่วโมง	58	30.2
มากกว่า 3.5 ชั่วโมง	69	35.9
รวม	192	100

จากการตรวจสอบพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาที่ใช้สวนได้แก่ อายุของผู้ใช้สวน

ตารางที่ 4.14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุผู้ใช้งานกับระยะเวลาที่ใช้สวน

อายุ (ปี) (% row)	ระยะเวลาที่ใช้สวน (ชั่วโมง)			รวม
	ไม่เกิน 1.5 (% column)	1.5 - 3.5	มากกว่า 3.5	
15 - 25	15	27	28	70
	24.2	38.6	40.0	36.5
	23.8	46.6	40.6	
26 - 40	32	29	39	100
	32.0	29.0	39.0	52.1
	49.2	50.0	56.5	
มากกว่า 40	18	2	2	22
	81.8	9.1	9.1	12.7
	27.7	3.4	2.9	
รวม	65	58	69	192
	33.9	30.2	35.9	100

$$\chi^2 = 28.155 \quad P < 0.05 \quad \text{sig} = 0.000 \quad c = 0.35762$$

จากตารางพบว่าอายุผู้ใช้งานมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่ใช้สวน ($\chi^2 = 28.155$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.36708

โดยพบว่ากลุ่มอายุ 15 - 25 ปีและ 26 - 40 ปี ส่วนใหญ่ใช้เวลาในสวนนานกว่า 3.5 ชั่วโมง (ร้อยละ 40.0, 39.0) ส่วนกลุ่มอายุมากกว่า 40 ปี มีลักษณะกลับกัน คือ ส่วนใหญ่อยู่ในสวนน้อยกว่า 1.5 ชั่วโมง (ร้อยละ 81.8)

ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า กลุ่มอายุมากกว่า 40 ปี ส่วนใหญ่เลือกทำกิจกรรมการวิ่ง (ดูตารางที่ 4.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับประเภทกิจกรรมสันทนาการ) ในขณะที่กลุ่มอายุ 15 - 25 ปี และ 26 - 40 ปี ส่วนใหญ่ทำกิจกรรมนั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร (ดูตารางเดียวกัน) กิจกรรมการวิ่งเป็นกิจกรรมสันทนาการที่ใช้กำลัง (Active Recreation) ซึ่งต้องการความต่อเนื่อง ใช้พลังงานและกล้ามเนื้อ เมื่อใช้ไประยะหนึ่งจนร่างกายถึงขีดจำกัดหนึ่ง จะเกิดความเมื่อยล้าเหนื่อยอ่อน จำเป็นต้องพักเนื่องจากอ่อนเพลีย และไม่สามารถทำกิจกรรมได้ต่อไป ต้องพักผ่อนหรืออาจเดินทางกลับ ทำให้ใช้ระยะเวลาในสวนสาธณะไม่นานนัก ในขณะที่ กลุ่มที่ทำกิจกรรมนั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหารนั้น เป็นกิจกรรมที่ไม่ใช้กำลัง (Passive Recreation) จุด

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจ หรืออารมณ์ หรือเพื่อสนองความต้องการทางด้านสังคม ไม่มีความเหน็ดเหนื่อยทางร่างกาย จึงไม่จำเป็นต้องพักในเวลาอันรวดเร็ว สามารถอยู่ได้จนกว่าจะได้รับความพึงพอใจได้เต็มที่ จึงใช้เวลาอยู่ในสวนสาธารณะได้นาน ทำให้กลุ่มอายุ 15 -25 ปี และ 26 - 40 ปีที่ส่วนใหญ่ทำกิจกรรมนั่งเล่น ฯนี้ ใช้เวลาในสวนนานกว่า กลุ่มอายุมากกว่า 40 ปี

4.2.4 วันที่มาใช้สวน

ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มาใช้สวนไม่แน่นอน แล้วแต่ความสะดวก (ร้อยละ 60.9) รองลงมาคือ มาในวันหยุดราชการหรือเสาร์อาทิตย์ (ร้อยละ 27.1) และน้อยที่สุดคือมาวันธรรมดา (ร้อยละ 12)

ตารางที่ 4.15 แสดงวันที่มาใช้สวน

วันที่มาใช้สวน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่แน่นอนแล้วแต่สะดวก	117	60.9
เสาร์ อาทิตย์ หรือวันหยุดราชการ	52	27.1
วันธรรมดา	23	12
รวม	192	100

จากการทดสอบไม่พบว่ามีการวิจัยใดมีความสัมพันธ์กับวันที่มาใช้สวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของสวน

ความพึงพอใจต่อพื้นที่หลักในสวน

สำหรับความพึงพอใจต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในส่วนพื้นที่หลักในสวนนี้ที่ทำการศึกษาวิจัย ได้แก่ ความพึงพอใจต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ดังสรุปไว้ในตารางแสดงระดับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบในพื้นที่หลัก ดังนี้

ตารางที่ 4.16 แสดงระดับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบพื้นที่หลัก

ความพึงพอใจต่อ จำนวนคน (ร้อยละ)	ระดับความพึงพอใจ			รวม
	พอใจ	เฉย ๆ	ไม่พอใจ	
พื้นที่ประกอบ กิจกรรม	138 (71.9)*	40 (20.8)	14 (7.3)	192 (100)
ทางเดิน	137 (71.4)*	27 (14.1)	28 (14.6)	192 (100)
มูนั่งสงบส่วน ตัว	45 (23.4)	75 (39.1) [#]	72 (37.5) [#]	192 (100)
อากาศ	151 (78.6)*	24 (12.5)	17 (8.9)	192 (100)
อุณหภูมิความร้อน	126 (65.6)*	55 (28.6)	11 (5.8)	192 (100)
ระดับเสียง	83 (43.2) [#]	76 (39.6) [#]	33 (17.2)	192 (100)
ต้นไม้ใหญ่	148 (77.1)*	17 (8.9)	27 (14.1)	192 (100)
ไม้ดอกไม้ ประดับ	75 (39.1) [#]	52 (27.1)	65 (33.9) [#]	192 (100)
ทิวทัศน์ด้านถนน	87 (45.3) [#]	81 (42.2) [#]	24 (12.5)	192 (100)
ทิวทัศน์ด้านทะเล	156 (81.3)*	22 (11.5)	14 (7.3)	192 (100)

* หมายถึงจำนวนร้อยละที่ มากกว่า 50

[#] หมายถึงจำนวนร้อยละระหว่าง 30 - 50

จากตารางพบว่า องค์ประกอบในพื้นที่หลักที่มีผู้ใช้สวนพอใจเป็นส่วนใหญ่และมีสัดส่วนพอใจสูง ได้แก่ พื้นที่ประกอบกิจกรรม (ร้อยละ 71.9) ทางเดิน (ร้อยละ 71.4) อากาศ (ร้อยละ 78.6) อุณหภูมิความร้อน (ร้อยละ 65.6) ต้นไม้ใหญ่ (ร้อยละ 77.1) ทิวทัศน์ด้านทะเล (ร้อยละ 81.3)
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 มิว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบในพื้นที่หลักที่มี ผู้ใช้สวนพอใจเป็นส่วนใหญ่และมีสัดส่วนพอใจไม่สูงหรือใกล้เคียงกับความเห็นอื่น ได้แก่ ระดับเสียง (ร้อยละ 43.2) ไม้ดอก ไม้ประดับ (ร้อยละ 39.1) ทิวทัศน์ด้านถนน (ร้อยละ 45.3)

องค์ประกอบในพื้นที่หลักที่มีผู้ใช้สวนเห็นว่า เฉย ๆ หรือไม่พอใจเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ มุมนั่งสงบส่วนตัวซึ่ง เห็นว่าเฉยๆเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 39.1)

4.3.1 พื้นที่ประกอบกิจกรรมสันทนาการ

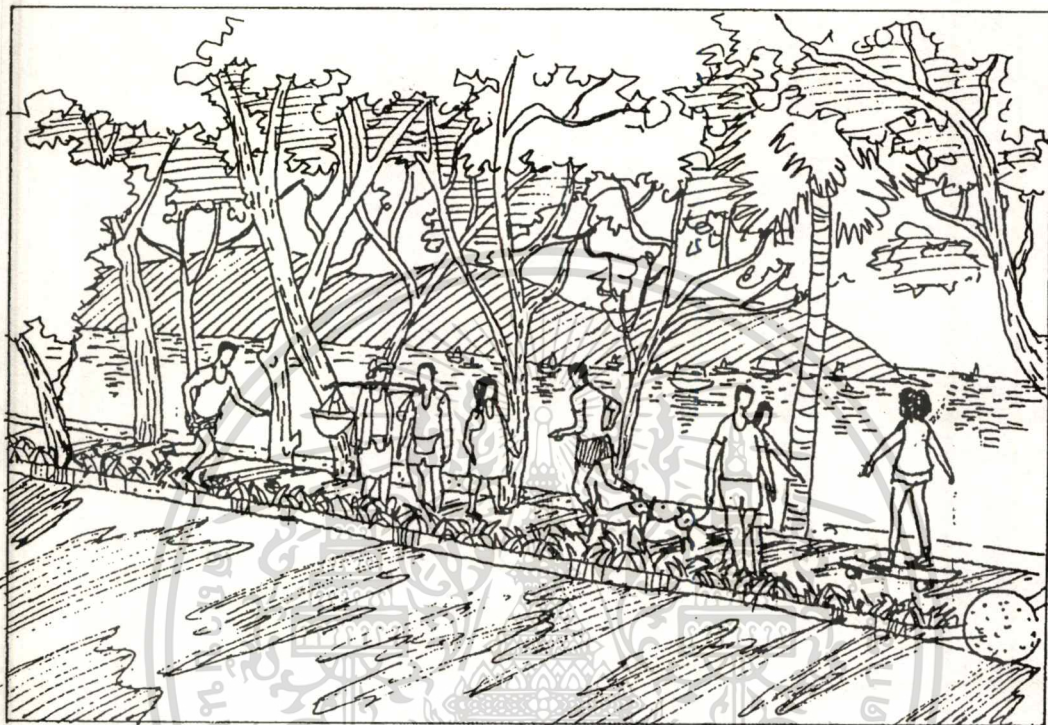
ผู้มาใช้สวนสาธารณะส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อพื้นที่ประกอบกิจกรรมสันทนาการ (ร้อยละ 71.9) รองลงมาเห็นเฉย ๆ (ร้อยละ 20.8) และไม่พึงพอใจ (ร้อยละ 7.3) (ดูตารางที่ 4.16 แสดงระดับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบพื้นที่หลัก)

ซึ่งจากการสำรวจทางกายภาพก็พบว่ากิจกรรมสันทนาการส่วนใหญ่มีเพียงไม่กี่รูปแบบ ได้แก่ นั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร เดินเล่น วิ่ง สเก็ตบอร์ด นอกนั้นมีกิจกรรมอื่นบ้างแต่น้อยมากจนแทบไม่มีเลย เช่น ขี่จักรยาน เบนมินตัน ตะกร้อ โดยส่วนใหญ่ ยกเว้นการนั่งเล่นใช้ทางเดินเป็นที่ประกอบกิจกรรม ซึ่งมีขนาดค่อนข้างกว้าง (โดยปกติ 3 เมตร) มีลักษณะเป็นทางเดินโค้ง free form โดยมีส่วนที่กว้างที่สุด 9 เมตรส่วนที่กว้างกว่าปกติจะมีระยะ ๆ ประมาณทุก ๆ 60 เมตร โดยส่วนใหญ่ที่เป็นทางเดินทั่วไปใช้วัสดุปูพื้นที่ไม่ลื่นและมีลักษณะกลมกลืนกับธรรมชาติ ได้แก่ ทราลัยวางอยู่ตรงกลาง ขอบด้านข้างเป็นแถบหินกาบ ในส่วนทางเดินที่กว้างกว่าปกตินั้น ใช้วัสดุหลายอย่าง เช่น พื้นซีแพคบอลด็อกชนิดปูหญ้า กรวดล้างสลับกระเบื้อง การประกอบกิจกรรมเดินเล่น วิ่ง หรือเล่นสเก็ตบอร์ดบนทางเดินนั้น แม้ว่าจะมีการรบกวนกันบ้าง แต่ไม่มากนักเนื่องจากทางเดินค่อนข้างกว้างตลอดเส้นทาง จึงทำให้หากมีการกีดขวาง รบกวนกันบ้างก็ไม่รุนแรง เนื่องจากมีขนาดกว้างพอที่จะหลบหลีก นอกจากนั้นยังมีที่นั่งที่แยกออกจากทางเดินค่อนข้างชัดเจน โดยส่วนใหญ่อยู่ชิดด้านชายหาด มีลักษณะยาวขนานกับทะเล จำนวนที่นั่งค่อนข้างมากตลอดความยาวของสวน

นอกจากนั้นพื้นที่กิจกรรมทุกประเภทอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นทะเลที่สวยงามได้ตลอดเวลา เนื่องจากสวนมีลักษณะแคบ ยาว และยังมีต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงาคลุม พื้นที่สวนไว้เกือบทั้งหมด จึงทำให้ผู้ใช้สวนส่วนใหญ่พอใจต่อพื้นที่ประกอบกิจกรรมในสัดส่วนสูง (ดูภาพที่ 4.1 แสดงกิจกรรมสันทนาการในสวน หน้า 58)

จากการทดสอบไม่พบว่ามิปีจชัยใดมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อขนาดของพื้นที่ประกอบกิจกรรมสันทนาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาพที่ 4.1 แสดงกิจกรรมสันทนาการหลักในสวน ชายหาดพัทยา

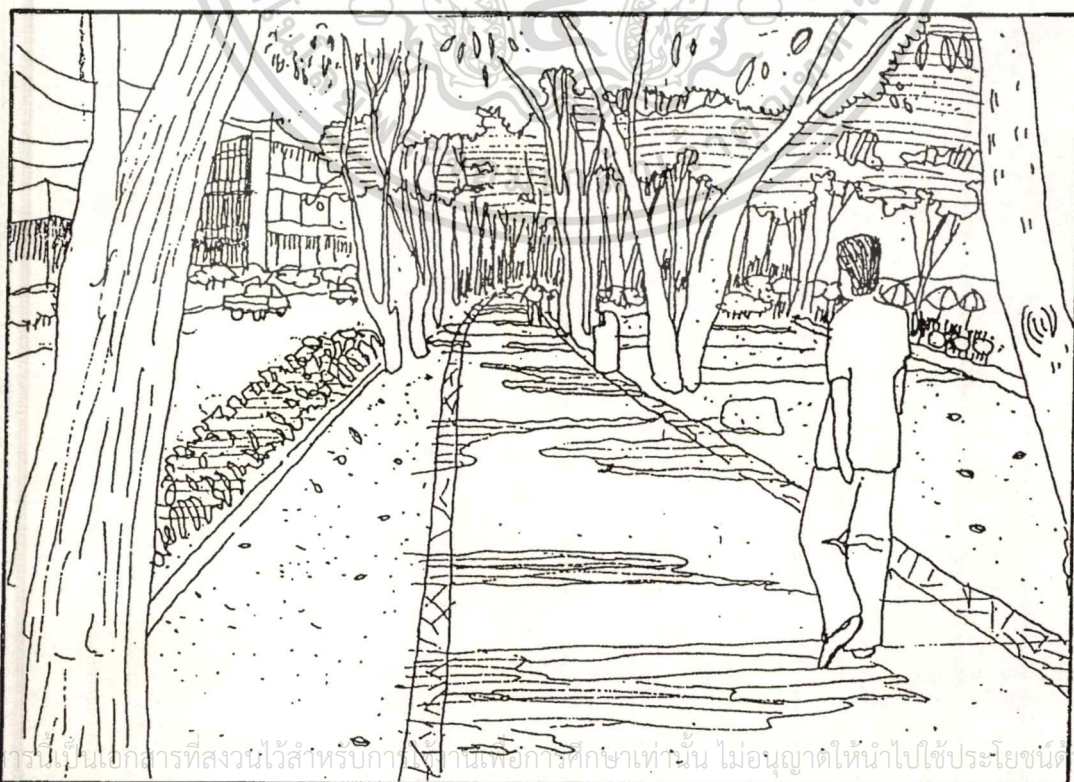
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 ทางเดิน

ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มีความเห็นพอใจต่อทางเดิน (ร้อยละ 71.4) รองลงมาคือ ไม้พุ่มใจ ซึ่งมีสัดส่วนพอกันกับความเห็นเฉย ๆ (ร้อยละ 14.6 , 14.1) (ดูตารางที่ 4.16 แสดงระดับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบพื้นที่หลัก หน้า 56)

ซึ่งข้อเท็จจริงพบว่า ทางเดินส่วนใหญ่เป็นทรายล้างสลับขอบหินกาบ ไม้สั้น สีสนกลม กลืนกับธรรมชาติ รูปแบบเป็น free form ตามธรรมชาติ ให้ความรู้สึกพักผ่อน และมีขนาดกว้าง โดยเฉลี่ย 3 เมตร ซึ่งค่อนข้างกว้าง ดังได้อธิบายไว้ในข้อ 4.3.1 เรื่องพื้นที่ประกอบกิจกรรมสันทนาการ และนอกจากนั้นริมทางด้านถนนมีการเว้นพื้นที่เพื่อปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้เพื่อป้องกันอันตรายจากขูดขอยไม่ให้เข้าใกล้กับผู้ใช้สวนที่กำลังเดิน หรือประกอบกิจกรรมอื่นในทางเดินเกินไปจนอาจเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ พื้นที่ทางเดินส่วนใหญ่แบนราบ และเรียบ มีเพียงบางตอนที่มีทางลาดเล็กน้อยเพื่อให้เป็นที่ลาดเรือลงได้ แต่ในปัจจุบันที่ขึ้นลงเรือ ได้ย้ายออกไปจากบริเวณพื้นที่สวนหมดแล้ว จึงไม่มีการลาดเรือลงกีดขวาง รบกวนผู้ใช้สวนอีก ทำให้ทางเดินตอบสนองการใช้สอยได้ดี มีทิวทัศน์ที่สวยงาม จึงทำให้ผู้ใช้สวนพอใจเป็นส่วนใหญ่ในสัดส่วนสูง (ดูภาพที่ 4.2 แสดงสภาพทางเดินโดยทั่วไป)

ภาพที่ 4.2 แสดงสภาพทางเดินโดยทั่วไป

จากการทดสอบพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อทางเดิน ได้แก่ อายุของผู้มาใช้สวน (ตารางที่ 4.17) และประเภทกิจกรรมสันทนาการที่ผู้มาใช้สวนเลือก (ดูตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุของผู้มาใช้สวนกับความพึงพอใจต่อทางเดิน

อายุของผู้มาใช้สวน (ปี) (% row) (% column)	ความพึงพอใจต่อทางเดิน			รวม
	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ	
15 - 25	51 72.9 37.2	14 20.0 51.9	5 7.1 17.9	70 36.5
26 - 40	73 73.0 53.3	11 11.0 40.7	16 16.0 57.1	100 52.1
มากกว่า 40	13 59.1 9.5	2 9.1 7.4	7 31.8 25.0	22 11.5
รวม	137 71.4	27 14.1	28 14.6	192 100
$\chi^2 = 10.608$ $P < 0.05$ Sig = 0.03134 C = 0.22882				

จากตาราง พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อทางเดิน ($\chi^2 = 10.608$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.22882

โดยที่พบว่าทุกกลุ่มอายุมีความพอใจต่อทางเดินเป็นส่วนใหญ่ โดยกลุ่มอายุ 26 – 40 ปี มีสัดส่วนผู้ที่พอใจมากที่สุด (ร้อยละ 73.0) และกลุ่มอายุ 15 - 25 ปี มีสัดส่วนรองลงมาแต่แตกต่างกันไม่มาก (ร้อยละ 72.9) น้อยที่สุดคือกลุ่มอายุมากกว่า 40 ปี (ร้อยละ 59.1)

ในส่วนผู้ที่ไม่พอใจมี ลักษณะกลับกัน คือ กลุ่มอายุ มากกว่า 40 ปี มีสัดส่วนมากที่สุด (ร้อยละ 31.8) รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 26 -40 ปี (ร้อยละ 16.0) สัดส่วนน้อยที่สุดคือ อายุ 15 - 25 ปี (ร้อยละ 7.1) ซึ่งอาจเป็นได้ว่า ประชากรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ เนื่องจากทางเดินในสวนสาธารณะแห่งนี้มีความกว้างและใช้วัสดุที่เหมาะสมตามมาตรฐานเป็นส่วนใหญ่แล้ว แต่มีข้อสังเกต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ว่าสำหรับ ส่วนที่มีความเห็นพอนั้น กลุ่มที่มีอายุ 15 - 25 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 26 - 40 ปี นั้น มีสัดส่วนที่เด่นชัดใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 73.5, 72.7 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มอายุมากกว่า 40 ปีมีสัดส่วนน้อยกว่าอย่างค่อนข้างชัดเจน (ร้อยละ 57.1) ซึ่งอาจเนื่องมาจากกลุ่มที่อายุมากกว่า 40 ปีเป็นช่วงที่มีการถดถอยของสายตา และสมรรถภาพอื่นๆ ของร่างกายลงอย่างช้า ๆ สม่่าเสมอ โดยที่เราอาจไม่สังเกตเห็น และยังคงใช้ไปได้ดีสูงสุดราว 45 - 50 ปี (Bromley :1975 , Troll : 1975 อ้างถึงใน Dianne E. Papalia :1985 : 458) เมื่อคนกลุ่มอายุมากกว่า 40 ปีนี้ ซึ่งส่วนใหญ่เลือกกิจกรรมวิ่ง (ตารางที่ 1 อายุกับประเภทกิจกรรม) ทำกิจกรรมวิ่งหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ บนทางเดิน เมื่อมีการคิดขีดขีดขวาง อาจสืบเนื่องมาจากผู้ใช้สวนอื่น หรือจากองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในสวนเอง เช่น ต้นไม้ ถึงขยะ ป้าย เป็นต้น มาผสมผสานเข้ากับสมรรถนะของสายตาที่ถดถอยลง และความคล่องตัวของร่างกายในการหลบหลีกที่ลดน้อยลงด้วยแล้ว อาจส่งผลให้มีความต้องการทางเดินที่กว้างขึ้น หรือ มีความต้องการให้อุปสรรคและสิ่งกีดขวางลดน้อยลงอีก เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสายตา และสมรรถนะของร่างกาย ดังนั้น จึงมีสัดส่วนไม่พอใจเพิ่มขึ้นและมีสัดส่วนพอใจลดลง

ตารางที่ 4.18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทกิจกรรมสันทนาการที่เลือกกับความพึงพอใจต่อทางเดิน

ประเภทกิจกรรมสันทนาการ (% row) (% column)	ความพึงพอใจต่อทางเดิน			รวม
	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ	
นั่งเล่นชมทิวทัศน์	75	6	6	83
พูดคุย ทานอาหาร	86.2	6.9	6.9	
	53.8	22.2	21.4	44.4
เดินเล่น	34	14	8	56
	60.7	25	14.3	
	25.8	51.9	28.6	29.9
วิ่งหรือสเก็ตบอร์ด	28	7	14	49
	57.1	14.3	28.6	
	20.5	25.9	50.0	25.7
รวม	137	27	28	192
	71.4	14.1	14.6	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\chi^2 = 23.010 \quad P < 0.05 \quad \text{Sig} = 0.00013 \quad C = 0.32714$$

จากตาราง พบว่า ประเภทกิจกรรมสันทนาการที่เลือกมีความสัมพันธ์กับความกว้างของทางเดิน ($\chi^2 = 23.010$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.32714

โดยพบว่า ทุกกลุ่มกิจกรรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อความกว้างของทางเดิน โดยใน ส่วนผู้พอใจกลุ่มที่มีสัดส่วนมากที่สุด คือ กลุ่มนั่งเล่น (ร้อยละ 86.2) รองลงมา คือ กลุ่มเดินเล่น (ร้อยละ 60.7) และสัดส่วนน้อยที่สุดคือ กลุ่มวิ่งหรือสเก็ตบอร์ด ตามลำดับ (ร้อยละ 57.1)

ที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุจากกลุ่มนั่งเล่น เป็นกลุ่มที่ไม่ได้ใช้ทางเดินประกอบกิจกรรมสันทนาการเลย ใช้เป็นทางเดินสัญจรไปมาเท่านั้น ในข้อเท็จจริงจากการสำรวจทางเดินมีลักษณะกว้างขวางถึง 3 เมตร และใช้วัสดุที่ไม่ลื่น ซึ่งเหมาะสมแล้วจึงทำให้กลุ่มนั่งเล่นฯ มีความพอใจเป็นส่วนใหญ่ในสัดส่วนสูง ขณะที่กลุ่มวิ่ง และกลุ่มเดินเล่นเป็นกลุ่มที่ใช้ทางเดินประกอบกิจกรรม โดยมีการเคลื่อนที่ไปในทางเดิน ด้วยความเร็ว อาจพบสิ่งกีดขวาง หรืออุปสรรคในการประกอบกิจกรรมบ้าง เช่น คนเดินหรือผู้ประกอบกิจกรรมสันทนาการในทางเดินคนอื่น หรือต้นไม้ ดังขยะ เนื่องจากไม่ได้แยกพื้นที่ประกอบกิจกรรมสันทนาการอย่างชัดเจน ทำให้แม้ว่าจะมีความพอใจเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ลดสัดส่วนลงมาน้อยกว่ากลุ่มนั่งเล่น

4.3.3 มุมนั่งสงบส่วนตัว

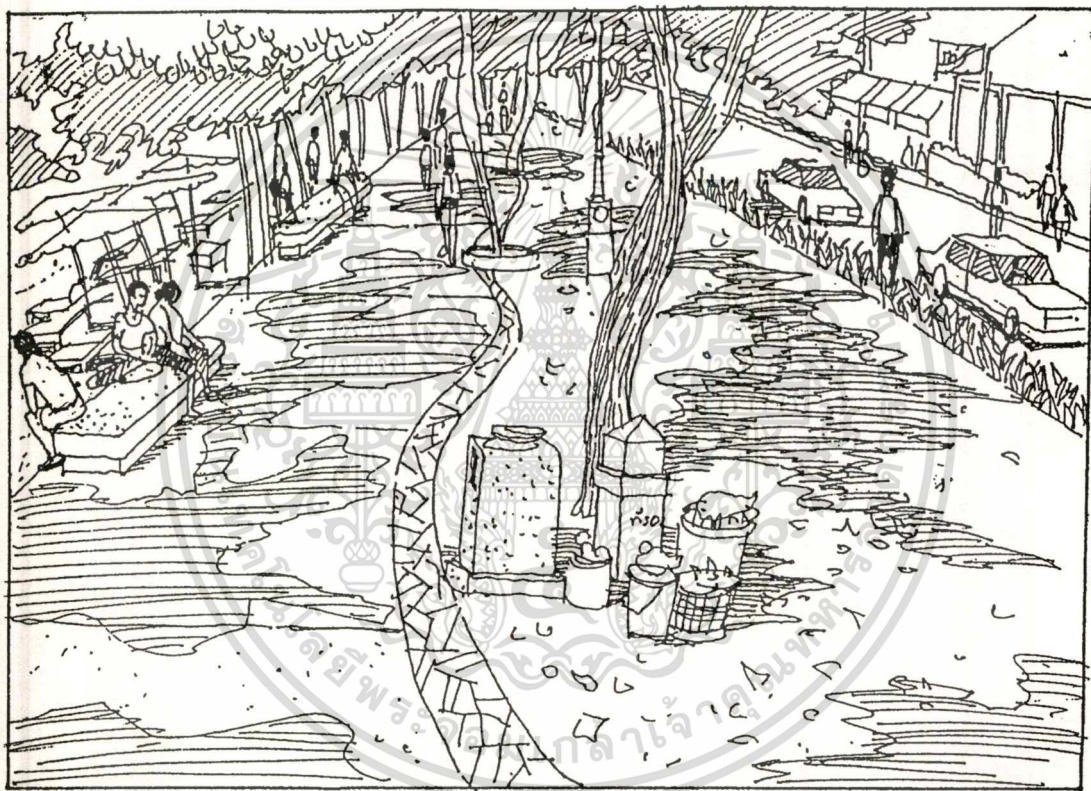
ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลายๆ ต่อจำนวนมุมนั่งสงบส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 39.1) รองลงมา มีสัดส่วนใกล้เคียงกันคือมีน้อย (ร้อยละ 37.5) และน้อยที่สุดคือ มีความเห็นว่ามีมาก (ร้อยละ 23.4) (ดูตารางที่ 4.16 แสดงระดับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบพื้นที่หลัก หน้า 56)

ซึ่งในข้อเท็จจริงพบว่ามุมที่สงบส่วนตัวในสวนมี ค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่เป็นมุมนั่งเล่นที่ใช้ชมทิวทัศน์ ซึ่งไม่เน้นความเป็นส่วนตัว มุมที่มีความเป็นส่วนตัวในปัจจุบันเกิดขึ้นได้ในบางครั้ง เนื่องจากในบางช่วงเวลา ที่มีผู้มาใช้สวนน้อย ที่นั่งที่มีอยู่ มีผู้มานั่งน้อยทำให้สามารถให้ความเป็นส่วนตัวได้ นอกจากนั้นที่นั่งบางแห่งยังถูกยึดครองโดยพ่อค้าแม่ค้าที่มาขายอาหาร เครื่องดื่ม ในพื้นที่ขายหาดจึงขาดที่นั่งที่ให้ความเป็นส่วนตัวไปมาก มุมที่นั่งให้ความเป็นส่วนตัวอีกบริเวณ คือ ในบริเวณช่วงใกล้ ๆ กับ โรงแรมคฤตริสอร์ท ตอนต้นสวน มีผู้มาใช้สวนผ่านน้อย และไม่มีพ่อค้าแม่ค้ามาขายอาหารหรือเครื่องดื่ม ทำให้ค่อนข้างสงบ แต่อย่างไรก็ตามมุมนั่งที่พอจะถือได้ว่าค่อนข้างสงบ ก็นับว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับพื้นที่สวน จึงทำให้ส่วนใหญ่เห็นว่า มีจำนวนที่นั่งแบบมุมเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สงบส่วนตัวมากปานกลางและน้อยในสัดส่วนใกล้เคียงกัน (ภาพที่ 4.3 แสดงมุมมองเล่นส่วนใหญ่ในสวน)

จากการทดสอบไม่พบว่า มีปัจจัยใดมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อจำนวนมุมมองตัวอย่างมีนัยสำคัญ

ภาพที่ 4.3 แสดงลักษณะมุมมองเล่นส่วนใหญ่ในสวน

4.3.4 อากาศ

ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มีความเห็นพอใจต่อคุณภาพอากาศ (ร้อยละ 78.6) รองลงมามีความเห็นเฉย ๆ (ร้อยละ 12.5) น้อยที่สุดคือ ไม่พอใจ (ร้อยละ 8.9) (ดูตารางที่ 4.16 แสดงระดับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบพื้นที่หลัก หน้า 56)

ซึ่งข้อเท็จจริงอากาศในสวนค่อนข้างดีเนื่องจากติดทะเล ได้รับไอทะเล และยังมีลมพัดผ่านเกือบตลอดวัน นอกจากนั้นมัตินไม้ใหญ่ปกคลุมเกือบทั่วบริเวณสวน ได้ต้นไม้มีก๊าซออกซิเจน ทำให้ผู้มาสวนรู้สึกร่มรื่นและสบาย ทำให้ส่วนใหญ่จึงพอใจในสัดส่วนสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการทดสอบไม่พบว่า มีปัจจัยใดมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจต่อคุณภาพของอากาศในสวนสาธารณะ

4.3.5 อุณหภูมิความร้อน

ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มีความเห็นพอใจต่ออุณหภูมิความร้อนในสวน (ร้อยละ 65.6) รองลงมาคือ เฉย ๆ (ร้อยละ 28.6) และไม่พอใจ (ร้อยละ 5.8) (ดูตารางที่ 4.16 แสดงระดับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบพื้นที่หลัก หน้า 56)

ซึ่งตามสภาพจริง อุณหภูมิในสวนไม่สูงนัก เมื่ออยู่ในบริเวณสวน ไม่รู้สึกร้อน อาจเนื่องจากมีลมพัดผ่านตลอดเวลาเนื่องจากอยู่ติดทะเล และมีร่มเงาของต้นไม้ใหญ่ปกคลุมพื้นที่อยู่ตลอดพื้นที่สวนซึ่งช่วยลดความร้อนที่เกิดจากแดดในเวลากลางวันได้อย่างดี ถึงแม้จะร้อนบ้างแต่ไม่มากนัก ทำให้ผู้ใช้งาน ส่วนใหญ่พอใจในสัดส่วนค่อนข้างสูง

จากการทดสอบไม่พบว่า มีปัจจัยใดมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจต่อคุณภาพของอุณหภูมิความร้อนในสวนอย่างมีนัยสำคัญ

4.3.6 ระดับเสียง

ผู้มาใช้สวนใหญ่ มีความพึงพอใจต่อระดับเสียงเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 43.2) รองลงมาคือ เห็นเฉย ๆ (ร้อยละ 39.6) และไม่พอใจ (ร้อยละ 17.2) (ดูตาราง 4.6 แสดงระดับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบพื้นที่หลัก หน้า 56)

ข้อเท็จจริงในสวน มีเสียงรบกวนจากขวดยานบ้างเป็นบางครั้ง ซึ่งเกิดจากผู้ขับขี่ขวดยานบางคนที่ใช้ยานพาหนะที่มีเสียงดังกว่าข้อกำหนด โดยเฉพาะผู้ขับขี่บางคนที่เป็นนักท่องเที่ยวที่มักเช่ามอเตอร์ไซด์ขนาดใหญ่เสียงดังขับ และเร่งเครื่องอย่างคึกคะนองให้มีเสียงดัง แต่ก็มีในช่วงเท่านั้น แต่โดยปกติ ก็มีระดับเสียงไม่ดังมากนัก จึงทำให้ผู้ใช้งานส่วนใหญ่พอใจ แต่มีสัดส่วนผู้พอใจไม่สูงมากนัก และมีสัดส่วนผู้เห็นเฉย ๆ ค่อนข้างเด่นชัด

จากการทดสอบพบว่า ปัจจัยทางด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อระดับเสียง

ตารางที่ 4.19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความพึงพอใจต่อระดับเสียง

อายุของผู้มาใช้สวน (ปี) (% row) (% column)	ระดับความพึงพอใจต่อระดับเสียง			รวม
	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ	
15 - 25	34 48.6 41.0	26 40.0 36.8	8 11.4 24.2	70 36.5
26 - 40	45 45.0 54.2	33 33.0 43.4	22 22.0 66.7	100 52.1
มากกว่า 40	4 18.2 4.8	15 68.2 19.7	3 13.6 9.1	22 11.5
รวม	83 43.2	76 39.6	33 17.2	192 100.0
$\chi^2 = 12.2307$ $P < 0.05$ $Sig = 0.01572$ $C = 0.24472$				

จากตารางพบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับระดับเสียง ($\chi^2 = 12.2307$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.24472

โดยพบว่ากลุ่มอายุ 15 - 25 ปี และ 26 - 40 ส่วนใหญ่พอใจต่อระดับเสียงในสวนสาธารณะ (ร้อยละ 48.6, 45.0 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มอายุมากกว่า 40 ปี มีลักษณะแตกต่างไปคือ ส่วนใหญ่มีความเห็นเฉยๆ (ร้อยละ 68.2) รองลงมาคือ พอใจ (ร้อยละ 18.2) ซึ่งสัดส่วนผู้พอใจมีน้อยกว่าใน 2 กลุ่มแรกอย่างเห็นได้ชัด อาจเป็นได้ว่า ระดับเสียงในสวน อาจไม่ได้รับกวนผู้ที่ใช้สวนมากนัก เนื่องจากระดับเสียงตามสภาพที่พบจริงในสวนสาธารณะก็ค่อนข้างเงียบ แม้จะมีเสียงขยาดยานบ้างแต่ก็เป็นบางครั้ง ในกลุ่มผู้ที่มีอายุมาก เนื่องจากมีการลดถอยทางสมรรถนะของร่างกายและสุขภาพ สายตา การได้ยิน ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงในทางลดลงอย่างช้าๆ จนกระทั่งถึงจุดที่ยังคงใช้ได้ดีสูงสุดราว 45 - 50 ปี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปอย่างคงที่ตลอดเวลา และต่อเนื่อง (Dianne E.Papalia :1985: 459) ในส่วนของการได้ยิน ผู้ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อาจมีบางส่วนมีอาการถดถอยทางการได้ยินค่อนข้างมาก ในการที่จะสนทนาหรือพูดคุยในสวน เมื่อมีเสียงรบกวนไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม้เพียงเล็กน้อยก็อาจจะลดระดับความสามารถในการได้ยินลงอีก จึงลดระดับความพอใจลงมา เลือกลงความเห็น เลข ๆ แทนเป็นส่วนใหญ่ และเลือกลงความเห็นพอใจในสัดส่วนรองลงมา ในขณะที่กลุ่มประชากรที่มีอายุน้อยกว่าอาจไม่มีอาการลดถอยทางการได้ยินเช่นนี้ หรือมีใน ระดับที่รุนแรงน้อยกว่า จึงมีความเห็นพอใจเป็นส่วนใหญ่และมีสัดส่วนผู้พอใจมากกว่า

4.3.7 ต้นไม้

4.3.7.1 ต้นไม้ใหญ่

ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มีความเห็นพึงพอใจต่อต้นไม้ใหญ่ (ร้อยละ 77.1) รองลงมา มีความเห็นไม่พอใจ (ร้อยละ 14.1) และมีความเห็นเฉย ๆ (ร้อยละ 8.9) (ตารางที่ 4.16 หน้า 56)

ในสภาพความเป็นจริง ต้นไม้ใหญ่ในสวน ส่วนมากเป็นต้นไม้เดิมๆที่มีอยู่แล้ว อายุ ประมาณ 10-15 ปี มีความร่มรื่นค่อนข้างมาก เนื่องจากต้นไม้มีขนาดใหญ่มีกิ่งใบที่หนาแน่นปกคลุมพื้นที่เกือบทั่วทั้งสวนซึ่งมีลักษณะแคบยาว จึงทำให้ผู้ใช้งานได้รับเงาโดยตลอด โดยต้นไม้ส่วนใหญ่มีลักษณะค่อนข้างสมบูรณ์ พันธุ์ไม้ทั่วไป ประกอบด้วย สน หูกวาง กระจินณรงค์ มะพร้าว โดยส่วนมากจะเป็น หูกวาง และกระจินณรงค์มากที่สุด ทำให้ผู้ใช้งานมีสัดส่วนผู้พอใจสูง (ภาพที่ 4.4)

ภาพที่ 4.4 ต้นไม้ใหญ่ในสวนสาธารณะ

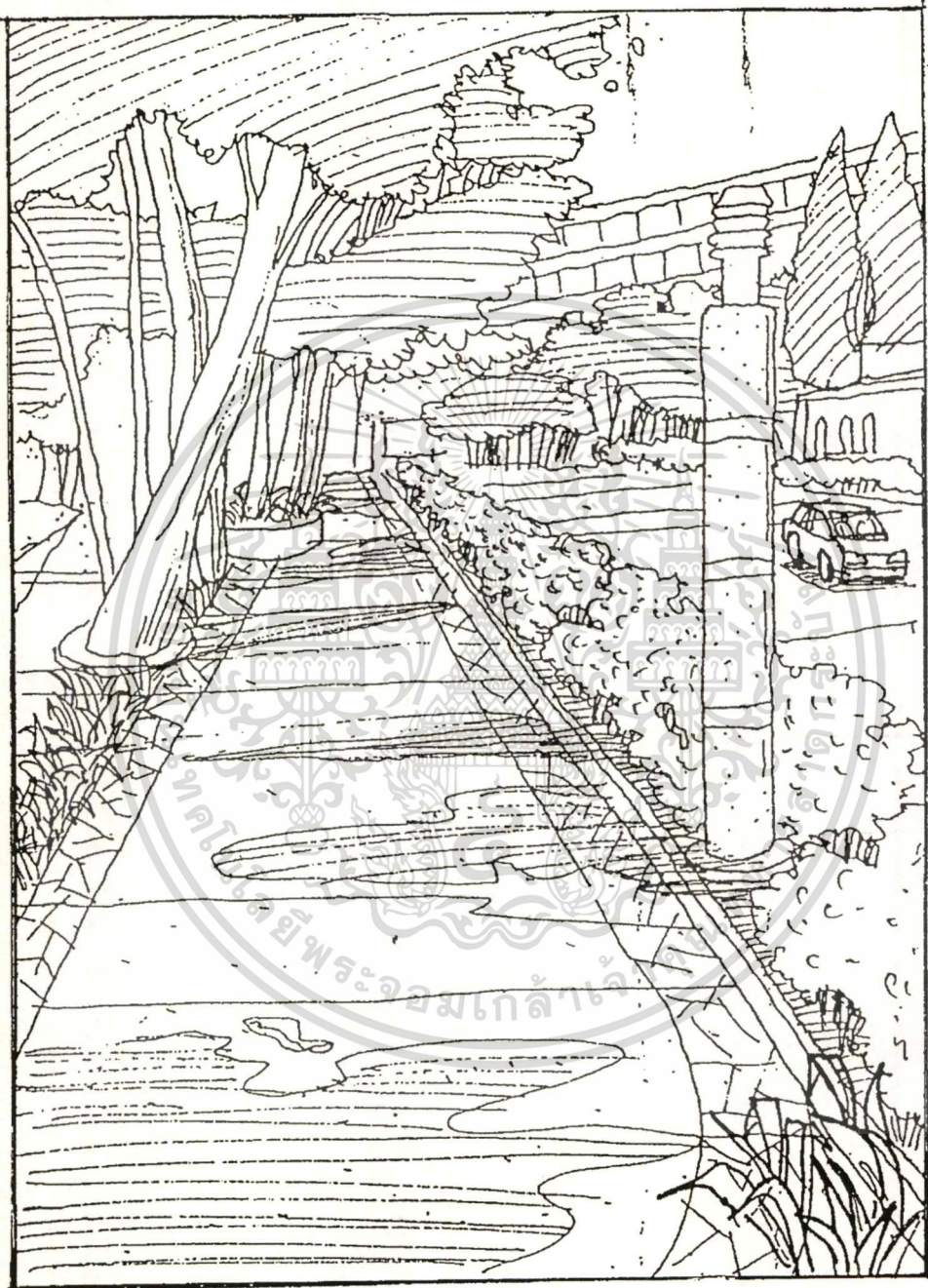
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.7.2 ไม้ดอก ไม้ประดับ

ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มีความเห็นพึงพอใจต่อไม้ดอก ไม้ประดับ (ร้อยละ 39.1) รองลงมา มีความเห็นไม่พอใจ (ร้อยละ 33.9) และมีความเห็นเฉย ๆ (ร้อยละ 27.1) (ดูตารางที่ 4.16 หน้า 56)

ในสภาพจริง ไม้ดอก ไม้ประดับส่วนหนึ่งปลูก เป็นแนวยาวตั้งแต่จุดเริ่มต้นสวน ไปจนถึงปลายสวน โดยปลูกในแนวความยาวถนน กั้นระหว่างพื้นที่สวนกับพื้นที่ถนน เป็นแถบกว้างประมาณ 2 เมตรยาวโดยตลอดยกเว้น บางจุดที่เว้นเป็นทางเดินเข้าสวน หรือให้รถลากเรือลงบ้าง โดย ต้นไม้ที่ใช้มีหลากหลายพันธุ์ เช่น กระจุมทองเหลือง หูปลาช่อนแดง เฟื่องฟ้า เข็มเศรษฐี ขาไก่ นอกจากนั้นภายในพื้นที่สวนเอง ก็มีไม้ดอก ไม้ประดับแซมอยู่เป็นหย่อมๆ ตลอดพื้นที่ของสวน ต้นไม้เหล่านี้ต้องทำการเปลี่ยนแปลงและบำรุงรักษาอยู่ตลอดเวลาโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สวนคงความสวยงามอยู่เสมอ แต่เนื่องจากไม้ดอก ไม้ประดับ มีอายุไม่ยืนยาวนัก บางส่วนตาย บางส่วนเสียหายจากการถูกผู้ใช้งานที่เป็นนักท่องเที่ยวเหยียบย่ำบ้าง ในวันที่มีผู้มาสวนหนาแน่น โดยเฉพาะในวันหยุดเทศกาลสำคัญที่ติดต่อกันนาน เช่น งานเทศกาลพญา เทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ซึ่งมีตลอดปี การปลูกใหม่หรือซ่อมแซมต้องใช้เวลาบ้างที่จะทำให้สวยงามดั้งเดิม หรือ บางทีก็ต้องรอการอนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างตามระบบราชการซึ่งใช้เวลาเช่นกัน ทำให้ บางที่ผู้ใช้งานก็เห็นภาพความไม่สวยงามสมบูรณ์ของไม้ดอก ไม้ประดับ ทำให้แม้ว่าผู้ใช้งานส่วนใหญ่จะพอใจ แต่ก็มีสัดส่วนไม่สูงมากนัก (ดูภาพที่ 4.5 แสดงบริเวณไม้ดอก ไม้ประดับในบริเวณพื้นที่สวน)

ภาพที่ 4.5 แสดงบริเวณไม้ดอก ไม้ประดับในบริเวณพื้นที่สวน

จากการทดสอบพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อไม้ดอก ไม้ประดับ คือ ระดับการศึกษาของผู้มาใช้สวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความพึงพอใจต่อไม้ดอก ไม้ประดับ

ระดับการศึกษา (% row) (% column)	ระดับความพึงพอใจต่อไม้ดอก ไม้ประดับ			รวม
	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ	
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	27	13	13	53
	50.9	24.5	24.5	
	36.0	20.0	25.0	
มัธยมศึกษา อนุปริญญา	38	37	20	95
	40.0	38.9	21.5	
	50.7	56.9	38.5	
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	10	15	19	44
	22.7	34.1	43.2	
	13.3	23.1	36.5	
รวม	75	65	52	192
	39.1	33.9	27.1	

$$\chi^2 = 12.6463 \quad P < 0.05 \quad \text{Sig} = 0.01314 \quad C = 0.24859$$

จากตารางพบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจต่อไม้ดอก ไม้ประดับ ($\chi^2 = 12.6463$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.24859

โดยพบว่ากลุ่มการศึกษาด้านต่ำกว่ามัธยมศึกษา และกลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรืออนุปริญญาส่วนใหญ่พอใจต่อไม้ดอก ไม้ประดับ โดยกลุ่มการศึกษาระดับต่ำกว่ามัศึกษามีสัดส่วนมากกว่าอย่างเห็นได้ค่อนข้างชัด (ร้อยละ 50.9 และ ร้อยละ 40.0 ตามลำดับ) และในกลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรืออนุปริญญา มีสัดส่วนเฉยๆ เด่นชัดใกล้เคียงกับพอใจ (ร้อยละ 38.9, 40.0) ในขณะที่กลุ่มการศึกษาด้านมัธยมนั้น ความเด่นชัดอยู่ในส่วนผู้มีความเห็นพอใจอย่างชัดเจน ส่วนเดียว ส่วนกลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่ามีลักษณะตรงข้าม คือ ส่วนใหญ่ไม่พอใจต่อไม้ดอก ไม้ประดับ (ร้อยละ 43.2) และหากจะแยกพิจารณาเฉพาะส่วนผู้พอใจ พบว่าสัดส่วนผู้พอใจในแต่ละกลุ่มการศึกษาจะน้อยลงตามระดับการศึกษาที่เพิ่มขึ้น คือ กลุ่มต่ำกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใช้เห็นประโยชน์ในการนำเอกสารนี้ไปเผยแพร่หรือทำซ้ำ กรุณาแจ้งเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มัธยม ฯ มากที่สุด (ร้อยละ 50.9) รองลงมาเป็นกลุ่มมัธยม ฯหรืออนุปริญญา (ร้อยละ 40.0) น้อยที่สุดคือ กลุ่มปริญญาตรีหรือสูงกว่า (ร้อยละ 22.7)

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะกลุ่มประชากรที่มีการศึกษาที่สูง ยิ่งผ่านการเรียนรู้ในรายละเอียดมากขึ้น และมีความรอบรู้ในหลายด้านขึ้น เมื่อเรียนรู้แล้วก็นำเอาความรู้นั้นมาสะสมเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ของตนเอง (Henry L. Roediger III : 1984 : 229) เมื่อนำเอาความรู้ที่มีมาประเมินไม้ดอกไม้ประดับในสวน ฯ ผลที่ได้จากการประเมินเปรียบเทียบกับผลการประเมินของกลุ่มประชากรที่มีความรู้ต่ำกว่า จึงมีส่วนของผู้พอใจน้อยกว่า เนื่องจากมาตรฐานหรือเกณฑ์ในการประเมินของผู้มีการศึกษาสูงมีมากกว่าผู้มีการศึกษาต่ำกว่า หากไม่สอดคล้องกับมาตรฐานที่ตั้งหรือคาดหวังไว้ จึงลดระดับความพอใจลง ส่งผลให้ในกลุ่มการศึกษาระดับมัธยม ฯหรืออนุปริญญามีสัดส่วนผู้พึงพอใจน้อยกว่ากลุ่มต่ำกว่ามัธยม ฯ และไปมีส่วนมากขึ้นในส่วนที่มีความคิดเห็นเฉย ๆ แทน และมีสัดส่วนไม่พอใจมากที่สุดในกลุ่มปริญญาตรีหรือสูงกว่า

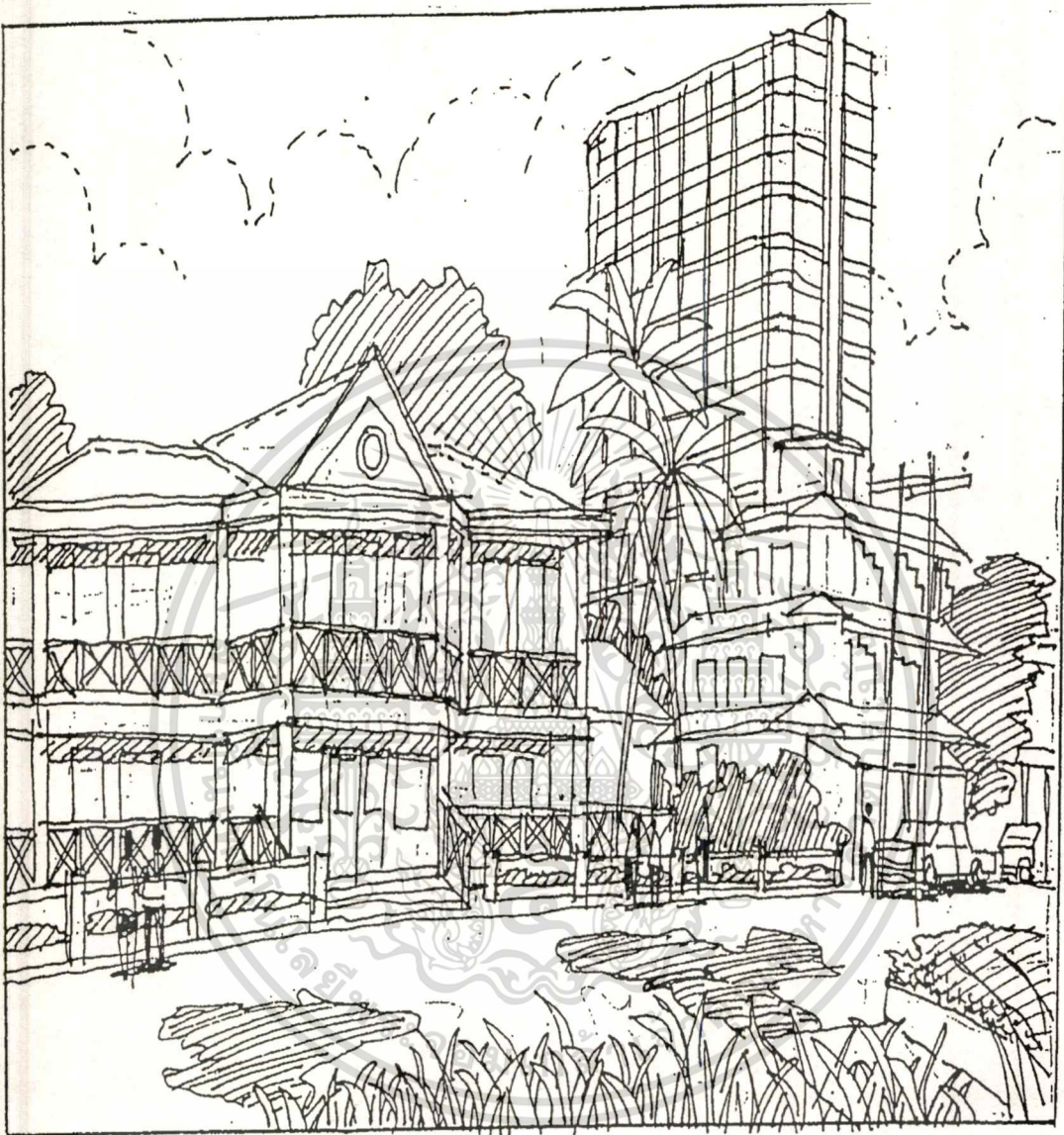
4.3.8 ทิวทัศน์

4.3.8.1 ทิวทัศน์ทางด้านถนน

ผู้ที่มาใช้สวนส่วนใหญ่พอใจต่อทิวทัศน์ทางด้านถนน (ร้อยละ 45.3) รองลงมาคือ เฉย ๆ (ร้อยละ 42.2) และไม่พอใจ (ร้อยละ 12.5) (ดูตารางที่ 4.16 หน้า 56)

ในสภาพความจริง ส่วนใหญ่ทิวทัศน์ด้านถนนเป็นทิวทัศน์ของอาคารที่อยู่ริมถนนสายเลียบชายหาด โดยเริ่มจากแยกคูสิริศรีสุรทัมาจนถึงแยกพิทยากลาง อาคารส่วนใหญ่เป็นโรงแรมขนาดใหญ่ที่มีการออกแบบไว้อย่างดี มีพื้นที่โล่งปลูกต้นไม้ใหญ่และไม่ประดับค่อนข้างมีระเบียบ แม้ว่าบางส่วนจะเป็นอาคารพาณิชย์ประเภทตึกแถว แต่ก็ไม่หนาแน่นและต่อเนื่องมากนัก แต่ในส่วนที่เลขพิทยากลางไปจนถึงจุดพื้นที่สวนอีกด้านบริเวณท่าเทียบเรือซึ่งคร่าวพิทยาได้ ทิวทัศน์อาคารประกอบไปด้วยอาคารพาณิชย์ประเภทตึกแถว ศูนย์การค้า ร้านค้า บาร์เบียร์ มีความหนาแน่นสูงและมีต้นไม้และพื้นที่สีเขียวน้อยกว่า มีลักษณะค่อนข้างหลากหลาย ไม่ค่อยกลมกลืนกันจนบางส่วนดูอึดอัดและไม่สวยงามเหมือนช่วงจากคูสิริศรีสุรทัมาถึงพิทยากลาง ทำให้ผู้ที่ใช้สวนแม้ว่าโดยภาพรวมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ แต่สัดส่วนไม่สูงมาก ไปมีส่วนเด่นชัดในกลุ่มความเห็นเฉย ๆ ซึ่งมีสัดส่วนรองลงมา (ดูภาพที่ 4.6 แสดงทิวทัศน์ด้านถนน)

ภาพที่ 4.6 แสดงทิวทัศน์ด้านถนน

จากการทดสอบพบว่า เพศของผู้มาใช้สวนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อทิวทัศน์
ด้านถนนอย่างมีนัยสำคัญทางด้านสถิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง เพศของผู้ใช้สวนกับความพึงพอใจต่อทิวทัศน์ทางด้านถนน

เพศ	ระดับความพึงพอใจต่อทิวทัศน์ทางด้านถนน			รวม
	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ	
%row %column				
ชาย	45 37.5 51.7	57 47.5 70.4	18 15.0 75.0	120 62.5
หญิง	42 58.3 48.3	24 33.3 29.6	6 8.3 25.0	72 37.5
รวม	87 45.3	81 42.2	24 12.5	192 100

$$\chi^2 = 8.0510 \quad p < 0.05 \quad \text{sig} = 0.01785 \quad c = 0.20061$$

จากตารางพบว่าเพศของผู้ใช้สวนมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจต่อทิวทัศน์ทางด้านถนน ($\chi^2 = 8.0510$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.20061

โดยพบว่าเพศหญิงส่วนใหญ่พอใจ (ร้อยละ 58.3) ในขณะที่เพศชายส่วนใหญ่ เฉย ๆ (ร้อยละ 47.5) และหากพิจารณาในส่วนผู้พอใจในแต่ละกลุ่มเพศ เพศหญิงมีสัดส่วนสูงกว่าเพศชาย (ร้อยละ 58.3, 37.5) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โดยเฉลี่ยแล้วเพศชายจะมีทักษะทางด้านคณิตศาสตร์และความสัมพันธ์ต่างๆทางด้านพื้นที่ (เช่น มุมมองต่าง ๆ ของวัตถุ) ดีกว่าเพศหญิง (Diane E. Papalia :1985 : 438) ทิวทัศน์ทางด้านถนนประกอบไปด้วย อาคาร ทางเท้า ซึ่งส่วนใหญ่คือ องค์ประกอบทางด้านสิ่งปลูกสร้างอาคาร เป็นเรื่องของมุมมองและความเป็นระเบียบของวัตถุซึ่งเป็นทักษะที่เพศชายเข้าใจได้ดีกว่าเพศหญิง เมื่อได้พิจารณาในรายละเอียดของทิวทัศน์ทางด้านถนนแล้ว เพศชายอาจนำเอาประสบการณ์และทักษะที่มีมากกว่าเพศหญิงนี้ ร่วมในการพิจารณา เมื่อพบเห็นข้อบกพร่องในรายละเอียดที่เกิดขึ้นในสภาพจริง แม้เล็กน้อยแต่ด้วยทักษะที่ดีจึงสังเกตเห็นและลดความพอใจลง ในขณะที่เพศหญิงอาจสังเกตไม่เห็นและมองข้าม ทำให้เพศชายมีสัดส่วนผู้พอใจน้อยกว่า เนื่องจากบางส่วนลดระดับความพอใจลงสู่ระดับเฉยๆ หรือไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการทดสอบไม่พบว่ามึ่ปัจจัยใดมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อวิทัศน์ทางด้านทะเลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความพึงพอใจต่อการจัดการ

การจัดการในพื้นที่สวน ครอบคลุมไปด้วย การจัดการด้านต่าง ๆ ดังตารางแสดงความพึงพอใจต่อการจัดการ ดังนี้

ตารางที่ 4.22 แสดงความพึงพอใจต่อการจัดการ

ความพึงพอใจต่อ การจัดการ	ระดับความพึงพอใจ			รวม
	พอใจ	เฉย ๆ	ไม่พอใจ	
จำนวนคน ร้อยละ				
การบำรุงรักษา ต้นไม้	73 (38.0) #	61 (31.8)	58 (30.2)	192 (100)
การบำรุงรักษา พื้นที่ อุปกรณ์	72 (37.5) #	59 (30.7)	61 (31.8)	192 (100)
การรักษาความ สะอาด	87 (45.3) #	40 (20.8)	65 (33.9)	192 (100)

หมายถึง จำนวนร้อยละมากที่สุดในการจัดการแต่ละด้าน

จากตารางพบว่า ผู้ใช้สวนส่วนใหญ่พอใจในการจัดการทุกด้านแต่มีสัดส่วน ไม่เด่นชัดนัก โดยการจัดการด้านที่ผู้ใช้สวนมีสัดส่วนพอใจสูงที่สุด คือ การจัดการด้านการรักษาความสะอาด (ร้อยละ 45.3)

4.3.9 การบำรุงรักษาต้นไม้

ผู้ที่มาใช้สวนส่วนใหญ่พอใจต่อการบำรุงรักษาต้นไม้ (ร้อยละ 38.0) รองลงมา คือ เฉย ๆ (ร้อยละ 31.8) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับไม่พอใจ (ร้อยละ 30.2) (ดูตารางที่ 4.22)

ข้อเท็จจริง การบำรุงรักษาต้นไม้เป็นความรับผิดชอบของงานควบคุมและบำรุงสถานที่ ฝ่ายสวนสาธารณะ กองการโยธา สำนักการช่าง เมืองพัทยา เป็นผู้ดูแลรักษา โดยจัดพนักงานคอย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดูแลรักษาเป็นประจำ ปัญหาอุปสรรคในการจัดการส่วนนี้คือ ในวันหยุดหรือมีการจัดงานเทศกาล มีจำนวนผู้มาใช้สวนมาก เกิดการเหยียบย่ำจนต้นไม้เสียหาย พนักงานต้องมาซ่อมแซม แต่กว่าจะมาซ่อมแซมหรือปลูกใหม่ให้ ต้นไม้โตเท่าเทียมกับต้นเดิมที่อยู่ใกล้เคียง อาจทำให้ผู้พบเห็นเกิดความรู้สึกว่าเป็นความบกพร่องของผู้รับผิดชอบ ดังได้กล่าวไว้ในหัวข้อ ไม้ดอก ไม้ประดับ หน้า 67 จึงทำให้สัดส่วนผู้พอใจไม่สูงมาก ในขณะที่สัดส่วนอื่นๆและไม่พอใจแม้ว่าจะไม่ใช่ส่วนใหญ่ แต่ก็มีส่วนเด่นชัดที่ควรจะไปพิจารณาหาทางแก้ไขต่อไป

จากการทดสอบไม่พบว่า มีปัจจัยใดมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการบำรุงรักษาด้านไม้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3.10 การบำรุงรักษาพื้นที่กิจกรรม อุปกรณ์

ผู้ที่ใช้สวนส่วนใหญ่พอใจต่อการบำรุงรักษาพื้นที่กิจกรรม, อุปกรณ์ (ร้อยละ 37.5) รองลงมาคือ ไม่พอใจ (ร้อยละ 31.8) และเฉย ๆ ซึ่งใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 30.7) (ดูตารางที่ 4.22)

ในสภาพจริง การจัดการบำรุงรักษาพื้นที่กิจกรรมฯและอุปกรณ์เป็นหน้าที่ของงานควบคุมและบำรุงสถานที่ กองการโยธา สำนักการช่าง เมืองพัทยา เช่นเดียวกันกับการดูแลรักษาต้นไม้ หากอุปกรณ์และสิ่งปลูกสร้างที่ไม่ใช่ต้นไม้มีการชำรุดเสียหาย เจ้าหน้าที่ในส่วนนี้จะเป็นผู้จัดการปัญหาที่พบเห็น คือ บริเวณถนนชายหาดนี้ มีท่อระบายน้ำเพื่อระบายน้ำฝนลงสู่ทะเลขนาดเล็กเกินไป ไม่สัมพันธ์กับปริมาณน้ำฝนในหน้าฝนที่รวบรวมมาจากพื้นที่ที่สูงกว่าปล่อยลงสู่ทะเล ทำให้น้ำล้นท่อในหน้าฝนเอ่อมาท่วมบริเวณสวน และบริเวณจุดที่เป็นที่ลุ่มน้ำจะใช้เป็นช่องทางทำให้พื้นสวนบริเวณนั้นชำรุด ทุดตัว คอนกรีตยุบตัว บันไดทรุด เชื้อนหัก เป็นต้น เกือบทุกปี ต้องซ่อมแซมตลอดในฤดูฝนและการซ่อมแซมงานโครงสร้างมักใช้เวลานาน และเกิดความไม่เรียบร้อยและสะดวกแก่ผู้มาใช้และนักท่องเที่ยว ทำให้ผู้ใช้สวนที่พบเห็นซึ่งแม้ว่าส่วนใหญ่จะพอใจต่อการบำรุงรักษาพื้นที่กิจกรรม แต่สัดส่วนผู้พอใจไม่สูงนัก ในขณะที่สัดส่วนเฉยๆและไม่พอใจเด่นชัดพอสมควร อย่างไรก็ตามปัญหานี้กำลังจะหมดไปเนื่องจากรัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียแก่เมืองพัทยา ซึ่งจะมีส่วนแก้ปัญหาลงมือรวมในโครงการด้วย ขณะนี้โครงการได้เริ่มดำเนินการแล้ว คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2543

จากการทดสอบไม่พบว่า มีปัจจัยใดมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการบำรุงรักษาพื้นที่กิจกรรม อุปกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3.11 การรักษาความสะอาด

ผู้ที่มาใช้สวนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการรักษาความสะอาด (ร้อยละ 45.3) รองลงมาคือ ไม่พอใจ (ร้อยละ 33.9) และเฉย ๆ (ร้อยละ 20.8) (ดูตารางที่ 4.22)

ตามสภาพจริงหน่วยงานที่เป็นผู้ดูแลความสะอาด ได้แก่ กองอนามัยและสิ่งแวดล้อม เมืองพัทยา โดยมีหน้าที่ในการจัดเก็บขยะ และสิ่งรกรุงรังภายในพื้นที่สวนเป็นประจำ ในปัจจุบันเมืองพัทยาได้ให้สัมปทานแก่บริษัทเอกชน ได้แก่ บริษัท ฉัตรไทย จำกัด เป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บขยะทั้งหมดในเมืองพัทยาโดยให้จ่ายผลประโยชน์ตอบแทน บริษัทดังกล่าวจะมาเก็บขยะบริเวณสวนที่คนงานทำความสะอาดได้จัดกวาดเก็บมารวมไว้เป็นถุง หรือใส่ภาชนะในที่เก็บไว้แล้ว และนำไปทิ้งที่ถังขยะของเมืองพัทยา หรือดำเนินการตามกรรมวิธีต่อไป ปัญหาในส่วนนี้คือ ในสวนฯ ปกติมีการจัดเก็บขยะวันละครั้ง แต่เนื่องจากขยะมีจำนวนมากซึ่งเกิดจากการที่นักท่องเที่ยวและผู้ที่ใช้สวนสาธารณะวนเวียนเข้ามาใช้พื้นที่สวนสาธารณะ อีกทั้งร้านค้าในบริเวณสวนและตรงข้ามสวนนำขยะมาทิ้งบริเวณสวน ถึงขยะเต็มไม่พอดึงต้องนำมาเสริมเพิ่มแต่ยังไม่พอบ้างในบางครั้ง จึงมีขยะตกค้างมากในบริเวณสวนสาธารณะ เกิดความสกปรกไม่น่าดู การจัดเก็บขยะก็ทำได้ไม่สะดวกนักเนื่องจากนักท่องเที่ยวและผู้มาใช้สวนมีจำนวนมาก ทำให้ในบางครั้งผู้พบเห็นอาจรู้สึกว่าการจัดเก็บขยะหรือรักษาความสะอาดทำได้ไม่ดีนัก จึงทำให้มีสัดส่วนผู้พอใจไม่สูงนัก ในขณะที่สัดส่วนผู้ไม่พอใจค่อนข้างสูงพอสมควรที่จะได้รับการพิจารณาในการปรับปรุงแก้ไขในอนาคตต่อไป

จากการทดสอบ ไม่พบว่ามีการจ่ายใดมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการรักษาความสะอาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.4 วิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในสวน

4.4.1 ระดับการจำหน่ายได้

ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่จำหน่ายคนได้มากกว่า 5 คน (ร้อยละ 53.1) รองลงมาคือจำหน่ายใครไม่ได้เลย (ร้อยละ 26.6) และน้อยที่สุดคือ จำหน่ายได้น้อยกว่า 5 คน (ร้อยละ 20.3)

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนคนที่จำหน่ายได้

จำนวนคนที่จำหน่ายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำหน่ายไม่ได้เลย	51	26.6
น้อยกว่า 5	39	20.3
มากกว่า 5	102	53.1
รวม	192	100

จากการทดสอบพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่จำหน่ายได้ ได้แก่ ประเภทกิจกรรมสันทนาการ และ ความถี่ในการมาใช้สวน

ตารางที่ 4.24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทกิจกรรมสันทนาการกับจำนวนคนที่จำหน่ายได้

ประเภทกิจกรรม สันทนาการ (% row)	จำนวนคนที่จำหน่ายได้			รวม
	(% column) ไม่มีเลย	น้อยกว่า 5	มากกว่า 5	
นั่งเล่นชม ทิวทัศน์, พุด คุย, ทานอาหาร	35 40.2 68.6	26 29.9 66.7	26 29.9 25.5	87 45.3
เดินเล่น	8 14.3 15.7	9 16.1 23.1	39 69.6 38.2	56 29.2
วิ่ง	8 16.3 15.7	4 8.2 10.3	36 75.5 36.3	49 25.5
รวม	51 26.6	39 20.3	102 53.1	192 100.0

$$\chi^2 = 35.552 \quad p < 0.05 \quad \text{sig} = 0.0000 \quad c = 0.39527$$

จากตารางพบว่าประเภทกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่จำหน่ายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.39527

โดยพบว่ากลุ่มนั่งเล่น ส่วนใหญ่จำหน่ายคนไม่ได้เลย (ร้อยละ 40.2) ส่วนกลุ่มเดินเล่น และกลุ่มวิ่งหรือเล่นสเก็ตบอร์ดส่วนใหญ่จำหน่ายคนได้มากกว่า 5 คน (ร้อยละ 69.5, 75.5 ตามลำดับ) และหากพิจารณาในส่วนจำหน่ายได้มากกว่า 5 คนในทุกกลุ่มกิจกรรม พบว่า สัดส่วนมากขึ้นตามกลุ่มที่เคลื่อนที่เร็วขึ้น กล่าวคือ กลุ่มวิ่งเป็นกลุ่มเคลื่อนที่เร็วสุดมีสัดส่วนมากที่สุด (ร้อยละ 75.5) รองลงมาคือกลุ่มเดินเล่นซึ่งเคลื่อนที่เช่นกันแต่ช้ากว่ากลุ่มวิ่ง (ร้อยละ 69.6) น้อยที่สุดคือกลุ่มนั่งเล่นซึ่งไม่เคลื่อนที่เลยหรือเคลื่อนที่น้อยมาก (ร้อยละ 29.9) สาเหตุอาจเป็นเพราะว่าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การที่ประกอบกิจกรรมสันทนาการ ประเภทที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วจะได้ระยะทางไปในสวนฯ มากกว่า และทั่วถึงกว่าการไม่เคลื่อนที่หรือเคลื่อนที่ช้า เนื่องจากทางเดินมีลักษณะขนานไปกับความยาวของสวน ยิ่งเคลื่อนที่เร็วยิ่งไปได้ทั่วถึงและไกลกว่าเคลื่อนที่ช้า จึงทำให้ทั้งเดินเล่น และวิ่งซึ่งใช้เส้นทางเดียวกันพบผู้คนได้มาก กว่านั่งเล่นๆ และเนื่องจากการวิ่งเป็นกิจกรรมที่เคลื่อนที่เร็วที่สุดได้ระยะทางยาว ไกล ทั่วถึงกว่าการเดินเล่น จึงมีสัดส่วนผู้จำหน่ายคนมากกว่า 5 คนสูงกว่าเดินเล่น ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องโอกาสในการพบคนมากกว่า หรือความใกล้ชิดกันเนื่องจากอยู่ในที่ที่คนผ่านหรือผ่านพบคนมากกว่า (proximity) อันเป็นปัจจัยหนึ่งที่ดึงดูดผู้คนให้สนใจกัน (attract) จึงเกิดการจำหน่ายได้ และอาจดำเนินการปฏิสัมพันธ์ในขั้นอื่นได้ต่อไป (Diane E. Papalia :1985)

ตารางที่ 4.25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการใช้สวนกับจำนวนคนที่จำหน่ายได้

จำนวนครั้ง/เดือน ที่มาใช้สวน (% row) (% column)	จำนวนคนที่จำหน่ายได้			รวม
	ไม่มีเลย	น้อยกว่า 5	มากกว่า 5	
1 - 2	33 55.9 64.7	13 22.0 33.3	13 22.0 12.7	59 30.7
3 - 10	8 23.5 15.7	8 23.5 20.5	18 52.9 17.6	34 17.7
มากกว่า 10	10 10.1 19.6	18 18.2 46.2	71 71.7 69.6	99 50.8
รวม	51 26.6	39 20.3	102 53.1	192 100

$$\chi^2 = 47.034 \quad p < 0.05 \quad \text{sig} = 0.0000 \quad c = 0.44359$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางพบว่าความถี่ในการมาใช้สวนมีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่จำหน่ายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.44359

โดยพบว่ากลุ่มมาใช้สวน 1 - 2 ครั้ง / เดือน ส่วนใหญ่จำหน่ายใครไม่ได้เลย (ร้อยละ 55.9) ในขณะที่กลุ่มมาสวน 3 - 10 ครั้ง / เดือน และมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน ส่วนใหญ่จำหน่ายคนได้มากกว่า 5 คน (ร้อยละ 52.9 ,71.7 ตามลำดับ) โดยหากพิจารณาเปรียบเทียบในส่วนจำหน่ายคนได้มากกว่า 5 คนในทุกกลุ่มความถี่ในการมาใช้สวน พบว่า สัดส่วนเพิ่มขึ้นตามความถี่ที่มาสวนเพิ่มขึ้น กล่าวคือ กลุ่มมาสวน มากกว่า 10 ครั้ง / เดือนมากที่สุด (ร้อยละ 71.7) รองลงมาคือ มาสวน 3-10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 52.9) น้อยที่สุดคือ 1-2 ครั้ง/เดือน (ร้อยละ 22.0) และหากพิจารณาในส่วนจำหน่ายคนไม่ได้เลยในทุกกลุ่มความถี่มาใช้สวน พบว่ามีลักษณะกลับกัน คือมากที่สุดกลายเป็นกลุ่ม มาสวน 1-2 ครั้ง/เดือน (ร้อยละ 55.9) รองลงมาคือ 3-10 ครั้ง/เดือน (ร้อยละ 23.5) น้อยที่สุดคือมากกว่า 10 ครั้ง/เดือน (ร้อยละ 10.4) อาจอธิบายได้ว่า เป็นเพราะผู้ที่มาสวนบ่อย พบหน้าผู้คนบ่อยและมากกว่า จึงมีโอกาสจำหน่ายได้มากกว่า ซึ่งก็สอดคล้องกับปัจจัยที่เกิดจากความใกล้ชิด ความบ่อยในการพบกัน (Proximity) ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลเกิดการดึงดูดหรือถูกดึงดูดโดยผู้อื่นให้เกิดความสนใจ ซึ่งก็ทำให้จำได้ และอาจเกิดการปฏิสัมพันธ์กันในลำดับถัดมา (Diane E. Papalia:1985:625)

4.4.2 ระดับการทักทายกัน

ผู้ที่มาใช้สวนส่วนใหญ่ทักทายคนมากกว่า 5 คน (ร้อยละ 43.8) รองลงมาคือ ทักทายน้อยกว่า 5 คน (ร้อยละ 30.2) และไม่ทักทายใครเลย (ร้อยละ 26.0)

ตารางที่ 4.26 แสดงจำนวนคนที่ทักทาย

จำนวนคนที่ทักทาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีใครเลย	50	26.0
น้อยกว่า 5 คน	58	30.2
มากกว่า 5 คน	84	43.8
รวม	192	100

จากการทดสอบพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนผู้คนที่ทักทายคือ เพศ และความถี่ในการใช้สวนสาธารณะ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับจำนวนคนที่ตกทายเป็นด้วย

เพศ (% row) (% column)	จำนวนคนที่ตกทายเป็นด้วย			รวม
	ไม่มีเลย	น้อยกว่า 5	มากกว่า 5	
ชาย	26 21.7 52.0	28 23.3 48.3	66 55.0 78.6	120 62.5
หญิง	24 33.3 48.0	30 41.7 51.7	18 25.0 21.4	72 37.5
รวม	50 26.0	58 30.2	84 43.8	192 100.0

$$\chi^2 = 16.616 \quad p < 0.05 \quad \text{sig} = 0.00030 \quad c = 0.28222$$

จากตารางพบว่า เพศของผู้ใช้ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่ตกทายเป็นด้วย ($\chi^2=16.616$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.28222

โดยเพศชายส่วนใหญ่ตกทายเป็นคนมากกว่า 5 คน (ร้อยละ 55.0) ส่วนเพศหญิงส่วนใหญ่ตกทายเป็นคนน้อยกว่า 5 คน (ร้อยละ 41.7) โดยเพศชายมีสัดส่วนมากกว่าเพศหญิงในส่วนตกทายเป็นคนมากกว่า 5 คนเพียงส่วนเดียว (ร้อยละ 55.0, 25.0 ตามลำดับ) ในส่วนที่เหลือ เพศหญิงมีสัดส่วนมากกว่าเพศชายทั้งหมดโดยไม่ตกทายเป็นใครเลย (ร้อยละ 33.3, 21.7 ตามลำดับ) และตกทายเป็นน้อยกว่า 5 คน (ร้อยละ 41.7, 23.3 ตามลำดับ) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ เพศชายมักเป็นผู้มีการแสดง ออกมากกว่าเพศหญิงจึงมีความกล้าในการตกทายเป็นคนมากกว่า ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวความคิดเรื่องบทบาทของเพศ (Diane E. Papalia :1985:438) ซึ่งกล่าวว่า เพศชายเป็นเพศที่มีการแสดง ออกสูง ก้าวร้าวกว่า ในขณะที่เพศหญิงส่วนใหญ่มีบทบาทเป็นผู้ไม่แสดงออก สงบเสถียร สงวนท่าทีและ ก้าวร่วมน้อยกว่าเพศชาย จึงไม่กล้าแสดงออกด้วยการตกทายเป็นผู้อื่นมากเท่าเพศชาย

ตารางที่ 4.28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการใช้สวนกับจำนวนคนที่ตกท่ายด้วย

จำนวนครั้ง/เดือนที่ มาใช้สวน (% row) (% column)	จำนวนคนที่ตกท่ายด้วย			รวม
	ไม่มีเลย	น้อยกว่า 5	มากกว่า 5	
1 - 2	26	16	17	59
	44.1	27.1	28.8	30.7
	52.0	27.6	20.2	
3 - 10	8	14	12	34
	23.5	41.2	35.3	17.7
	16.0	24.1	14.3	
มากกว่า 10	16	28	55	99
	16.2	28.3	55.6	51.6
	32.0	48.3	65.5	
รวม	50	58	84	192
	26.0	30.2	43.8	100
$\chi^2 = 19.535$ $p < 0.05$ $sig = 0.00062$ $c = 0.30389$				

จากตารางพบว่า ความถี่ในการมาใช้สวนมีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่ตกท่ายด้วย ($\chi^2 = 19.535$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.30389

โดยพบว่ากลุ่มมาใช้สวน 1 - 2 ครั้ง / เดือนส่วนใหญ่ไม่ตกใครเลย (ร้อยละ 44.1) กลุ่มมาใช้สวน 3 - 10 ครั้ง / เดือนส่วนใหญ่ตกท่ายคนน้อยกว่า 5 คน (ร้อยละ 41.2) ส่วนกลุ่มมาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือนส่วนใหญ่ตกท่ายคนมากกว่า 5 คน (ร้อยละ 55.6) และหากพิจารณาเฉพาะส่วนที่ตกท่ายคนมากกว่า 5 คนนั้น พบว่ามีสัดส่วนเพิ่มขึ้นตามความถี่ที่มาใช้สวนเพิ่มขึ้น คือมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 55.6) รองลงมาคือ 3 - 10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 35.3) น้อยที่สุดคือ 1 - 2 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 28.8) ในทางตรงข้ามหากพิจารณาเฉพาะส่วนไม่ตกท่ายใครเลย พบว่ามีลักษณะกลับกัน คือ สัดส่วนมากที่สุดกลับเป็นมาใช้สวน 1 - 2 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 44.1) รองลงมาคือ 3 - 10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 23.5) น้อยที่สุดคือ มากกว่า 10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 16.2) ซึ่งก็

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาจอธิบายได้ว่า ที่เป็นเช่นนี้ด้วยสาเหตุคล้ายกับการจำหน่ายได้ กล่าวคือปัจจัยหนึ่งที่ดึงดูดผู้คนให้สนใจซึ่งกันและกันคือ ความใกล้ชิด ความบ่อยครั้งที่พบ (Proximity) เมื่อมาบ่อยก็เกิดการดึงดูดให้สนใจกัน เมื่อสนใจกันก็อาจเกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในลำดับถัดมา ซึ่งอาจเป็นขั้นการทักทาย จึงทำให้ผู้ที่มาบ่อยมีโอกาสในการทักทายผู้อื่น ได้มากกว่าผู้ที่มาบ่อยน้อยกว่า

4.4.3 ระดับการร่วมกิจกรรมสันตนาการหรือพูดคุยกัน

ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มีจำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมสันตนาการด้วยน้อยกว่า 5 คน (ร้อยละ 37.5) รองลงมาคือ ไม่มีใครเลย (ร้อยละ 31.8) น้อยที่สุดใกล้เคียงกันคือ ทักทายมากกว่า 5 คน (ร้อยละ 30.7)

ตารางที่ 4.29 แสดงจำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมสันตนาการหรือพูดคุยกัน

จำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมสันตนาการหรือพูดคุยกัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีใครเลย	61	31.8
น้อยกว่า 5 คน	72	37.5
มากกว่า 5 คน	59	30.7
รวม	192	100

จากการทดสอบพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมสันตนาการและสังสรรค์ด้วย ได้แก่ เพศ และความถี่ในการใช้สวนสาธารณะ

ตารางที่ 4.30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับจำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมสันตนาการหรือพูดคุยกัน

เพศ (% row) (% column)	จำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมสันตนาการหรือพูดคุยกัน			รวม
	ไม่มีเลย	น้อยกว่า 5	มากกว่า 5	
ชาย	28	46	46	120
	23.3	38.3	38.3	62.5
	45.9	63.9	78.0	
หญิง	33	26	13	72
	45.8	36.1	18.1	37.5
	54.1	36.1	22.0	
รวม	61	72	59	192
	31.8	37.5	30.7	100

$$\chi^2 = 13.251 \quad p < 0.05 \quad \text{sig} = 0.00133 \quad c = 0.25409$$

จากตารางพบว่า เพศของผู้ใช้ส่วนมีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมสันตนาการหรือพูดคุยด้วย ($\chi^2 = 13.251$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.25409

โดยพบว่าเพศชายส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมสันตนาการ มากกว่า 5 คน (ร้อยละ 38.3) และร่วมกิจกรรมสันตนาการน้อยกว่า 5 คน (ร้อยละ 38.3) ส่วนเพศหญิงส่วนใหญ่ไม่ได้ร่วมกิจกรรมสันตนาการกับใครเลย (ร้อยละ 45.8) และหากพิจารณาแยกในส่วนร่วมกิจกรรมสันตนาการมากกว่า 5 คน สัดส่วนเพศชายมากกว่าเพศหญิงอย่างเด่นชัด (ร้อยละ 38.3, 18.1 ตามลำดับ) ในทางกลับกัน หากพิจารณาในส่วนไม่ร่วมกิจกรรมสันตนาการกับใครเลย พบว่าเป็นไปในทางตรงข้าม คือ สัดส่วนเพศหญิงมากกว่าเพศชายอย่างเด่นชัดเช่นกัน (ร้อยละ 45.8, 23.3 ตามลำดับ) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจมีเหตุผลเช่นเดียวกันกับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในชั้นจำหน้าคนได้และชั้นหักทายกัน ในแนวคิดที่ว่า เพศชายมีบทบาทในสังคมเป็นผู้ที่ก้าวร้าวและแสดงออกมาก ในขณะที่เพศหญิงมีบทบาทที่สงบเสงี่ยม สงวนท่าที และไม่ก้าวร้าว (Diane E. Papalia :1985 :438) จึงทำให้เพศชายมีสัดส่วนของผู้ที่หักทายคนมากกว่า 5 คนมากกว่าเพศหญิง และมีสัดส่วนผู้ที่ไม่หักทายใครเลยน้อยกว่าเพศหญิง และเนื่องจากการร่วมกิจกรรมสันตนาการฯ เป็นการปฏิสัมพันธ์ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กันทางสังคมในระดับค่อนข้างสูง ต้องการปัจจัยสนับสนุนมากกว่าการปฏิสัมพันธ์ระดับต้นเหมือน การจำหน่าย หรือการตกทาย จึงยากที่จะเกิดการปฏิสัมพันธ์มากกว่า ทำให้สัดส่วนร่วมกิจกรรมสัน ทนาการมากกว่า 5 คนของเพศชาย ไม่เด่นชัดมากเท่ากับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในระดับที่แล้ว มาคือ ระดับตกทายกัน (ดูตารางที่ 4.26)

ตารางที่ 4.31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการใช้สวนกับจำนวนคนที่ร่วมกิจกรรม สันทนาการฯ

จำนวนครั้ง/เดือนที่ มาใช้สวน (% row)	จำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมสันทนาการ หรือพูดคุยด้วย			รวม
	(% column)	ไม่มีเลข	น้อยกว่า 5	
1 - 2		28	22	9
		47.5	37.3	15.3
		45.9	30.6	15.3
3 - 10		15	10	9
		44.1	29.4	26.5
		24.6	13.9	15.3
มากกว่า 10		18	40	41
		18.2	40.4	41.4
		29.5	55.6	69.5
รวม		61	72	59
		31.8	37.5	30.7

$$\chi^2 = 21.2485 \quad p < 0.05 \quad \text{sig} = 0.00028 \quad c = 0.31566$$

จากตารางพบว่า ความถี่ในการมาใช้สวนมีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่ร่วมกิจกรรม สันทนาการหรือพูดคุยด้วย ($\chi^2 = 21.2485$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.31566

โดยพบว่ากลุ่มมาสวน 1 - 2 ครั้ง / เดือนและ 3 - 10 ครั้ง / เดือน ส่วนใหญ่ไม่ได้ร่วมกิจกรรม สันทนาการฯ กับใครเลย (ร้อยละ 47.5, 44.1 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มมาสวนมากกว่า 10 ครั้ง / ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เดือนส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมสันตนาการฯ มากกว่า 5 คน (ร้อยละ 41.4) และหากพิจารณาในส่วนร่วมกิจกรรมสันตนาการ มากกว่า 5 คนของทุกกลุ่มความถี่ที่มาสวน พบว่า มีสัดส่วนมากขึ้นในกลุ่มที่มาสวนบ่อยขึ้น โดยกลุ่มมาสวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน มีสัดส่วนมากที่สุด (ร้อยละ 41.4) รองลงมาคือกลุ่ม 3 - 10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 26.5) น้อยที่สุดคือ 1 - 2 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 15.3) ในทางตรงข้าม หากพิจารณาในส่วนไม่ร่วมกิจกรรมสันตนาการกับใครเลย พบว่ามีสัดส่วนน้อยลงในกลุ่มที่มีความถี่มากขึ้น กล่าวคือ กลุ่มมาสวน 1 - 2 ครั้ง / เดือนมากที่สุด (ร้อยละ 47.5) รองลงมา คือ 3-10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 44.1) น้อยที่สุดคือ มากกว่า 10 ครั้ง / เดือน (ร้อยละ 18.2) ทั้งนี้ก็อาจอธิบายได้ด้วยเหตุผลทำนองเดียวกันกับความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการใช้สวนกับจำนวนคนที่ทำหน้าที่ได้และจำนวนคนที่ทักทายด้วย กล่าวคือ เพราะปัจจัยความใกล้ชิดและความบ่อยในการพบกัน (proximity) (Diane E. Papalia :1985:625) เมื่อพบกันบ่อยมีโอกาสเกิดการดึงดูดความสนใจ (attract) และมีโอกาสจดจำหน้าที่ เมื่อจำได้ก็อาจเกิดการทักทายกัน และมีโอกาสเกิดการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในระดับที่สูงและต่อเนื่องขึ้นไปอีก คือ ร่วมกิจกรรมสันตนาการฯ กัน ผู้มาบ่อยจึงมีโอกาสร่วมกิจกรรมสันตนาการฯ ได้มากกว่าผู้ที่มาไม่บ่อย

4.4.4 ระดับการคบกันเป็นเพื่อน

ผู้ที่มาใช้สวนส่วนใหญ่ไม่ได้คบใครเป็นเพื่อนที่สวนสาธารณะนี้เลย (ร้อยละ 38.5) รองลงมาคบเป็นเพื่อนมากกว่า 5 คน (ร้อยละ 32.8) , และคบเป็นเพื่อนน้อยกว่า 5 คน (ร้อยละ 28.6)

ตารางที่ 4.32 แสดงจำนวนคนที่คบกันเป็นเพื่อน

จำนวนคนที่คบเป็นเพื่อน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีใครเลย	74	38.5
น้อยกว่า 5 คน	55	28.6
มากกว่า 5 คน	63	32.8
รวม	192	100

จากการทดสอบพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนคนที่คบเป็นเพื่อน ได้แก่ เพศ และความถี่ในการมาใช้สวนสาธารณะ

ตารางที่ 4.33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับจำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนด้วย

เพศ (% row)	จำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนด้วย			รวม		
	(% column)	ไม่มีเลย	น้อยกว่า 5		มากกว่า 5	
ชาย		40	33	47	120	
		33.3	27.5	39.2		62.5
		54.1	60.0	74.6		
หญิง		34	22	16	72	
		47.2	30.6	22.2		37.5
		45.9	40.0	25.4		
รวม		74	55	63	192	
		38.5	28.6	32.8		100.0

$$\chi^2 = 6.33649 \quad p < 0.05 \quad \text{sig} = 0.04208 \quad c = 0.17874$$

จากตารางพบว่า เพศของผู้ใช้ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนด้วย ($\chi^2 = 6.33649$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.17874

โดยพบว่าเพศชายส่วนใหญ่คบผู้มาใช้สวนอื่นเป็นเพื่อนมากกว่า 5 คน (ร้อยละ 39.2) ส่วนเพศหญิงส่วนใหญ่ไม่คบผู้มาใช้สวนอื่นเป็นเพื่อนเลย (ร้อยละ 47.2) อาจอธิบายด้วยเหตุผลทางจิตวิทยาเกี่ยวกับการทักทายและการเข้าร่วมกิจกรรมสันทนาการ คือ เพศหญิงส่วนใหญ่มีบทบาทไม่แสดงออกและเก็บตัว ในขณะที่เพศชายตรงกันข้ามมักเป็นผู้แสดงออกและก้าวร้าวมากกว่า (Diane E. Papalia :1985) จึงมีโอกาสในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในระดับต้นกับผู้อื่นมากกว่า คือ ขึ้นการทักทาย ร่วมกิจกรรมสันทนาการกัน เมื่อมีการปฏิสัมพันธ์ในระดับต้นมากกว่าก็มีโอกาสที่จะพัฒนาไปสู่ระดับสูงสุดคือ เป็นเพื่อนกันได้มากกว่าเช่นกัน

ตารางที่ 4.34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการใช้สวนกับจำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนด้วย

จำนวนครั้ง/เดือนที่ มาใช้สวน	จำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนด้วย			รวม
	ไม่มีเลย	น้อยกว่า 5	มากกว่า 5	
1 - 2	38	15	6	59
	64.4	25.4	10.2	30.7
	51.4	27.3	9.5	
3 - 10	17	9	8	34
	50.0	26.5	23.5	17.7
	23.0	16.4	12.7	
มากกว่า 10	19	31	49	99
	19.2	31.3	49.5	51.6
	25.7	56.4	77.8	
รวม	74	55	63	192
	38.5	28.6	32.8	100.0
$\chi^2 = 40.04134$ $p < 0.05$ $sig = 0.0000$ $c = 0.41540$				

จากตารางพบว่า ความถี่ในการมาใช้สวนมีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนด้วย ($\chi^2 = 40.04134$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.41540

โดยพบว่ากลุ่มมาสวน 1 - 2 ครั้ง / เดือน และกลุ่มมาสวน 3 - 10 ครั้ง / เดือน ส่วนใหญ่ไม่คบผู้มาใช้สวนอื่นเป็นเพื่อนเลย (ร้อยละ 64.4, 50.0 ตามลำดับ) และมีลักษณะที่สัดส่วนน้อยลงเมื่อจำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนมากขึ้น โดยสัดส่วนรองลงมาคือคบผู้อื่นที่มาสวนฯเป็นเพื่อนน้อยกว่า 5 คน (ร้อยละ 25.4, 26.5) และน้อยที่สุดคือ คบผู้อื่นที่มาใช้สวนเป็นเพื่อนมากกว่า 5 คน (ร้อยละ 10.2, 23.5) ในขณะที่ กลุ่มมาสวนมากกว่า 10 ครั้ง/เดือน มีลักษณะกลับกัน คือ ส่วนใหญ่คบผู้มาใช้สวนฯอื่นเป็นเพื่อนมากกว่า 5 คน (ร้อยละ 49.5) และมีสัดส่วนน้อยลงเมื่อจำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนน้อยลง โดยสัดส่วนรองลงมา คือ คบผู้มาใช้สวนอื่นเป็นเพื่อนน้อยกว่า 5 คน (ร้อยละ 31.3) และน้อยที่สุดคือไม่คบผู้มาใช้สวนอื่นเป็นเพื่อนเลย (ร้อยละ 19.2) อาจอธิบายได้ว่าเป็นเพราะปัจจัยคล้าย ๆ กับการจำหน่ายได้ การพักผ่อน และการเข้าร่วมกิจกรรมสันทนาการ คือปัจจัยไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่องความใกล้ชิด และความบ่อย (Proximity) ในการพบ (Diane E.Papalia :1985 : 625) ซึ่งนำไปสู่ การดึงดูดความสนใจกัน เมื่อดึงดูดกันก็มีโอกาสในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกันขึ้น และสามารถ พัฒนาการความสัมพันธ์ตามลำดับขึ้นไปจนถึงระดับสูงสุด คือ ชั้นคบกันเป็นเพื่อน ยิ่งพบบ่อยมากยิ่งขึ้น ก็มีโอกาสดึงดูดความสนใจ หรือถูกดึงดูดความสนใจจากคนอื่นจำนวนมากกว่า อาจมีโอกา สพัฒนาความสัมพันธ์ไปสู่ความเป็นเพื่อน ได้มากกว่าผู้ที่มาไม่บ่อยซึ่งในทางกลับกันอาจมีโอกา สในการดึงดูดความสนใจผู้คนหรือปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในระดับต้นกับผู้อื่นใช้น้อยกว่า จึง มีโอกาสรู้จักผู้คนน้อยกว่า ทำให้มีโอกา สในการพัฒนาความสัมพันธ์ไปจนถึงระดับคบกันเป็น เพื่อนลดน้อยลงตามไปด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

จากการที่มนุษย์มีความต้องการการพักผ่อนหย่อนใจ และทำกิจกรรมสันทนาการอันเป็นส่วนหนึ่งของความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ทั้งทางด้านชีววิทยาของร่างกายและทางสังคม ถูกเร่งเร้าด้วยสภาพแวดล้อมในเมืองใหญ่ ที่ทำให้มนุษย์รู้สึกขาดแคลนสิ่งแวดล้อมแบบธรรมชาติมากขึ้น จึงต้องแสวงหาทางออกโดยการค้นหาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจแบบธรรมชาติ ทางหนึ่งในการแก้ปัญหาโดยภาครัฐ คือ การจัดให้มีบริการด้านสวนสาธารณะ เพื่อให้โอกาสและสนองความต้องการทางด้านการพักผ่อนหย่อนใจแก่ประชาชนทุกกลุ่มรายได้และชนชั้นทางสังคม ที่ประสงค์จะใช้พักผ่อนหย่อนใจและทำกิจกรรมสันทนาการได้มาใช้ สวนสาธารณะที่นำมาใช้เป็นกรณีศึกษาในการวิจัยนี้ คือ สวนสาธารณะชายหาดพัทยา เมืองพัทยา จ.ชลบุรี โดยเป็นสวนสาธารณะที่มีลักษณะเป็นการบริการโดยหน่วยปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เมืองพัทยา (เป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครอง และบริหารส่วนท้องถิ่นมี ลักษณะคล้ายเทศบาล) เป็นผู้จัดทำและดำเนินการโดยร่วมกับหน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นผู้สนับสนุนทางด้านเงินทุนในการก่อสร้าง โดยการวิจัยนี้สนใจมุ่งเน้นที่จะ ศึกษาเรื่องของพฤติกรรมของผู้มาใช้สวนสาธารณะในด้านต่างๆเช่น กิจกรรมที่ผู้มาใช้สวนเลือกกระทำ ความถี่ในการมาใช้ วันที่มาใช้ ระยะเวลาที่ใช้สวน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านั้น เป็นประการแรก

ประการที่สอง คือ ต้องการศึกษาคำพึงพอใจของผู้มาใช้สวนในด้านสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพของสวนสาธารณะ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กัน

ประการสุดท้าย คือ ต้องการศึกษถึงการมีปฏิสัมพันธ์กันของผู้มาใช้สวนในแต่ละระดับ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กัน โดยในการศึกษาได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรที่มาใช้สวน และสภาพโดยทั่วไปของพื้นที่สวนมาทำการวิเคราะห์ โดยได้สรุปผลของการศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 ผลการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะชายหาดพัทยาและปัจจัยที่มีอิทธิพลเกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านลักษณะส่วนตัวของผู้ใช้สวนสาธารณะ พบว่า ผู้ใช้สวนส่วนใหญ่เป็นชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 - 40 ปี และส่วนใหญ่ มีอาชีพ เป็นพนักงาน ลูกจ้าง บริษัทและร้านค้า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรืออนุปริญญา และส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่างช่วง 5,000 - 9,999 บาท ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับ กลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่มีสุขภาพดี ไม่ค่อยมีอาการเจ็บป่วย และส่วนใหญ่เคยใช้สวนสาธารณะอื่นในเมืองพัทยาเอง

ด้านโอกาสในการมาใช้สวนสาธารณะ พบว่า ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่ใช้เวลาในการมาสวนสาธารณะมากกว่า 30 นาที และส่วนใหญ่ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการมาสวนเลย ส่วนใหญ่เดินทางมาใช้สวนสาธารณะโดยรถจักรยานยนต์ หรือรถยนต์ส่วนตัว และส่วนใหญ่เห็นว่าการเดินทางมายังสวนสาธารณะมีความสะดวกมาก รองลงมาเห็นว่าสะดวกในสัดส่วนใกล้เคียงกันมาก

ทางด้านผู้ร่วมมาสวนสาธารณะด้วย พบว่าผู้ใช้สวนสาธารณะส่วนใหญ่มีเพื่อนร่วมมาใช้สวนสาธารณะด้วย

ด้านพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ แบ่งออกได้เป็น 4 ส่วนคือ

5.1.1 ทางด้านพฤติกรรมการเลือกกิจกรรมสันทนาการของผู้มาใช้สวนสาธารณะ พบว่า ส่วนใหญ่เลือกกิจกรรมนั่งเล่น ชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร และจากการทดสอบทางสถิติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกกิจกรรมสันทนาการ ซึ่งได้แก่ ลักษณะส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง โอกาสในการใช้สวน การมีหรือไม่มีกลุ่มหรือผู้ร่วมมาด้วย พบว่า มีปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกกิจกรรมสันทนาการเพียงปัจจัยเดียว ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนตัว คือ อายุของผู้ใช้สวน โดยกลุ่มอายุ 15 - 25 ปี และ อายุ 26 - 40 ปี ส่วนใหญ่เลือกกิจกรรมประเภทนั่งเล่น ชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร ในขณะที่กลุ่มอายุมากกว่า 40 ปี ส่วนใหญ่เลือกกิจกรรมวิ่ง หรือเล่นเสกต์บอร์ด โดยอาจอธิบายได้ว่า กลุ่มอายุน้อยมีความจำเป็นในการฟื้นฟูสมรรถนะร่างกายด้วยการออกกำลังกายน้อยกว่า ต่างจากกลุ่มอายุมากกว่า 40 ปี ซึ่งอาจมีการถดถอยของสมรรถนะร่างกาย กล้ามเนื้อ สายตา จึงต้องทำการฟื้นฟูโดยเลือกการออกกำลังกายประเภทวิ่ง ซึ่งเป็นกิจกรรมประเภทออกกำลังกายมากกว่า

5.1.2 ทางด้านพฤติกรรมความถี่ในการมาใช้สวน พบว่า ผู้มาสวนสาธารณะส่วนใหญ่มาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน และจากการทดสอบทางสถิติระหว่างความถี่ในการใช้สวนกับตัวแปรทาง ด้านปัจจัยลักษณะส่วนตัว ปัจจัยโอกาสในการใช้สวน ปัจจัยการมีหรือไม่มีผู้มาใช้สวนด้วย พบว่ามีหลายปัจจัยที่สัมพันธ์กับความถี่ในการใช้สวน

5.1.2.1 ปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนตัวที่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการใช้สวน คือ การศึกษาโดยผู้มีการศึกษาค่ากว่า ระดับมัธยมศึกษา และผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรืออนุ ปริญญา ส่วนใหญ่มาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน ในขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า ส่วนใหญ่มาใช้สวนสาธารณะ 1 - 2 ครั้ง / เดือน ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า กลุ่มการศึกษา ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าเป็นกลุ่มผู้ที่มีการศึกษาสูงมีความรอบรู้และเป็นระบบมากกว่า มี โอกาสเรียนรู้ รับประทานและอาจเลือกวิธีการใช้เวลาว่างพักผ่อนหย่อนใจในรูปแบบอื่น ๆ นอก เหนือจากการมาใช้สวนสาธารณะแห่งนี้ จึงทำให้มาใช้สวนสาธารณะนี้เพียง 1 - 2 ครั้ง / เดือน

5.1.2.2 ปัจจัยทางด้านโอกาสในการใช้สวนสาธารณะที่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการ ใช้สวน ได้แก่ ปัจจัยระยะเวลาในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการใช้สวน วิธีการเดินทาง โดยสรุป ได้ดังนี้

- ด้านระยะเวลาในการเดินทาง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เวลาในการเดินทางน้อย จะมี สัดส่วนผู้มาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือนมากกว่ากลุ่มที่ใช้เวลาในการเดินทางมาสวนมาก อาจ เป็นเพราะผู้ที่ใช้เวลาในการเดินทางมาก มองว่าเป็นอุปสรรคหรือความไม่สะดวกในการที่จะต้อง เสียเวลาในการเดินทางนาน ๆ และต้องใช้ความพยายามมาก จึงไม่ตัดสินใจมาทำกิจกรรมสันท นาการที่สวนนี้บ่อย ๆ

- ด้านปัจจัยค่าใช้จ่ายในการใช้สวน กลุ่มที่เสียค่าใช้จ่ายในการมาใช้สวนมากกว่า 100 บาท มาใช้สวนฯ 1 - 2 ครั้ง / เดือน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายและเสียค่าใช้จ่าย ไม่เกิน 100 บาท จะมาใช้สวนฯ มากกว่า 10 ครั้ง / เดือน ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า ค่าใช้จ่ายเป็น ปัจจัยหนึ่งในโอกาสในการมาใช้สวน หากต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก ก็ทำให้ไม่ตัดสินใจมาใช้สวน สาธารณะบ่อยครั้งนัก

- ด้านวิธีการเดินทาง พบว่า ผู้มาใช้สวน ที่เดินทางโดยการเดินเท้าหรือจักรยาน และ เดินทางโดยรถจักรยานยนต์ หรือรถยนต์ส่วนตัว ส่วนใหญ่จะใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน ในขณะที่ผู้มาใช้สวนฯ ที่เดินทางโดยรถสองแถวสาธารณะ ส่วนใหญ่มาใช้สวน 1 - 2 ครั้ง / เดือน ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า เป็นเพราะการเดินทางด้วยรถสองแถวสาธารณะมีความสะดวกน้อยกว่าเดิน เท้า หรือจักรยานและรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ส่วนตัว จึงตัดสินใจมาสวนไม่บ่อยนัก

5.1.2.3 สำหรับปัจจัยการมีหรือไม่มีผู้มาใช้สวนด้วย พบว่า มีความสัมพันธ์กับความถี่ ในการมาใช้สวนคือ แม้ว่าทั้งสองกลุ่ม คือ มีและไม่มีเพื่อนมาด้วย ส่วนใหญ่มาสวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน แต่กลุ่มผู้ที่มีเพื่อนมาด้วยมีสัดส่วนสูงกว่ากลุ่มผู้ที่ไม่มีความถี่ในการมาใช้ สวน 1-2 ครั้ง / เดือน และ 3-10 ครั้ง / เดือน แต่ในส่วนมาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือนนั้น กลุ่ม

เอกรักรณีใจทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่มีเพื่อนมาด้วยกลับมีสัดส่วนสูงกว่า อาจอธิบายได้ว่า โดยปกติผู้ที่มีเพื่อนมาสวนด้วยอาจตัดสินใจในการมาทำกิจกรรมสันทนาการในพื้นที่สวนสาธารณะได้ง่ายกว่ามาคนเดียว แต่ในส่วนผู้ที่มีเพื่อนมาสวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือนของสวนฯนี้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ทำกิจกรรมวิ่งหรือเล่นสเก็ตบอร์ด ซึ่งมีเหตุผลความจำเป็นทางการฟื้นฟูสุขภาพเป็นส่วนใหญ่ จึงมีความจำเป็นต้องมาบ่อย การที่จะหาผู้ร่วมมาด้วยที่มีเหตุผลความจำเป็นเดียวกันและมีเวลาว่างในการทำกิจกรรมพร้อมกันนั้น อาจมีโอกาสน้อย ส่วนใหญ่จึงมาคนเดียว

5.1.2.4 ด้านปัจจัยอื่น ๆ จากการทดสอบพบว่า พฤติกรรมการเลือกประเภทกิจกรรมสันทนาการก็มีผลต่อพฤติกรรมความถี่ในการใช้สวนด้วย กล่าวคือ กลุ่มทำกิจกรรมเดินเล่นวิ่งและเล่นสเก็ตบอร์ด ส่วนใหญ่มาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือน ส่วนกลุ่มทำกิจกรรมนั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร ส่วนใหญ่มาใช้สวน 1-2 ครั้ง / เดือนซึ่งอาจอธิบายได้ว่าการทำกิจกรรมวิ่งและเดินเล่นเพื่อออกกำลังกายนั้น เป็นกิจกรรมแบบใช้กำลัง ต้องการความต่อเนื่อง และต้องการความถี่ในการมาทำกิจกรรม เพื่อให้ได้ผลดีต่อสุขภาพและร่างกาย แต่กิจกรรมนั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร เป็นกิจกรรมแบบไม่ใช้กำลัง เน้นการพักผ่อนหย่อนใจหรือร่วมสังคัมกับผู้อื่น จึงไม่ต้องการความถี่หรือความต่อเนื่องในการปฏิบัติกิจกรรมมากนัก จึงมาสวนถี่น้อยกว่า

5.1.3 ทางด้านพฤติกรรมการใช้ระยะเวลาที่อยู่ในสวน พบว่า ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่ใช้เวลามากกว่า 3.5 ชั่วโมง และใกล้เคียงกันคือ ไม่เกิน 1.5 ชั่วโมง จากการทดสอบสถิติต่อปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนตัว ปัจจัยโอกาสในการมาใช้สวน และปัจจัยมีเพื่อนหรือไม่มีเพื่อนมาด้วย พบว่าปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนตัวคือ อายุเป็นปัจจัยเดียวที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่อยู่ในสวน โดยพบว่ากลุ่มอายุ 15 - 25 ปี และอายุ 26 - 40 ปี ส่วนใหญ่ใช้เวลาในสวนนานกว่า 3.5 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มอายุมากกว่า 40 ปีส่วนใหญ่ใช้เวลาในสวนไม่เกิน 1.5 ชั่วโมง อาจอธิบายได้จากพฤติกรรมการเลือกกิจกรรมสันทนาการที่ได้กล่าวมาแล้ว กล่าวคือ กลุ่มอายุมากกว่า 40 ปี มักเลือกกิจกรรมวิ่งหรือเล่นสเก็ตบอร์ด ส่วนกลุ่มอายุ 15 - 25 ปี และ 26 - 40 ปี ส่วนใหญ่เลือกกิจกรรมนั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร กิจกรรมสันทนาการประเภทวิ่งและเดินเล่น เป็นกิจกรรมที่เน้นการออกกำลังกาย มีขีดจำกัดทางด้านความเหนื่อยและอ่อนเพลีย ของกล้ามเนื้อและร่างกาย เมื่อทำกิจกรรมถึงระยะเวลาหนึ่งก็ต้องเลิกหรือหยุดพัก และอาจเดินทางกลับ จึงใช้เวลาอยู่ในสวนได้ไม่นาน ส่วนกิจกรรมนั่งเล่น ชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร เป็นกิจกรรมแบบไม่ใช้กำลัง ไม่มีการเหนื่อยล้า สามารถอยู่ได้จนพอใจ จึงมักใช้เวลาอยู่นานกว่า ทำให้ผู้ที่มีอายุมากกว่า 40 ปีที่ส่วนใหญ่เลือกทำกิจกรรมวิ่งหรือเล่นสเก็ตบอร์ด ใช้เวลาอยู่ในสวนน้อยกว่า 1.5 ชั่วโมง การคำนวณว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในขณะที่ผู้ที่มีอายุ 15 - 25 ปี 26 - 40 ปี ที่ส่วนใหญ่เลือกทำกิจกรรมนั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุยทานอาหาร ใช้เวลาอยู่ในสวนมากกว่า 3.5 ชั่วโมง

5.1.4 ทางด้านพฤติกรรมเลือกวันที่มาใช้สวน พบว่า ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มาใช้สวนไม่แน่นอน แล้วแต่วันที่สะดวก และไม่พบว่า มีปัจจัยใดมีความสัมพันธ์กับวันที่มาใช้สวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเลย

ซึ่งผลจากการทดสอบทางด้านพฤติกรรมการใช้สวนส่วนใหญ่ ก็นับว่าสอดคล้องเป็นไปตามแนวคิดของ GOLD ที่ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทำกิจกรรมสันทนาการของบุคคลนั้น ได้แก่ ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ความสัมพันธ์ทางสังคม โอกาสทางการประกอบกิจกรรมสันทนาการที่มีอยู่ (Seymour M. Gold : 1980)

5.2 ผลการศึกษาวิเคราะห์ ความพึงพอใจของผู้มาใช้สวนต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของสวนและปัจจัยที่มีอิทธิพลเกี่ยวข้อง

ความพึงพอใจต่อพื้นที่หลัก

ทางด้านความพึงพอใจต่อองค์ประกอบในพื้นที่หลัก พบว่า องค์ประกอบที่มีผู้พอใจเป็นส่วนใหญ่และมีสัดส่วนผู้พอใจสูง ได้แก่ พื้นที่ประกอบกิจกรรม ทางเดิน อากาศในสวน อุณหภูมิ ความร้อน ต้นไม้ใหญ่ ทิวทัศน์ทางด้านทะเล

ส่วนองค์ประกอบที่มีผู้พอใจเป็นส่วนใหญ่ แต่มีสัดส่วนผู้พอใจไม่สูง ได้แก่ ระดับเสียง ไม้ดอก ไม้ประดับ ทิวทัศน์ด้านถนน

องค์ประกอบในพื้นที่หลักที่มีผู้ให้ความเห็นอื่นที่ไม่ใช่พอใจเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ มุมนั่งสงบส่วนตัว ซึ่งส่วนใหญ่มีความเห็นเฉย ๆ

จากการทดสอบทางสถิติถึง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ในพื้นที่หลักของสวนตามกรอบแนวความคิดที่ 2 โดยได้นำเอาปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนตัว ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะมาทำการทดสอบ พบว่า

5.2.1 องค์ประกอบแรกที่พบความสัมพันธ์ คือ ความพึงพอใจต่อทางเดินกับปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนตัว คือ อายุ โดยพบว่าทุกกลุ่มอายุมีความพึงพอใจต่อความกว้างของทางเดิน โดยกลุ่มอายุ 15 - 25 ปี และกลุ่มประชากรอายุ 26 - 40 ปี มีสัดส่วนผู้พอใจใกล้เคียงกัน ส่วนกลุ่มอายุมากกว่า 40 ปีมีสัดส่วนน้อยกว่า อาจอธิบายได้ว่า แม้ว่าทางเดินจะกว้างและใช้วัสดุเหมาะสมแล้ว แต่กลุ่มประชากรที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีการถดถอยทางสมรรถนะของร่างกายและ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาขาค่อนข้างมาก จึงมีความต้องการทางเดินที่กว้างขึ้น ในขณะที่กลุ่มอายุน้อยกว่าการถดถอยทางสมรรถนะของร่างกายน้อยกว่า จึงพอใจต่อความกว้างทางเดินแล้ว นอกจากนี้กลุ่มอายุมากกว่า 40 ปีส่วนใหญ่ทำกิจกรรมวิ่งๆ ในขณะที่ยังกลุ่มอายุ 15-25 ปี 26-40 ปี ส่วนใหญ่ทำกิจกรรมนั่งเล่นๆ กิจกรรมวิ่งใช้ทางเดินประกอบกิจกรรมโดยไม่ได้แยกสัดส่วนพื้นที่กับกิจกรรมอื่นให้ชัดเจน ในขณะที่กิจกรรมนั่งเล่นไม่ได้ใช้ทางเดินประกอบกิจกรรม เมื่อผู้ที่มีอายุมากกว่า 40 ปีทำกิจกรรมวิ่ง อาจเจออุปสรรคกีดขวางต่าง ๆ ในทางเดิน ประกอบกับสมรรถนะร่างกายสาขาค่าที่ถดถอยทำให้บางส่วนไม่พอใจ จึงมีผู้ที่ไม่พอใจมากกว่าและมีผู้พอใจน้อยกว่า

5.2.2 องค์ประกอบที่สองที่ได้ทดสอบพบความสัมพันธ์ คือ ความพึงพอใจต่อระดับเสียงในสวนสาธารณะ กับปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนตัว คือ อายุ โดยพบว่ากลุ่มอายุ 15 - 25 ปี และกลุ่มอายุ 26 - 40 ปีมีความพึงพอใจต่อระดับเสียงเป็นส่วนใหญ่ — แต่กลุ่มอายุมากกว่า 40 ปีส่วนใหญ่มีความเห็นเฉย ๆ อธิบายได้ว่า เป็นเพราะความถดถอยทางการได้ยินของประชากรกลุ่มที่อายุมากกว่า 40 ปี หากมีเสียงดังรบกวนแม้เล็กน้อย ก็ทำให้ความสามารถในการได้ยินลดลงอีก จึงลดระดับความพอใจลง

5.2.3 องค์ประกอบถัดมาที่ทดสอบพบความสัมพันธ์กัน ได้แก่ ความพึงพอใจต่อไม้ดอกไม้ประดับ กับปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนตัว คือ ระดับการศึกษา โดยพบว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาหรืออนุปริญญา ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อไม้ดอกไม้ประดับ แต่กลุ่มที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าส่วนใหญ่ไม่พอใจ อาจเนื่องจากว่า กลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่ามีความรอบรู้ รอบคอบ และมีประสบการณ์มากกว่า จึงมีเกณฑ์ในการประเมินพิจารณาสูงกว่า เมื่อพบข้อบกพร่องที่กลุ่มการศึกษาต่ำกว่า อาจมองว่าเล็กน้อย หรือมองข้ามไป จึงเกิดความไม่พอใจขึ้นได้ทำให้มีสัดส่วนผู้ไม่พอใจสูงกว่า

5.2.4 องค์ประกอบสุดท้ายที่ทดสอบพบความสัมพันธ์ คือ ความพึงพอใจต่อทิวทัศน์ทางด้านถนน กับปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนตัว ได้แก่ เพศของผู้มาใช้สวน โดยพบว่าเพศหญิงส่วนใหญ่ มีความพอใจต่อทิวทัศน์ด้านถนน ในขณะที่เพศชายส่วนใหญ่มีความเห็นเฉย ๆ อาจอธิบายได้ว่า ลักษณะตามธรรมชาติทั่วไปของเพศชายแล้ว มีทักษะทางด้านความสัมพันธ์ ต่อพื้นที่ เช่น มุมมองของวัตถุต่าง ๆ ตีค่าเพศหญิง ทิวทัศน์ทางด้านถนนริมสวนนี้ส่วนใหญ่เป็นอาคารบ้านเรือน ตึกประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีมุมมองและองค์ประกอบทางสายตาที่แตกต่างกันออกไป แต่ในสภาพข้อเท็จจริงโดยทั่วไปพบว่าค่อนข้างมีระเบียบเรียบร้อย แม้ว่าจะมีบางส่วนอาจขาดระเบียบและไม่มีการดูแลรักษาที่ดีพออีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวยงามแต่ก็มีสัดส่วนไม่มากนัก เนื่องจากเพศชายมีทักษะรอบรู้มากกว่าเพศหญิงในด้านนี้ เมื่อมีจุดบกพร่องใดๆ แม้เล็กน้อยก็อาจพบเห็นได้ ในขณะที่เพศหญิงอาจจะมองผ่านไป จึงทำให้เพศชายมีสัดส่วนผู้พอใจน้อยกว่า และไปเพิ่มสัดส่วนในกลุ่มเฉย ๆ ทำให้เพศชายส่วนใหญ่มีความเห็นเฉย ๆ

ความพึงพอใจต่อการจัดการ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่พอใจต่อการจัดการทุกด้าน ได้แก่ การบำรุงรักษาต้นไม้ การบำรุงรักษาพื้นที่ กิจกรรมสันทนาการและอุปกรณ์ การรักษาความสะอาด แต่มีสัดส่วนผู้พอใจไม่สูงนัก ซึ่งอาจต้องการพิจารณาปรับปรุงโดยผู้ที่เกี่ยวข้องในโอกาสต่อไป และจากการทดสอบไม่พบปัจจัยใดมีความสัมพันธ์ต่อการจัดการ

5.3 ผลการศึกษาวิเคราะห์การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในแต่ละระดับของผู้มาใช้สวน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กัน

สำหรับการศึกษาวิเคราะห์การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกันในแต่ละระดับของผู้มาใช้สวนนั้น ใช้วิธีการวัดจำนวนคนที่มีการปฏิสัมพันธ์ในระดับต่างๆซึ่งได้แก่ ระดับการจำหน่ายได้ ระดับการทักทาย ระดับการร่วมกิจกรรมสันทนาการหรือพูดคุยกัน ระดับการคบกันเป็นเพื่อน เป็นตัวชี้วัด โดยหากมีจำนวนคนที่ปฏิสัมพันธ์ด้วยมาก แสดงถึงมีการปฏิสัมพันธ์กันทางสังคมในระดับนั้นมาก โดยแบ่งการวัดระดับจำนวนคนที่มีการปฏิสัมพันธ์ด้วยเป็น 3 ระดับ คือ ไม่มีเลขเป็นระดับต่ำที่สุด น้อยกว่า 5 คนรองลงมา และมากกว่า 5 คนมากที่สุด โดยสรุปผลได้ดังนี้

ผู้มาใช้สวนสาธารณะส่วนใหญ่จำหน่ายน้ำคนได้มากกว่า 5 คน ส่วนใหญ่ทักทายคนมากกว่า 5 คน ส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมสันทนาการ หรือพูดคุยกับคนอื่นน้อยกว่า 5 คน และส่วนใหญ่ไม่ได้คบหากับคนอื่นที่มาใช้สวนร่วมกันเป็นเพื่อนเลย จึงสรุปว่า มีการปฏิสัมพันธ์กันในระดับจำหน่ายน้ำกันได้ และทักทายกันมาก มีการปฏิสัมพันธ์กันในระดับร่วมกิจกรรมสันทนาการหรือพูดคุยกันปานกลาง และมีการปฏิสัมพันธ์กันในระดับคบกันเป็นเพื่อนน้อย

และจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคนที่มีการปฏิสัมพันธ์ด้วยทั้ง 4 ระดับ กับปัจจัยต่าง ๆ ตามกรอบแนวความคิดที่ 3 ได้แก่ ปัจจัยลักษณะส่วนตัวและพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ พบว่าารที่สวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.1 ปัจจัยลักษณะส่วนตัวที่มีความสัมพันธ์กับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ได้แก่ เพศ ผู้ใช้สวน โดยพบว่าเพศผู้ใช้สวนมีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่ทักทายด้วย จำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมด้วย จำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนด้วย

โดยในความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่ทักทายด้วย พบว่าเพศชายส่วนใหญ่ทักทายคนมากกว่า 5 คน ในขณะที่เพศหญิงส่วนใหญ่ทักทายคนน้อยกว่า 5 คน

ในด้านความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมฯกันนั้น พบว่า เพศชายส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมสันทนาการหรือพูดคุยกับผู้อื่นมากกว่า 5 คน และน้อยกว่า 5 คน มีสัดส่วนเท่ากัน ส่วนเพศหญิงส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมสันทนาการหรือพูดคุยกับใคร

ในด้านความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนนั้น พบว่า เพศหญิงส่วนใหญ่ไม่คบผู้อื่นที่มาใช้สวนเป็นเพื่อนเลย ในขณะที่เพศชายส่วนใหญ่คบผู้อื่นที่มาใช้สวนเป็นเพื่อนมากกว่า 5 คน

อาจอธิบายได้ด้วยเหตุผลว่า เพศหญิงเป็นเพศที่มีบทบาทในสังคมเป็นเพศที่เก็บตัว สงบ เสงี่ยม ไม่ก้าวร้าว ในขณะที่เพศชายมีบทบาทชอบแสดงออก และก้าวร้าวมากกว่า จึงสามารถมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในแต่ละระดับได้มากกว่าเพศหญิง

5.3.2 ปัจจัยพฤติกรรมการใช้สวนที่มีความสัมพันธ์กับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ได้แก่ ประเภทกิจกรรมสันทนาการที่เลือก ซึ่งมีความสัมพันธ์กับจำนวนคนที่จำหน้าได้ ความถี่ในการมาใช้สวน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับทุกระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม คือ จำหน้าได้ ทักทายกัน ร่วมกิจกรรมกัน และคบเป็นเพื่อน

5.3.2.1 ในความสัมพันธ์ระหว่างประเภทกิจกรรมสันทนาการฯกับจำนวนคนที่จำหน้าได้ พบว่า กลุ่มนั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหารนั้น ส่วนใหญ่จำหน้าใครไม่ได้เลย กลุ่มเดินเล่นส่วนใหญ่จำหน้าได้มากกว่า 5 คน และกลุ่มวิ่งส่วนใหญ่จำหน้าคนได้มากกว่า 5 คนเช่นกัน แต่มีสัดส่วนสูงกว่ากลุ่มเดินเล่น อาจอธิบายได้ว่า กิจกรรมที่ไม่ได้เคลื่อนที่ ซึ่งได้แก่ การนั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหารเป็นกิจกรรมที่พบหน้าคนได้น้อยกว่ากิจกรรมที่เคลื่อนที่ ซึ่งได้แก่ เดิน วิ่ง หรือเล่นสเก็ตบอร์ด เพราะการเคลื่อนที่ทำให้ผ่านและพบหน้าคนได้มากกว่า โดยเฉพาะถ้าเป็นการเคลื่อนที่เร็ว เช่น การวิ่งหรือเล่นสเก็ตบอร์ด ทำให้ได้ระยะทางไกลกว่าในระยะเวลาที่เท่ากัน ยิ่งทำให้มีโอกาสพบหน้าคนอื่น ๆ มากกว่า โอกาสในการที่จะจำหน้าได้ก็ยิ่งมีมากขึ้นกว่ากิจกรรมที่ไม่เคลื่อนที่ คือ การนั่งเล่น และการเคลื่อนที่ด้วยความเร็วช้า คือ การเดิน

5.3.2.2 ด้านความสัมพันธ์กับความถี่ในการมาใช้สวน

ในความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการมาใช้สวนกับจำนวนคนที่จำหน้าได้ พบว่า กลุ่มที่มาใช้สวน 1-2 ครั้ง/เดือน ส่วนใหญ่จำหน้าใครไม่ได้ ส่วนกลุ่มมาสวน 3-10 ครั้ง/เดือนและมากกว่า 10 ครั้ง/เดือน ส่วนใหญ่จำหน้าได้มากกว่า 5 คนและสัดส่วนผู้จำหน้าได้มากกว่า 5 คนเพิ่มขึ้นตามความถี่ในการมาสวนเพิ่มขึ้น ส่วนผู้จำหน้าไม่ได้เลยมีสัดส่วนลดลงตามความถี่ที่เพิ่มขึ้น

ในความสัมพันธ์กับระดับปฏิสัมพันธ์ที่สูงขึ้นลำดับถัดมา คือ ระหว่างความถี่ในการมาใช้สวนกับจำนวนคนที่ทักทายด้วย พบว่า กลุ่มที่มาใช้สวน 1 - 2 ครั้ง/เดือน ส่วนใหญ่ไม่ทักทายใครเลย กลุ่มมาใช้สวน 3 - 10 ครั้ง / เดือนส่วนใหญ่ทักทายคนน้อยกว่า 5 คน และกลุ่มมาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง / เดือนส่วนใหญ่ทักทายคนมากกว่า 5 คน โดยสัดส่วนผู้ที่ทักทายมากกว่า 5 คนเพิ่มขึ้นตามความถี่ที่มาใช้สวน และสัดส่วนผู้ไม่ทักทายใครเลยเพิ่มขึ้นตามความถี่ในการมาสวนที่ลดลง

ในความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ระดับถัดมาอีก คือ ระหว่างความถี่ในการมาใช้สวนกับจำนวนคนที่ร่วมกิจกรรมฯหรือพูดคุยด้วย พบว่า กลุ่มที่มาใช้สวน 1 - 2 ครั้ง / เดือน และ 3 - 10 ครั้ง / เดือน ส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมสนทนาการหรือพูดคุยกับใครเลย ส่วนกลุ่มที่มาใช้สวน มากกว่า 10 ครั้ง / เดือน ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมสนทนาการ หรือมีการพูดคุยกับผู้อื่นมากกว่า 5 คน และสัดส่วนใกล้เคียงกันคือ น้อยกว่า 5 คน

ในความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ ระดับสูงสุด คือ ระหว่างความถี่ในการมาใช้สวนกับจำนวนคนที่คบเป็นเพื่อนด้วย พบว่า กลุ่มที่มาใช้สวน 1-2 ครั้ง / เดือน และ 3-10 ครั้ง/ เดือน ส่วนใหญ่ไม่คบใครเป็นเพื่อนเลย ในขณะที่กลุ่มที่มาใช้สวนสาธารณะมากกว่า 10 ครั้ง / เดือนคบผู้อื่นที่มาใช้สวนเป็นเพื่อนมากกว่า 5 คน

อาจอธิบายได้ด้วยเหตุผลที่คล้ายกันในทุกระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมว่า ผู้ที่มาสวนบ่อยมากกว่า มีโอกาสดึงดูดความสนใจ หรือเป็นที่สนใจของผู้อื่น มากกว่าผู้ที่มาบ่อยน้อยกว่า ด้วยปัจจัยทางด้านความใกล้ชิดและความบ่อยครั้งในการพบกัน โดยดึงดูดความสนใจเป็นจุดเริ่มต้นที่เริ่มให้เกิดการจำหน้าได้ แล้วอาจพัฒนาความสัมพันธ์ขึ้นไปจนทักทายกัน ร่วมกิจกรรมฯกัน และสูงสุดคือคบกันเป็นเพื่อน แม้ว่าอาจมีบางส่วนไม่สามารถพัฒนาความสัมพันธ์ขึ้นไปตามลำดับได้เนื่องจากยังมีปัจจัยอื่นๆ อีกมากที่มีผลต่อการพัฒนาความสัมพันธ์นี้ แต่หากมีโอกาสเริ่มต้นดึงดูดกันให้เกิดปฏิสัมพันธ์ในระดับต้นแล้ว โอกาสในการพัฒนาความสัมพันธ์ไปจนมีปฏิสัมพันธ์ระดับสูงขึ้นไปก็มีมากกว่า

ซึ่งจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในระดับต่างๆ กับปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนตัวและพฤติกรรมการใช้สวนก็พบว่า สอดคล้องกับแนวคิดของ

Diane E. Papalia ที่กล่าวว่า เพศชายและเพศหญิงมีบทบาทการแสดงออกในสังคมต่างกัน และการค้าไม่ว่าการณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวคิดที่ว่าปัจจัยทางด้านความบ่อยครั้งหรือความใกล้ชิด มีผลต่อการดึงดูดความสนใจ ส่วนปัจจัยอื่นที่ก่อให้เกิดการดึงดูดความสนใจ ซึ่งได้แก่ รูปลักษณะภายนอก ลักษณะนิสัยพิเศษ ความคล้ายคลึงกัน และการยอมรับซึ่งกันและกันนั้นอาจเห็นได้ไม่ชัดเจนเท่ากับปัจจัยด้านความใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิเคราะห์ที่ได้สรุปกล่าวมาแล้ว ได้สรุปแนวทางแก้ไข ปรับปรุง และเสนอแนะไว้ดังนี้คือ

1. จากผลการศึกษาลักษณะส่วนตัวของผู้มาใช้สวน เนื่องจากผู้ที่ใช้สวนส่วนใหญ่จะเป็นผู้อยู่ในช่วง 26 -40 ปี และส่วนใหญ่เป็นชาย จึงควรมีการสร้างโอกาสส่งเสริมการให้มีกลุ่มอายุน้อย เพศหญิงมาใช้สวนให้มากขึ้น อาจโดยการเพิ่มกิจกรรมสันทนาการบางอย่างที่ส่งเสริมเพศหญิงให้มาใช้สวนมากขึ้น เช่น โดยการเพิ่มสนามเด็กเล่น และอุปกรณ์เด็กเล่น ในพื้นที่ทราย หรือพื้นที่ที่ยังว่างอยู่ในบริเวณสวน เพื่อให้เด็กมีที่เล่น และเพศหญิงซึ่งมักเป็นผู้เลี้ยงดูเด็ก จะได้มายังพื้นที่สวนมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามเพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น ควรจัดการให้มีระบบป้องกันการที่เด็กจะออกไปยังถนนที่ติดกับสวนด้วยเช่นสร้างรั้วเตี้ย เป็นต้น

2. จากการสำรวจ และสังเกตภาคสนาม ไม่พบผู้มาใช้สวนที่เป็นคนพิการมาใช้พื้นที่สวนเลย อาจเป็นได้ว่า สวนนี้ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการเข้าถึง (Unaccessibility) ได้ เช่น ไม่มีทางลาดชันที่เหมาะสม หรือมีทางลาดชัน ก็มีเสากันอยู่ หรือมีขอบกันทำให้รถเข็น (Wheelchair) ข้ามไปไม่ได้ หากแก้ไขสิ่งกีดขวางพวกนี้ให้คนพิการสามารถเข้าถึงได้ โดยสร้างทางลาด เอาขอบกันออก เอาเสากีดขวางทางลาดออกบางส่วน จัดอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ ก็จะสามารถสร้างโอกาสในการเข้าถึง ทำให้พลเมืองกลุ่มนี้เข้ามาใช้สวน และได้รับโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมเท่าเทียมกับพลเมืองอื่น ๆ

3. จากผลการศึกษาด้านพฤติกรรมการใช้สวน พบว่า ผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่เลือกทำกิจกรรมนั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย ทานอาหาร ซึ่งเป็นกิจกรรมแบบ Passive Recreation ผู้วิจัยได้สำรวจในภาคสนามพบว่า กิจกรรมหลักที่มีในสวนฯ ประเภทใช้กำลังหรือ Active Recreation มีเพียงการวิ่ง การเดิน การเล่นสเก็ตบอร์ดส่วนใหญ่เท่านั้น ซึ่งในสวนยังมีพื้นที่ที่เป็นลานโล่งและเป็นสนามทรายอยู่อีกมากพอควร อาจเพิ่มอุปกรณ์กีฬาทางด้าน Active recreation เข้าไปเพื่อเพิ่มโอกาสในการเล่นกีฬาได้บ้าง ไม่ว่าจะเป็นกรณีสั้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความหลากหลายของทางเลือกกิจกรรมให้มากขึ้น เช่น เพิ่มบาร์เดี่ยว บาร์คู่ ที่ยกน้ำหนัก ม้าหมุน โดยทั้งนี้ควรเพิ่มในสัดส่วนที่เหมาะสม ไม่ให้หนาแน่นจนเกินไป มิฉะนั้นอาจจะรบกวนกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วได้

4. จากผลการศึกษาด้านพฤติกรรมการใช้สวนทางด้านความถี่ในการมาใช้สวน ซึ่งพบว่าผู้มาใช้สวนหากเดินทางมาสวนใช้เวลาเดินทางน้อย ซึ่งก็หมายถึง ระยะทางใกล้ และผู้ที่มีวิธีการเดินทางสะดวก ได้แก่ ผู้ที่เดินเท้า หรือใช้จักรยาน และผู้ที่เดินทางโดยรถจักรยานยนต์ หรือ รถยนต์ส่วนตัว จะมาใช้สวนบ่อยมากกว่า 10 ครั้ง/ เดือน เพื่อเพิ่มโอกาสให้แก่พลเมืองในการมาใช้สวนสาธารณะซึ่งจะส่งผลให้พลเมืองของชาติ มีพละกำลังที่ดี ร่างกายแข็งแรง และมีสุขภาพจิตดี และเพิ่มความสัมพันธ์ที่ดีทางสังคมระหว่างพลเมืองด้วย รัฐบาลหรือท้องถิ่นควรที่จะจัดพื้นที่เพื่อสนับสนุนการประเภทสวนสาธารณะ โคนควรกระจายอยู่ตามย่านเป็นจุด ๆ แทรกเป็นระยะ ๆ เพื่อให้คนในย่าน หรือ ชุมชนนั้นเข้าถึงได้สะดวก และสามารถใช้เวลาในการเดินทางได้สั้น หรือใช้วิธีการเดินทางมาใช้สวนได้สะดวก อาจกำหนดที่ตั้งให้อยู่ในรัศมีการเดินเท้า (Walking Distance) หรือไกลกว่านั้นเล็กน้อย และหากสามารถเชื่อมต่อสวนสาธารณะเหล่านี้ได้ด้วยทางเดินหรือ แนวต้นไม้ จะทำให้สวนเหล่านี้มีประสิทธิภาพในความต่อเนื่องของกิจกรรมสนับสนุนการมากขึ้นด้วย

นอกจากนั้นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของความสะดวกในการเดินทางมาใช้สวนอีกประการหนึ่งก็คือ ที่จอดรถสำหรับผู้ที่ใช้รถส่วนตัวทั้งรถยนต์ส่วนตัวและรถจักรยานยนต์ส่วนตัว แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างอาจไม่ได้ใช้รถส่วนตัวในการเดินทางทั้งหมดจึงไม่สามารถได้คำตอบในส่วนนี้ แต่ในการสำรวจภาคสนาม พบว่าที่จอดรถริมถนนบางส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนที่อยู่บริเวณตั้งแต่แยกพิทยากลางไปถึงแยกพิทยาใต้หรือสุดเขตสวนสาธารณะทางด้านทิศใต้พบว่าบริเวณนั้นมีการใช้ที่ดินเป็นร้านค้า ร้านอาหาร บาร์เบียร์ ศูนย์การค้าเป็นจำนวนมาก จึงมีผู้มาจอดรถริมถนนหนาแน่นมาก ประกอบกับผู้ประกอบการบางส่วนที่ทำธุรกิจรถยนต์และรถยนต์ไฮบริดให้เขาใช้พื้นที่จอดรถริมถนนเป็นสถานที่จอดรถเช่า จึงทำให้ผู้ที่มาใช้สวนในส่วนนี้จอดรถได้ยากมาก อาจแก้ไขได้ด้วยการให้หน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวข้องทำการจัดระเบียบการจอดรถใหม่ หรือห้ามการนำผิวจราจรมาทำธุรกิจ จะลดความคับคั่งของที่จอดรถลงได้ค่อนข้างมาก ส่วนทางด้านทิศเหนือจากข้างโรงแรมดุสิตริสอร์ทไปจนถึงพิทยากลาง แม้ว่าจะมีปัญหาบ้างแต่รุนแรงน้อยกว่า

5. จากผลการศึกษา วิเคราะห์ทางด้านความพึงพอใจของผู้มาใช้สวนต่อสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ ในด้านพื้นที่หลัก พบว่า

องค์ประกอบที่มีผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่มีความเห็นเฉย ๆ ได้แก่ จำนวนที่นั่งแบบมูมสงบส่วนตัวในสวน จึงควรจะทำที่นั่งแบบส่วนตัวเพิ่มขึ้น อาจโดยการจัดรูปแบบกลุ่มที่นั่งบางไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนใหม่ หรืออาจโดยการ ใช้ต้นไม้พุ่ม หรือไม้บังตาเพื่อเพิ่มความเป็นส่วนตัวให้กับที่นั่งในบางมุม

องค์ประกอบที่มีผู้มาใช้สวนส่วนใหญ่พอใจแต่มีสัดส่วนผู้พอใจไม่สูงจึงควรทำการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ได้แก่ ระดับเสียง ไม้ดอกไม้ประดับ ทิวทัศน์ด้านถนน

ทางด้านปัญหาระดับเสียง อาจโดยการร่วมมือกับตำรวจจราจร เข้มงวดกับผู้ขับรถเกินความเร็วที่กำหนด หรือ ตรวจระดับเสียงในท่อไอเสียของจักรยานยนต์ที่วิ่งบริเวณชายหาดนี้ และทำป้ายเตือนให้ทราบบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนเพื่อเตือนสติผู้ขับขี่ขยวยาน

ด้านปัญหาไม้ดอก ไม้ประดับ อาจแก้ไขโดยการเอาใจใส่ในการดูแลรักษาให้มากยิ่งขึ้น โดยอาจเพิ่มบุคลากร หรือเพิ่มความถี่ในการเข้ามาจัดการ และเพิ่มเครื่องมือที่ใช้ให้มีเพียงพอ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จัดงบประมาณในการบำรุงรักษาให้มากขึ้น พยายามใช้ต้นไม้ที่มีความคงทนและมีสีสันสดใสสวยงาม

ด้านปัญหาทิวทัศน์ด้านถนน ต้องการความร่วมมือกันหลายฝ่ายทั้งทางด้านหน่วยราชการ คือ เมืองพัทยาเอง ควรมีการดำเนินการแก่ผู้ทำการต่อเติมคัดแปลงอาคาร ทำป้ายเกาะกะ และพยายามผลักดันให้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือผังเมืองเฉพาะเพื่อรักษาภูมิทัศน์บริเวณชายหาดนี้ ให้สวยงามเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยม และนำเงินตรามาสู่ท้องถิ่นและประเทศได้ตลอดไป ในส่วนของประชาชน ต้องพยายามช่วยกันสอดส่องและให้ความร่วมมือ และตระหนักว่า ชายหาดพัทยาและบริเวณโดยรอบมีความเกี่ยวเนื่องกัน จำเป็นต้องช่วยกันปกป้องรักษาไว้ให้คงความสวยงามอย่างยั่งยืน ทั้งในฐานะเป็นสมบัติของท้องถิ่นและเป็นสมบัติของประเทศ

สำหรับองค์ประกอบที่มีผู้พอใจในสัดส่วนสูง ได้แก่ พื้นที่ประกอบกิจกรรมฯ ทางเดิน อากาศ อุณหภูมิ ต้นไม้ใหญ่ ทิวทัศน์ด้านทะเล ควรพยายามรักษาสภาพนี้ไว้ให้ได้ ในส่วนที่สามารถจัดการได้และเพิ่มการจัดการดูแลรักษาให้ดียิ่งขึ้น

6. จากการศึกษาพบว่า ผู้ใช้สวนส่วนใหญ่พอใจต่อการจัดการทั้ง 3 ด้าน ซึ่งได้แก่ การบำรุงรักษาต้นไม้ การบำรุงรักษาพื้นที่กิจกรรม และอุปกรณ์ การรักษาความสะอาด แต่มีสัดส่วนผู้พอใจไม่สูงนัก โดยควรให้หน่วยงานรับผิดชอบปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิมเพื่อให้ผู้ใช้สวนพอใจมากกว่านี้

โดยในปัญหาการบำรุงรักษาต้นไม้ได้กล่าวไว้แล้วในข้อเสนอแนะเรื่องไม้ดอก ไม้ประดับในข้อ 5.

ในปัญหาการบำรุงรักษาพื้นที่กิจกรรมฯและอุปกรณ์ที่อาจทำให้ผู้ใช้สวนมีสัดส่วนผู้พอใจไม่สูงนั้น อาจเกิดจากปัญหาทางด้านการทрудฟังของทางเดินบางแห่ง ที่เกิดจากปัญหาน้ำเซาะ

ข้างในบางครั้งเนื่องจากขนาดท่อระบายน้ำไม่สัมพันธ์กับปริมาณน้ำฝนปัญหานี้กำลังได้รับการแก้ไขโดยเมืองพัทยาที่กำลังปรับปรุงระบบท่อระบายน้ำทั้งหมดโดยกำหนดแล้วเสร็จ ปี 2543

สำหรับปัญหาการรักษาความสะอาด อาจปรับปรุงโดยการเพิ่มจำนวนถังขยะให้มากขึ้น จัดเก็บให้ถี่ขึ้น ออกกฎระเบียบและขอความร่วมมือพ่อค้าแม่ค้าขายอาหารในบริเวณสวนให้รับผิดชอบภาระที่เกิดจากร้านค้า รณรงค์ผู้ใช้สวนให้ช่วยกันรักษาความสะอาด และหาทางจัดการกับขยะที่ร้านค้าฝั่งตรงข้ามนำมาทิ้งที่ถังขยะในบริเวณสวน

7. จากผลการศึกษาวิเคราะห์การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้มาใช้สวน จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำหน่ายคนได้และตกทายคนมากกว่า 5 คน ร่วมกิจกรรมสันทนาการ หรือพูดคุยน้อยกว่า 5 คน และไม่ได้คบผู้ใช้สวนอื่นเป็นเพื่อนเลย และจากผลการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่าปัจจัยความถี่ในการใช้สวน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีจำนวนคนที่จำหน่ายได้ ตกทาย ร่วมกิจกรรมสันทนาการหรือพูดคุย คบเป็นเพื่อน ซึ่งจากผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่า ความถี่ในการใช้สวนสัมพันธ์กับกิจกรรมสันทนาการที่เลือก โดยกลุ่มตัวอย่างที่เลือกทำกิจกรรมวิ่งหรือเล่นสเก็ตบอร์ดจะมาใช้สวนมากกว่า 10 ครั้ง/เดือน ดังนั้นหากมีการส่งเสริม กระตุ้น หรือชักชวนให้ผู้คนทำกิจกรรมวิ่งหรือเล่นสเก็ตบอร์ดให้มาก ๆ ก็จะเป็นการส่งเสริมให้ผู้คนมีปฏิสัมพันธ์กันในสวนโดยอ้อม ซึ่งอาจทำให้เพิ่มจำนวนคนที่ตกทายด้วย เพิ่มจำนวนคนร่วมกิจกรรมสันทนาการหรือพูดคุยด้วย และเพิ่มจำนวนเพื่อนที่คบในสวนด้วย โดยการทำที่จะทำให้ประชาชนเป็นเพื่อนหรือมิตรต่อกันนั้น เป็นสิ่งที่จะต้องได้รับการส่งเสริมจากทุกฝ่ายเป็นอย่างยิ่ง การส่งเสริมกระตุ้นอาจทำโดยทำการรณรงค์การวิ่งเพื่อสุขภาพ การเผยแพร่ผลดีของการวิ่งต่อสุขภาพ และร่างกาย ตลอดจนจัดทำสถานที่วิ่งให้สะดวกยิ่งขึ้น โดยอาจจัดทางวิ่งให้แยกออกจากทางเดิน และพื้นที่ประกอบกิจกรรมอื่นให้เด็ดขาดชัดเจน ซึ่งอาจใช้วิธีการตีเส้นแบ่งบนพื้นทางเดินหรือใช้วัสดุสีสันทันที่แตกต่างกัน หรืออาจพิจารณาที่จะจัดทำทางวิ่งให้มีสัดส่วนมากเป็นพิเศษในสวนอื่น ๆ ที่อาจจะมีการดำเนินการก่อสร้างในอนาคต เป็นต้น

บรรณานุกรม

- ประนัตดา จ่างแก้ว, (วิทยานิพนธ์ หลักสูตรพัฒนบริหารศาสตร์มหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2533)
- พีรพรรณ พงศ์ไพบุลย์, แนวทางการจัดเตรียมสวนสาธารณะระดับชุมชนระดับเขตหรือย่าน และ
ระดับเมือง กรณีศึกษาผังเมืองรวมเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาการ
วางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 2538)
- วิมลสิทธิ์ ทรายางกูร, พฤติกรรมมนุษย์และสภาพแวดล้อม (สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2535)
- อมรรัตน์ กฤตยานวิษ, การศึกษาเพื่อการวางแผนทางจัดสวนสาธารณะใน กทม. ในแง่ของการวาง
ผังเมือง วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาผังเมือง, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2526
- Gold, Seymour M. Recreation Planning and Design (U.S.A.: McGraw - Hill Book
Company,1980)
- Hacjett, Brian. Landscape Planning an Introduction to Theory and Practice (New Castle :
Oriel Press ,1971)
- Horton, Paul B. Sociology. (U.S.A. : McGraw - Hill Book Company ,1980.)
- Harris, Charles W,and Dines, Nicholas T. Time Saver Standard for Landscape
Architecture , International Edition (U.S.A. :McGraw Hill Book Company,1995)
- Papalia, Diane E.,and Olds, Sally Wendkos. Psychology (U.S.A. :McGraw-Hill Book
Company,1985)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Rosenberg, Gerhard. City Planning an Introduction to Theory and the Quality of Life (Ekistic 24, november 1967 :111-113)

Romney, Ott. Off the job living. NewYork : A.S. Barues & Company, 1945

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. ท่านเดินทางมาสวนสาธารณะนี้ โดย

- () เดินเท้า หรือจักรยาน
 () รถจักรยานยนต์ หรือรถยนต์ส่วนตัว
 () รถสองแถวสาธารณะ

10. การเดินทางมาสวนสาธารณะนี้สะดวกต่อท่านหรือไม่

- () สะดวกมาก () สะดวกพอใช้
 () เฉย ๆ () ไม่สะดวก

11. โดยส่วนมาก ท่านใช้สวนสาธารณะแห่งนี้บ่อยเพียงใด

- () ครั้งนี้เป็นการมาครั้งแรก
 () เดือนละ _____ ครั้ง

12. โดยส่วนมาก ท่านใช้สวนสาธารณะแห่งนี้ในวันใด

- () วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์)
 () วันหยุด (เสาร์ อาทิตย์ วันหยุดพิเศษ)
 () ไม่แน่นอนแล้วแต่สะดวก

โดยมากเริ่มใช้เวลา _____ น. จนถึงเวลา _____ น.

13. ในการเดินทางมาสวนสาธารณะแต่ละครั้ง ท่านใช้จ่ายประมาณครั้งละเท่าไร (รวมถึงค่ารถค่าอาหาร อื่น ๆ)

- () ไม่เสียเลย () ใช้เงินไปประมาณ _____ บาท

14. จุดประสงค์หลักของท่านในการมาใช้สวนสาธารณะนี้คือ

- () นั่งเล่นชมทิวทัศน์ พุดคุย รับประทานอาหาร
 () เดินเล่นออกกำลังกาย เดินเล่นชมทิวทัศน์
 () วิ่งออกกำลังกาย หรือเล่นเสกกีตบอर्ड
 () อื่น ๆ โปรดระบุ _____

15. ท่านเคยใช้บริการสวนสาธารณะแห่งอื่น มาก่อนหรือไม่

- () ไม่เคยใช้
 () เคยใช้ ตั้งอยู่ในพืฯฯได้แก่ สวน _____
 () เคยใช้ ไม่ได้ตั้งอยู่ในเมืองพืฯฯได้แก่ สวน _____

ส่วนที่ 3

- ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

16. พื้นที่กิจกรรมสันทนาการ

- () พอใจ
() เฉย ๆ
() ไม่พอใจ

17. ทางเดิน

- () พอใจ
() เฉย ๆ
() ไม่พอใจ

18. จำนวนที่นั่งที่ให้ความเป็นส่วนตัว

- () พอใจ
() เฉย ๆ
() ไม่พอใจ

19. คุณภาพอากาศในสวนสาธารณะ

- () พอใจ
() เฉย ๆ
() ไม่พอใจ

20. ระดับเสียงภายในสวนสาธารณะ

- () พอใจ
() เฉย ๆ
() ไม่พอใจ

21. อุณหภูมิความร้อนในสวนสาธารณะ

- () พอใจ
() เฉย ๆ
() ไม่พอใจ

22. ความร่มรื่นของต้นไม้ใหญ่ภายในสวนสาธารณะ

- () พอใจ
() เฉย ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสาร (ที่ส่ง) **ไม่พอใจ** การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

23. ความสวยงามของไม้ดอก - ไม้ประดับ
- () พอใจ
() เฉย ๆ
() ไม่พอใจ
24. ทิวทัศน์เมื่อมองจากสวนสาธารณะ ไปทางทะเล
- () พอใจ
() เฉย ๆ
() ไม่พอใจ
25. ทิวทัศน์เมื่อมองจากสวนสาธารณะ ไปทางด้านถนน
- () พอใจ
() เฉย ๆ
() ไม่พอใจ
26. การดูแลบำรุงรักษา, ซ่อมแซมต้นไม้
- () พอใจ
() เฉย ๆ
() ไม่พอใจ
27. การบำรุงรักษา, ซ่อมแซมพื้นที่ประกอบกิจกรรมและอุปกรณ์ในสวนฯ
- () พอใจ
() เฉย ๆ
() ไม่พอใจ
28. การรักษาความสะอาดภายในพื้นที่สวนสาธารณะ
- () พอใจ
() เฉย ๆ
() ไม่พอใจ

ส่วนที่ 4

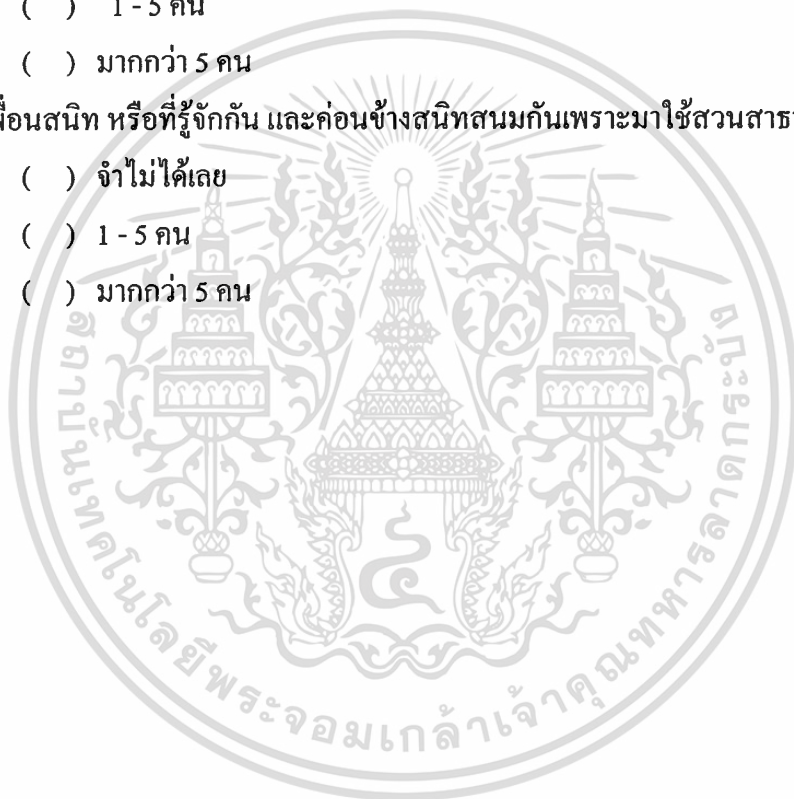
29. ท่านเจ้าหน้าที่ผู้คนที่มาใช้สวนสาธารณะแห่งนี้ได้กี่คน

- () จำไม่ได้เลย
() 1 - 5 คน

() มากกว่า 5 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

30. ท่านได้ทักทายหรือกล่าวสวัสดิกับผู้อื่นที่มาร่วมใช้สวนสาธารณะนี้ ประมาณกี่คน
- () จำไม่ได้เลย
- () 1 - 5 คน
- () มากกว่า 5 คน
31. ท่านได้ร่วมกิจกรรมการออกกำลังกาย หรือสันทนาการ หรือใช้เวลาพูดคุยกับผู้อื่นร่วมกันภายในสวนสาธารณะแห่งนี้ ประมาณกี่คน
- () จำไม่ได้เลย
- () 1 - 5 คน
- () มากกว่า 5 คน
32. ท่านได้มีเพื่อนสนิท หรือที่รู้จักกัน และค่อนข้างสนิทสนมกันเพราะมาใช้สวนสาธารณะนี้กี่คน
- () จำไม่ได้เลย
- () 1 - 5 คน
- () มากกว่า 5 คน

ประวัติผู้เขียน

นายยุติพงศ์ อินทร์ตัน เกิดเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2505 ที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำเร็จการศึกษาศาสนาปริยัติกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาสาขาศาสนปริยัติกรรมหลัก จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ปี พ.ศ. 2526 และเข้าทำงาน เป็นสถาปนิกที่ บริษัท เบรนนีย์ จำกัด เมื่อปี พ.ศ. 2527 และต่อมาเข้าทำงานในตำแหน่งสถาปนิก สำนักงานโพรเอส จำกัด ในปีเดียวกัน เข้ารับราชการในตำแหน่งนักผังเมือง ฝ่ายแบบแผนและก่อสร้าง กองช่างศาลาว่าการเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี สังกัดกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. 2530 จนถึงปัจจุบัน

ในระหว่างรับราชการในปีพ.ศ. 2534 ได้ลาราชการเพื่อมาศึกษาต่อที่ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในระหว่างการศึกษาได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัย